

“અને મિત્રની સાથે ઘણીજ સભ્ય શૈલિમાં વાદવિવાદ કરે.”

—કુરઆને હુકીમ

દિવ્ય દૂત

અથવા

O. T.

10 DEC 19

“મુકદ્દસ રસૂલ”

“રંગીલા રસૂલ” અને “વિચિત્ર જીવન”

ના ગંદા અને નાપાક આક્ષેપોનો સભ્ય અને

શિષ્ટ પ્રતિયુત્તર.

અન્જુમને મુસ્લિમીન તરફથી

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાહિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૮૦૦ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ દિવ્ય દૂત અથવા
મહદૂત રમણ

વિષય ૧૭:૩૩

આચાર્ય સમાજના મશહૂર પત્ર,

“આચાર્ય ધર્મ પ્રકાશ”

નો અભિપ્રાય.

“મુકદ્દમ રસુલ” એક પુસ્તકનું નામ છે જે અમૃતસરના પ્રખ્યાત શાસ્ત્રાચાર્ય મવલવી સનાઉલ્લાહ સાહબે “રંગીલા રસુલ”ના જવાબમાં લખ્યું છે; હા, તેજ “રંગીલા રસુલ” જેની વિરૂદ્ધ મુસલમાન પત્રોએ એટલી ઝડપી હોહા કરી મૂકી કે છેવટે સરકારને તેના પ્રસિદ્ધ કર્તા ઉપર કામ ચલાવવું પડ્યું. મવલવી સાહબેની આ કૃતિનું અમે અંતઃકરણપૂર્વક સન્માન કરીએ છીએ. આ છે ધાર્મિક ક્ષેત્રમાં કાબિલિયતનું સત્વ દેખાડવાનો ખરો ઢંગ, આ છે ઇસ્લામને ખીન્ન ધર્મો વિરૂદ્ધ સાચો સાબિત કરવાનો માર્ગ !”

(લાહોર સપ્ટેમ્બર ૧૯૨૪)

“તહારા માલિકના માર્ગ પ્રત્યે (જનસમાજ) ને ડહાપણથી
અને શિષ્ટ બોધ વડે બોલાવ, અને તેમની સાથે
સબ્ય શૈલીમાં શાસ્ત્રાર્થ કર.”

—કુઆનિ હકીમ.

દિવ્ય દૂત

અથવા

“ મકદ્દસ રસૂલ ”

અમૃતસરના મશહુર શાસ્ત્રાર્થી હજરત મવલાના
મવલવી સનાઉલ્લાહ સાહબના

“ રંગીલા રસૂલ ” અને “ ત્રિચિત્ર જીવન ” ના
અપ્રમાણિક અને અસત્ય આક્ષેપોનો શિષ્ટ
અને વિનયપૂર્ણ પ્રતિયુત્તર.

ભાષાન્તરકાર:—‘ગરીબ’

પ્રસિદ્ધ કર્તા:—અન્જુમને મુસ્લિમીન

પાટકા બિલ્ડિંગ—પેલો મલો,

લી ડી બઝાર-ટ્રામ જંકશન,

મુંબઈ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૩૬૯

મુદ્રક:-ગુન્શી રત્નખાન અહમદખાન “દિલકશ”

“ઇસ્લામ” પ્રેસ, ઇસ્લામપુરા મુંબઈ, ૪.

પ્રસિદ્ધ કર્તા અહમદ હાજી અબ્દુલ્લાહ.

સેક્રટરી અન્નુમને મુસ્લિમીન,

પાટકા બ્રિડિંગ, મુંબઈ, ૬.

પ્રથમ આવૃત્તિ

પ્રત ૨૦૦૦

કિંમતી સલાહ.

મીસર મુસ્લમાનોએ કવી રીતે ફતેહ કયું તે જાણવું હોય-સાથે
સાથે નોવેલની મજલ આપવી હોય તો ખરીદો,

અરમાનુસ . ભાગ. ૧. ૧-૮ અરમાનુસા ભાગ. ૨. ૨-૦

સલ્મુનિયા ઉર્ફે આફતાબે દાનશક ૧-૦-૦

લયલાએ દમિશક ૧-૦-૦

શુદ્ધ પ્રેમનો ચિતાર જોવા હોય તો હઝરત હુશેન (૨) ના
વખતની ખરી બનેલી વાર્તા

અબ્બી અપ્સરા રૂ. ૧-૮-૦

કયદીના કાવ્ય રૂ. ૦-૧૨-૦

રસૂલે ખુદા રૂ. ૦-૬-૦

સખો :—ઈન્સાફ ઓફીસ, ઇસ્લામપુરા મુંબઈ ૪.

માઠ અકકલખાજખાન આ નવો જમાનો છે નહીં કે જુનો હજી
તમે તો સાત મામડીયાજ રહ્યા.

જુવો-આ જમાનામાં ગાંધી પોટલા ન બંધાય સમજ્યાને ?
જોવો દેશ એવો વેસ કરવો જોઈએ. આ જમાનામાં બધા ચામડાના
પાકીટોં તથા કેનવાસના ખીસ્તરા વાપરે છે. માટે તમારે પણ
તેવાજ બેગ તથા ખીસ્તરા વાપરવા—

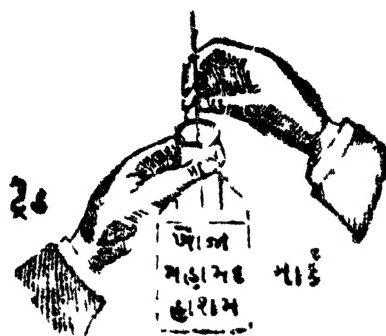
અકકલખાજખાન-પણ મેં એક વખત બેગ લીધી હતી તો
તુરત ફાટી ગઈ એટલે મને હવે નથી ગમતી

અરે ! ક્યાંઈ ચોર ખજારમાંથી ઉપાડી આવ્યા હશે, નહીંતર
ફાટી જાય ? જુવો હું હંમેશા કાનમાણી બ્રધર્સ પાકીટવાળાને
ત્યાથીજ બેગો લઉં છું, તમ પણ ત્યાં જજો અને લઈ આવજો.
હો આ એનું કેકાજું, સ્લ મ લેકમ,

 કાસમાણી બ્રધર્સ પાકીટવાળા.

૮૬, ભાંજપાલા લેન, મુંબઈ નં. ૩.

આંખની સંભાલે તથા દરદો મારે વાપરતા.

લોક પ્રસીદ્ધ સાચા મોતીના સુરમાઓ.

આજે મારે ત્યાં ૪૦ વરસ થયા બનતા આવ્યા છે અને જે લોકો મારા બનાવેલા સુરમાઓ વાપરે છે, તેઓ ખીજ નકલી બનાવેલા સુરમાઓને કદી પણ હાથ લગાડતા નથી પણ કેટલાક અજાણ્યા લોક ભલતે ઠેકાણે ફસાઈ જઈને, તે સુરમા વાપરી પોતાની આંખન નુકશાન પહોંચાડે છે. તેથી જાહેર પ્રગતિ ચેતણી આપવામાં આવે છે, કે મારા બનેલા સુરમાઓ ફ ત બે ઠેકાણાં સીવાય ત્રંજે કોઈ પણ ઠેકાણે વચંવા રાખેલા નથી.

ઠેકાણું—કુંગરી બજાર, મારા રહેવાના મકાનમાં જ્યાં નીચે મારા નામનું પાટીયું મારેલું છે ત્યાં.

ખીજુ ઠેકાણું—શેઠ મુગજી જેઠાની કાગડ બજારમાં બાહેર રસ્તા ઉપર.

ખોજ હાસમ મહમદી પદમશીની દુકાને,
ખોજ મહમદ હાસમ બનાતવાલા.

વિખવાદનો સડો.

પરિસ્થિતિના કેટલાક સ્વરૂપો.

“સત્યાર્થ પ્રકાશ” થી માંડી “રંગીલા રસૂલ” અને “વિચિત્ર જીવન” સુધી અને તેમની વચ્ચેના લાંબા આંતરા દરમિયાન, અમારા સમાજ મિત્રો લાગલાગટ એટલી તો સ્પષ્ટ રીતે વાણી, વિચાર અને વર્તનમાં ત્રાસદાયક અને લડાયક રહ્યા છે કે જાણે એ ખિતાબો તેમણે પોતાની ખાસ લિયાકત તરીકે પ્રાપ્ત કરી લીધા છે અને હવે એ લાખઓની આ દુરાંગ્રહી કુટેવ વિષે મિત્રો કે શત્રુઓમાં બે મત છેજ નહિ. એ કુટેવ સમાજઓની રજેરગમાં ફેટલી હદ સુધી એાત પ્રેાત થઈ ગઈ છે તે દેખાડવા માટે એટલુંજ કહેવું બસ થશે કે ‘વિચિત્ર જીવન’ અને ‘રંગીલા રસૂલ’ ગાંધીજીથી માંડી નામેદાર જસ્ટિસ દલાલ અને નામેદાર જસ્ટિસ કુંવર દિલિપસિંહ સુધી ગયર મુસ્લિમ નિષ્પક્ષી ટીકાકારોની જીલ અને કલમથી ઘટતી રીતે હડધુત થયા છતાં કોઈ સંગઠની કે સમાજ આગેવાન કે અખબાર આ કલમી ગંદગી વિરૂધ્ હજી કંઈ બોલવા પુરતું સૌજન્ય દેખાડતું નથી એટલુંજ નહિ બલ્કે ઉલ્ટા ધણાઓ તેને પોષવા અને તેની લરફદારી કરવા પુરતા બેહયા સુદ્ધાં બનવા લાગ્યા છે. એ સજજનો માટે સવાલ સત્યનો કે

અસત્યનો નથી. સવાલ મુસલમાનોની સનામણી માત્રની છે જે મોકે કે કમોકે પણ થવીજ જોઈએ અને જે, પ્રમાણિકપણે કે અપ્રમાણિકપણે સત્ય વાટે કે અસત્ય વાટે, પણ થવીજ જોઈએ.

આવી મનોદશા, શીખવાની સુધરવની કે મત બદલવાની ઉદાર વૃત્તિ કે ન્યાય વૃત્તિ દેખાડનારી સઘળી મઅકૂલ હોઈ કયારનીએ વટાવી ગઈ છે અને એ અંગે કોઈ વાંચનાર રખે સમજી જોશે કે આ પુસ્તક કે તેની પ્રસ્તાવના રૂપે પ્રસિદ્ધ થઈ રહેલો આ નમ્ર લેખ, દવાને અપાત્ર ઠરી ચુકેલા કોઈ પણ દરદી માટે પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે. અને ધર્મને નામે જતાં, જેઓ ધાંત્રલને માટેજ 'ધાંધલ મચાવી રહ્યા છે, પોતે જે લખે છે તે ખરું નથી એ સમજીને જેઓ મુસલમાનોને આધાતો પહોંચાડી રહ્યા છે અને જેઓ પોતાની અરાષ્ટ્રીય શરારતોનો કોઈ કોઈ વેળા તો આહિરમાં અને ઘણી વેળા ખાનગીમાં ઇકરાર સુધાં કરી રહ્યા છે તેમને ઉદ્દેશવાની જુરૂરત પણ છે કે? ઉદાહરણ તરીકે જીઓ કે, જીલના, કલમના અને છરી કે પિસ્તોલના આધાતો સઘળા સરખી રીતે જનતાના ધિક્કારને પાત્ર છે. બલ્કે છરીના કે પિસ્તોલના અત્યાચારો ઘણાજ સંક્રાંચિત ક્ષેત્રમાં અને જીલ અને કલમના આધાતો ઘણાજ વિશાળ ક્ષેત્રમાં ત્રાસ ફેલાવે છે એ પણ સ્પષ્ટ છે, છતાં “આપની લાપસી અને અન્યની કુકસી” ઉપર આ મહાશયો પુરો અમલ કરી રહ્યા છે અને ઉપર કહ્યું તેમ કોઈ કોઈને વારતું કે વખોડતું નથી એટલુંજ નહિ પરંતુ ઉલ્ટા ઘણાઓ એવી અધમ મૂર્તિયોની પીઠા થાપવા પણ નીકળી

પડે છે ! અને જ્યાં કોઈ ધર્મ—ધેલો મુસલમાન અવળા શુર ઉપર ચઢ્યો કે નીતિ અને નિયમના આ દુશ્મનોને તેમની વિરૂધ્ધ બધે-બધે કાવનાં રચાતાં દેખાય છે ! કેવી અધમ દશા ! કેવો અવ્યવહાર સ્વાર્થ ! મુસલમાનોનું એ સૌજન્ય છે કે તેઓ છરીના આવા અણુદસ્લામી પરાક્રમેને કદી મચક આપતા નથી અને હરહમેશ ઝાહિર અને સચોટ રીતે વખોડી કાઢે છે અને આર્થ સમાજોની આ હઠધર્મી અને બેહયાઇ છે કે તેઓ કલમની આ કાયરતા પ્રત્યે પોતાનો તિરસ્કાર કદી દેખાડતા નથી. છરીની હોય કે કલમની હોય, કાયરતાતો બંનેમાં છે. પણ એની કોઈ લાગ્યેજ ના પાડશે કે કલમની કાયરતા વધુ હાનીકારક વધુ, ત્રાસદાયક અને વધુ વિશાળ છે, અને એ પણ યાદ રાખવા જેવું છે કે છરીની કાયરતા તેનીજ ચળવળના પરિણામ રૂપ અને તેનાજ નોત્રેલા અમિતિ રૂપ છે. તે જનેતા છે અને આ, પુત્રી

ખર, ટુંકમાં જેમની ઉપર શ્રમનાં શ્વાસ અને શ્વાસનાં શ્રમ વેરવા વ્યર્થ છે તેમની ઉપર તે વેરવાનો અહિં મુદ્દલ આશય પણ નથી. એ સંજ્જનો સાહસના હઠના કે ‘ધર્માંધ’પણાના શરાતનમાં અને ધર્ષાની, નિરાશાની કે આવેશની કળતરમાં ફાવે તે કરી સકે છે. મુસ્લિમ સંસ્કારની પુલ-વાડીની વસંત આવા કોઈ પણ વંટોળના તુફાનથી કરમાઇ નહિ જવા પુરતી સ્થાયી છે અને મુસ્લિમ સમાજના દીની આત્માની જ્યોત દુન્યાની કોઈ પણ સમાજની ગમે તેટલી પુકોથી મંદ નહિ પડવા પુરતી તેજીત પણ છે અને હોલવાઇ નહિ જવા પુરતી લાહવવંતી પણ છે. મશે,

તો કંઈ એજ થશે કે મુસલમાનોની સામાજિક ઉધતાઈ અંધારિય નિંદ્રા ખંખેરાઈ જશે અને તેઓ આજસ મરડી કાઠે વળગશે. આર્યસમાજીઓ-જ્યાં સુધી મુસલમાનોનેજ માત્ર લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી-ભલે ચાલવા દે.

પરંતુ આ લડાયક ત્રાસના આ ખેલગામ વેરઝેરના ખાણે એકલા મુસલમાનોનેજ તાકતા નથી. અહિં સઘળું દાવાનળ અને કાલાહલ ધર્મને નામે સળગ્યું છે અને ભજવાઈ રહ્યું છે અને એ હરકાઈ કબુલે છે કે તે, દેશના લાભોને ભોગે સહેવાઈ રહ્યું છે ધર્મનો ઉદ્ધાર થતોજ હોય કે થવાની આશા પણ આપતો હોય તો દેશ આખાની શાન્તિને, તેના ભાવિને, તેની એક તૃતિયાંશ વસ્તી એટલે આઠ કરોડ મુસલમાનોને ભલે તેની ઉપર કુરખાન કરી દેવાનો સાહસ ખેડવામાં અને સહી લેવામાં આવે પણ શું તેમ થઈ સકશે ? શું તેમ થવાના રહેજ પણ ચિહ્નનો દેખાય છે ? જે કરોડો દેશજનના ધન અને શ્રમનો, જેમની લાગણી અને શક્તિનો સહકાર પ્રગ્નકીય પાથંપાથના આજના કુરૂ ક્ષેત્રમાં દેશના પાંચ છ લાખ આર્ય સમાજીઓ ધણી કાકલુદી ભરી રીતે નોંતરી રહ્યા છે તેમણે સ્થિતિ ઉપર ગંભીર વિચાર કરવાનો છે. “પુત્ર લેવા જતી સ્ત્રી પતિ નહિ ખોઈ ખેસે”ની દહેવતમાં કથાયલી શિખા, કે-

ન ખુદાહી મિલા, ન વિસાલે સનમ,

ન ઇધરકે રહે, ન ઉધરકે રહે !

વાળી ઉદ્દુ શાધરે કળેલી ગત તેમની ન થાય, આપણી ન થાય અને કોઈ પણ મદારી ધર્મને બહાને દેશનું સત્યાનાશ વાળી

ન નાખે તે, મોકું થઇ જતાં પેહલા અને ખાઝી હાથથી ચૂકી જતાં આગમચ જોવાની હિન્દના એકેએક હિત ચિંતકની ફર્જ છે. ચાલુ દુર્દશાના વાતાવરણમાં આશાનું એક કિરણ એ છે કે ધણાઓ એ જોઈ રહ્યા છે. જે કે તેઓ જોવા છતાં પોતાના મુંગા શેકથી વ્યાધિનો વિસ્તાર વધારી રહ્યા છે, એ ઓછું શોચનીય નથી. તેમને ઇકબાલની હૃદય સ્પર્શી પંકનિયોતી યાદ આપવી અસ્થાને નહિં લેખાય :—

વતનકી ફિક્ક કર, નાદાં! મુસીબત આનેવાલી હય;
તિરી ખરબાદીઓંકે મશવિરે હુંય આસમાનોમેં!
યે ખામોશી કહાંતક? લજતે ફર્યાદ પયદા કર;
ઝમીંપર તૂં હો, અવર તેરી સદા હો આસમાનોમેં.
મઝા દેતા નહીં કુછ સૂરતે ગુલ, સદઝબાં હોના;
ઝબાં જબ એકબી ગોયા ન હો, ઇત્ની ઝખાનોમેં!
હવા પયકારકી આખિર ઉબજેગી, ગુલિસ્તાંકો;
ખુદા રખે! યે હય અપને પુરાને મિહરખાનોમેં!
ન સમજહોગે તો મિટ જઓગે, અય હિન્દોસ્તાંવાદો!
તુમહારી દાસ્તાં તકલી ન હોગી, દાસ્તાનોમેં!

વળી અનુભવે એવા પણ ધણાઓ દેખાડ્યા છે જેમણે ધર્મની વેદી ઉપર બુધ્ધિને હજી લગી કુરખાન કરી દીધી નથી અને જેઓ વ્યવહારની વાતો અને દલીલના વાદોને હજી પણ સાંભળી અને સાંખી સકે છે. અમારી વિનંતિયો આ બે વર્ગોનેજ ઉદ્દેશે છે અને ઉપલા મથાળા હેઠળ પ્રસિધ્ધ થતા આ પ્રસ્તાવના તેમજ હઝરત

મવલાના સનાઉલ્લાહ સાહબનો “રંગીલા રસૂલ” તથા “વિચિત્ર જીવન”નો “મુકદ્દસ રસૂલ”ને નામે તે સાથે પ્રસિદ્ધ થતો આ પ્રતિયુત્તર પણ એ બે વર્ગનીજ સેવામાં છે. હિન્દી પ્રબળના આ આત્મઘાતક પાણીપતના કેટલાક સ્વરૂપોનું પ્રથકકરણ આ લખનારે અહિં એજ હેતુથી કરવાની પ્રશિશ કરી છે કે વસ્તુસ્થિતિ સમજી શકવામાં કેટલાક એવા દેશબંધુઓને તે મદદરૂપ થઈ પડે. આ આકરા વાતાવરણને, ન કરે, ખુદા કે આ લેખનો એક શબ્દ પણ વધુ આકરૂં બનાવવાનું કારણભૂત થાય. ચર્ચા જગાડવાનો અહીં સ્વપ્ને પણ વિચાર નથી અને ખરેખર લાગણી છંછેડવાની નેમ પણ મુદ્દલ નથી જ. હઝરત મવલાના સાહબનો જવાબ કુરઆની શિક્ષણ અને પયગમ્બરી વર્તનનો એક સુંદર આદર્શ છે અને તેના ભાષાન્તરની પ્રસ્તાવનામાં એ આદર્શનું એક વફાદાર અનુકરણ મહારાથી નહીં થઈ શક્યું હોય તો હું મહારી જાતને ખરેખર લાગ્ય હીલુજ લેખીશ.

અર્ધા સૈકા ઉપર વેદિક ધર્મનો જીર્ણોદ્ધાર અને હિન્દુસમાજનો પુનરોદ્ધાર કરવાની આડમાં સ્વામી દયાનંદજીએ બળવો હિન્દમાં પ્રચલિત એકે એક ન્હાના મ્હોટા ધર્મ વિરૂદ્ધ પોકાર્યો હતો, તે જો કે તેમના અવસાન પછી સનાતનીઓ અને મુસલમાનો સિવાય અન્યો વિરૂધ્ધ લગભગ તરતજ, કોણ જાણે શા માટે નેમના અનુયાયીઓએ શમાવી દીધો હતો અને સનાતનીઓ અને મુસલમાનો વિરૂધ્ધ ઘણીજ ત્રાસદાયક રીતે ચાલુ રાખવામાં આવ્યો હતો. પચાસ વર્ષના અનુભવ પછી હમણા હમણા સમાજ સેના-

પતિયોએ યુદ્ધની ખાઝીઓ અને કાર્યાક્રમની ગતિયો એકવાર વળી પાછી ફેરવી છે, અને તેઓ સનાતન ધર્મની તેમનાથી સંખ્યામાં કરોડો સરસ, જ્ઞાન ધન અને વ્યવસ્થામાં, પ્રમાણ કે ગણતરીની કરી પણ હદ વિના ઉંચા દળ રહામેથી એકદમ અને એકાએક “રિટાયર” થયા છે. સનાતનીઓ રહામે સમાજો આ પચાસ વર્ષની હોંસાતોંસીમાં પોતે હાર્યા છે એમ કબુલ કરી સકતા નથી અને જીત્યા છે એમ દાવો કરી સકતા નથી. એટલુંજ નહિ પણ ગદ્ય કાવ્યના પોતાના આવેરીઓ, આ નાસ્તિકો, * આ મૂર્તિપૂજકો, આ પુનર્લગ્નના, વિધવા વિવાહના, અત્યંતોદ્ધારના, બાળલગ્નના વિરોધીઓ, વેદિક સંસ્કારના આ કટ્ટા શત્રુઓ સાથે તેઓ સહકાર શોધવા અને સાધવા પણ મથી રહ્યા છે ! કાળની

* હમણાં થોડાજ દિવસ ઉપર મુંબઈના સર કાવસજી જહાંગીર હોલમાં જાણીતા જૈન મુનિશ્રી વિદ્યાવિજયજીએ આર્ય સમાજ દષ્ટી બિન્દુમાં આ નહિ કળી સકાય એવા પરિવર્તન ઉપર પોતાના એક વિદ્વતતાભર્યા ભાષણમાં ધણોજ હૃદય દ્રાવક અને દાજનમર્યો પ્રચારો કર્યો હતો. આર્યસમાજની આંખમાં ગદ્ય કાવ્ય સુધી દુન્યા સઘળી અને તેમાં સનાતનીઓ અને જૈનો વિશેષ કરીને-નાસ્તિક હતી, સનાતનીઓ જૈનો બાધ ધર્મીઓ મુસલમાનો ક્રિસ્તિઓ ચહુરીઓ શાખો સઘળા અધમ અને અધર્મી હતા, અને માત્ર એક આર્ય સમાજજોજ નાસ્તિક અને ધર્મિષ્ઠ હતા ! આ દ્રષ્ટીકોણ એકાએક શા માટે ફેરવાઈ ગયું ખરેખર દુન્યાનો ચક્ર ઉઘો ફરી રહ્યો છે.

ખલિહારી ! શું એ સધળું ખરું હશે ? એતો ચોક્કસ છે કે સના-
તની સંજ્ઞાઓએ પોતાના પ્રાણ પ્રિય આદેશો અને સિધ્ધાંતોમાંથી
એક પણ નથી ત્યાગ્યો-અને તેઓ ખરેખર ત્યાગવાના પણ
નથીજ-કે પોતાની પ્રાચીન અને પુરાણ જુની માન્યતાઓ અને
આસ્થાઓમાંથી નથી તલપુર પણ નમતું મુક્યું કે જતું ક્યું-અને
તેઓ ખરેખર કશું પણ નમતું મુકવાના કે જતું કરવાના પણ
નથીજ. શું ત્યારે દયાનંદી શિક્ષણ સુધારા વધારા અને ઘટાડાના
ઘોંટાળાઓ સહિત કોઇ નવીજ અને જોમાંથી દયાનંદી પણ અને
આર્યસમાજ પણ મુદલ તારવી નહિ સકાય એવી આવૃત્તિમાંથી
પસાર થઇ રહ્યું કે પ્રચારાઇ રહ્યું છે ? પડ્યો પણ પુછે છે કે
શું એવુંજ કશું થઇ રહ્યું છે ? આ સવાલ શંકા કે આક્ષેપ જે
કહો તેના, ધ્વનિ કે પ્રતધ્વનિનો ઉત્તર કે પ્રતિયુત્તર કોઇ પણ
આર્યસમાજ આપશે એવી આશા નથી. અહિં નહિ બોલવામાંજ,
કહેવતમાં કહેવાયલા નવે નવ ગુણો સમાયલા છે એમ તેઓ સારી
પેઠે જાણે છે. વાત એમ છે કે દયાનંદજીનો સાહસ હેતૂની કશી
પણ વ્યવસ્થિત ઝાંખી વિનાનો, તેમનો પ્રવાસ, મનઝિલની ઝરા પણ
જાણ કે મનઝિલની દિશાનું લગાર પણ ભાન વિનાનો હતો, તેમના
ધરિદ્ર ગમે તેવા હોય તેની ચર્ચા અહિં અસ્થાને છે; પરંતુ, તેમના
કાર્યાક્રમની નૌકા વ્યવસ્થાના સુકાન કે સઠ વિનાની હતી અને
તેથીજ તે મુકાબલાના અને હરીફાના દ્રઢ અને જોમવંત મોજાઓની
મધ્યમાં આટલા લાંબા કાળથી હજી લગી ડામોડોળ રહી છે.
દયાનંદજી તો ઉપર કહ્યું તેમ દુન્યા આખી જોડે કલેશ અને

દ્રેષનો લડાયક ત્રાસ આપવા મયદાને પડ્યા હતા. તેમના અનુયા-
 યીઓને આવી ભયંકર રમત લાંબા કાળ સુધી પરવડે એમ ન હતું.
 તેઓ પોતાની “ધૃતિમાં કાંકર” સમી લઘુમતિમાં—અને તે પણ
 પોતાના કહેવાતા વેદિક સંસ્કારની સંખ્યાબંધ આંતરિક ત્રુટીઓ
 સહિત—પોતાના બિલેરી ખારણા ખારીઓમાં રહી સંખ્યાબંધ
 હરીફાના ગઢો અને વિલાઓ ઉપર અશિષ્ટ ટાણાઓતા ખાણે
 અને નિર્લજ્જ ફટાણાઓનો પથરામાર વધુવાર કદી નિભાવી સકનાર
 હતા નહિ. પાછલા વર્તનોની કડવાસે અંતરોમાં એટલી તો ઉંડી
 જડ ધાલી ચુકી હતી કે સુલ્હની સંધી જેવી કોઈ વસ્તુનો તો
 સવાલજ ન હતો. એકતરફી યુધ્ધવિરામ એજ એક સંભવિત અને
 છેલ્લી ધડીની શોભાભરી ચાલ હતી. તેજ અમ્મલમાં મેલાઇ અને
 ઉપર કહ્યું તેમ હવે, સનાતનીઓ અને મુસલમાનો સિવા
 બીજા સઘળાઓ પ્રત્યે ખામેશી અખિતયાર કરવામાં આવી.
 દયાનંદજીનાજ સાહસ ઉપર સમાજીઓની આ એક બ્યવહાર
 અને કુર ટીકા હતી ! વકતના વહેવા સાથે ઇતિહાસને વળી પાછું
 પોતાનું પુનરાવર્તન કરવું પડ્યું; કારણ કે જો કે હવે સમાજ-
 ઓની સંખ્યા પાંચ લાખ સુધી પહોંચી ગઇ છે અને આ હમેશા યાદ
 રખાવવું જરૂરી છે કે આ પાંચ લાખની સંખ્યામાં નેવુ ટકા
 જેટલી ભરતી માત્ર સનાતની સમુદ્રમાંથીજ થઇ છે અને ઇસ્લામના
 સિંધુએ તેમાં એક બિન્દુનો ફાળો પણ આપવા જેટલી ઉદારતા
 કે નિર્બળતા દેખાડી નથી—છતાં લઘુમતિ, સામાવાળાઓની

કોટીઓના મુકાબલામાં હજી જેવી ને તેવીજ દયાજનક, ગણતરી
 બહાર અને ચિંતા ઉપજાવનારી હતી. મહાશયોને લાગ્યું કે જે
 સનાતની દળ હજીએ કંઈ કંઈ આપતુંજ રહે છે અને ખરે
 મુજતા માત્ર તેમાંથીજ આ લઘુમતિ ઓછી કરવાની અને એ
 સંખ્યા પ્રલાવવાની આપણી એકલી તક છે તેની સાથે આ દૈનિક
 વેર ઝેર અને વિખવાદ શા માટે? પચાસ વર્ષની આત્મઘાતક
 ભૂલ નજરે રહામે આપાદ અને સચોટ તરી આવી. આર્થ સમાજ
 સંખ્યામાંજ રંક નથી દિમાગી અને ધનિક શક્તિઓમાં પણ
 મૂંડીહીલુ છે. હાય, તે અર્ધ સૈદ્ધા સુધીની દિમલથી ગફલત!
 શા માટે આપણે સનાતની ધનની થેલીઓ અને સનાતની દિમા-
 ગની દોરણીઓથી લાંલ ન લીધો? અરે, ઉલ્ટી આ અખૂટ અને
 અચૂક જોગવાઈએ આપણી વિરૂદ્ધ ખર્યાંવા દીધી! પ્રચાર (શુદ્ધિ)
 પદ્ધતિમાં પુરી પ્રવીણતાનો અમારો દઅવો, એજ તો અમારું એક
 રહ્યું સહ્યું આકર્ષણ હતું અને સોનાના ઈંડા આપતી આ મરઘીને
 છડેયોક મારી નાંખવાની જિજ્ઞાસા, એ પ્રચાર કાર્યની એક અત્યંત
 ખુરશી જોગવાઈને જાણી જોઈ જતી કરવી એ ક્યાંની શુદ્ધિ અને
 ક્યાંની શુદ્ધિ થઈ ત્યારે? ના, એનાથીએ વધારે ધનની અને
 દિમાગની આપણને રહેજે મળી સકતી અને આપણી રહેજે થઈ
 સકતી આ સુંદર જોગવાઈએ આપણે આપણી વિરૂદ્ધ આપણી
 આંખે સમક્ષ વપરાવવા દીધી અને વપરાતાં જોઈ. મુસલમાનો
 શાસ્ત્રોથી અને રમૂલિયોથી, સંસ્કૃતથી અને તેના સંસ્કારથી, શ્લોકોથી

અને શ્રુતિયોથી, વેદોથી અને પુરાણોથી અજ્ઞાત હતા. તેઓ
જ્યાં સુધી અજ્ઞાત હતા ત્યાં સુધી આપણે મુકાબલો સરખે
મીઠાને ન હતા કરી સકતા. એ વસ્તુસ્થિતિમાં આપણે તેમની
જોડે શાસ્ત્રાર્થની સંખ્યાબંધ આપણાઓ અને અવદશાઓથી
વિમૂખ અને રક્ષિત હતા. કયે અપશુકન્યે ચોધડીએ શ્રીદયાનંદજી
એ સનાતનીઓને જાહેર કર્યા અને મુસલમાનોના આ અજ્ઞાનપણાનું
અને અમારા આ નિયંત્રણનું પાણી વા માં વરાળસમુ અલોપ
કયું! સનાતની દિમાગોએ સમાજોએતો મુકાબલો કર્યો અને
સનાતની ધર્મે એ મુકાબલાના સાદિત્યનો પ્રસાર કર્યો. પરિણામે
ધાર્મિક ચર્ચાનાં સાદિત્ય પુસ્તકોનો એક સારો જોવા પહોંચ આ
પચાસ વર્ષમાં હસ્તીમાં આવી ગયો અને,

સિલાએ આમ હય, યારાને મુકતા દાં કે લિયે!

ની ગત અનુસાર મુસલમાનોને, તેનાથી પુરો લાભ ઉઠાવતાં અને
અમારે માથે ચઢતાં અને અમને ત્રાહે ત્રાહે પેકારતાં પછી કોણ
વારનાર હતું? દુકમાં ખનવાનું હતું તેજ અન્યું અને.....
.....ધણુ ગયું છતાં હજીએ કંઈ ગયું નથી. ચેતીએ તો વેરાયલું
હજીએ સમેટી અને ખોયલું હજીએ પાછું મેળવી અને ધોળું
હજીએ વિસરાવી સકીએ છીએ. વગચરહ, વગચરહના વિચાર
પ્રવાહે ઉપર કહેવાયું તેમ ઇતિહાસને ફરીવાર પોતાનું જ પુનરાવર્તન
કરવાની ફર્ પાડી. કોરે મુકાબલા સત્તરઓની ટીપમાં સનાતનીઓનું
નામ પણ ઉમેરવામાં આવ્યું અને દેખીતા કારણોસર એટલા

માન સહિત ઉમેરાયું કે યુધ્ધ વિરામની ખામેશીજ તેમની જોડેના હવે પછીના વર્તનમાં કાંઈ ગણવામાં નહિ આવી અને ગદ કાલના એ ભારી પડી ગયલા હરીફોને આવની કાલ માટે ભવ્ય થઈ પડે એવા સહયરો ખનાવવાની ખાઝીઓ આરંભાઈ. મયદાન છેકજ ખાલી નહિ તો અત્યંત મોકળું થઈ ગયું. મુસલમાનો એકલાજ મુકાબિલા માટે હવે બાકી રહ્યા કિંવા રાખવામાં આવ્યા.

મયદાનમાં રહેલા એકલા “શત્રુ” સામે હવે લડાઈનો ખુલ્લો ખુલ્લો ઢંઢેરો પીટી દેવામાં આવ્યો છે અને આપણા આ લડાયક સજ્જનોએ સનાતની તીડ-દળની હિમાયત અને કુમકના ફાંકામાં, મુંછો આમળા છિંપલાવી દીધું છે. મુસલમાનોની “બિ અયિ ઝરિબન કુતિલાત?” (કયે વાંકે કતલ કરાયા?) ના પુકારો અને તેમના પડકારોના ઉત્તરો વિષે, અલ્લમદુલિલ્લાહ, કાંઈને કશો સંદેહ નથી. શ્રદ્ધાનંદજી, મુંજે સાહબ વગયરહ સેનાપતિયોની સત્તાવાર જીભથી તે ઠેર ઠેર અને વારંવાર અપાઈ ચુક્યા છે અને હવે હિન્દુ જનતાની ખત્રીસીએ પણ ચઢી ગયા છે. ગરીબ ખાપડા મુસલમાનો! તેમને ફરીવાર જાણી લેવા દો કે એમ અને એટલી બધી, એટલા બધા દેશજનોની ઇતરાજી તેમણે જે હોરી લીધી છે તે કયા મહાભારત પાપે? અમારી ઉપર લડાયક રોષે ભરાયલા ભાઈઓ કહે છે કે મુસલમાનો ઘણા મજબૂત છે, તેમની વસ્તી ઘણી વધી ગઈ છે, એ વસ્તી હજી વધી રહી છે અને મુકાબિલા અને

પડખામાં હિન્દુ વસ્તી ઘણા ચિંતાજનક પ્રમાણમાં ઘટી રહી છે ।
 વાહ ! કઝિયાતું કેવું સખળ કારણ ? મુસ્લિમ ચઢતી, મુસલમાનોનો
 વાંક હોવાને બદલે, ઇસ્લામની ખુબી છે એમ કોઇને કેમ નહિ
 દેખાતું હોય ? અને હિન્દુ પડતી, એ મુસલમાનોનો વાંક હોવાને
 બદલે હિન્દુ સમાજના ઢગધડા વિનાના આંતરિક અંધારણનેજ
 આભારી છે એમ પણ કોઇ કેમ પ્રમાણિકપણે નહિ કબૂલી લેતું
 હોય ? હે મુસલમાનો ! હિન્દુઓને વિધવાવિવાહની છુટ અપતાં
 અને બાળલગ્નોથી રોકતાં શું તમેજ આડે આવો છો ? પછી
 તેઓ કેમ ચેતતા નથી ? પછી તેઓ કેમ સમજતા અને વિચાર
 કરતા નથી ? પોતાના સંખ્યાબંધ સામાજિક સડાઓ માટે, જે
 તેમના સમાજને ફેલી ખાઇ દુર્બળ અને ઢરિદ્ર બનાવી રહ્યા છે,
 તે સુધારવા નીકળેલા આર્ય સમાજીઓ સુધારવા કે સુધરવા પહેલાં,
 કોને જવાબદાર લેખે છે તે તો લગાર તેઓ બતાવે ? ટુંકમાં બસ
 એજ મુખ્ય પાપ છે જે માટે અમને હરીફાની નઝરમાં અલ-
 ખામણા થવું પડ્યું છે. ખીજા અડધાકે ડઝન પાપો પણ છે. તે
 પેટા પાપો છે, અને આ મુખ્ય પાપના પરિણામ રૂપે છે. તેમની
 ઉપર પણ એક ઉપલક નઝર આપણે ઘટતે પ્રસંગે દોડાવી જઇશું.
 પણ જોયું તમે કઝિયાતું કારણ ? શું મુસલમાનો માટે તે ખરેખર
 શાનદાર નથી ? શું હિન્દુઓ માટે તે ખરેખર શોભાહીણ નથી ?
 “પેટ દુઃખતું હોય ત્યારે માથું દેખાડવાની” પ્રથા જેમ ઇતિહાસમાં
 નથી નથી તેમ એ પણ ઇતિહાસનીજ એક અત્યંત ઇખરતભરી

શિખા છે કે તેમ ક્યેં સફળતા ના આંખા પણ કદી નથીજ પાકતા. અને મને એ પણ યાદ દેવાડવાનું અહિં મન થઇ જાય છે કે તમે જે દોષને બહાને મુસલમાનોને ખાત્રી પડ્યા છે તેજ કહેવાતો દોષ તેમના તંત્રની એક એવી ખુખી છે જેમાં તમારા પરાજય અને તેમના વિજયનો ભેદ સ્પષ્ટ રીતે ગુપ્ત છે એ તમે વિસરી જાય છે.

અને આ પ્રમાણે જેમની આખ્યોનાં કાંટા ખની પડતો. પોતાનાજ દેશમાં પરદેશીઓ અણુવવાનો હિંદમાંથી હાંકી કઢાવવાની જારંવાર ધમકીઓ સાંભળવાનો, એક બેલગામ અખખારી દળની નિશ્ચયિત ગંદી ગાળો અને અસત્ય આળો સહવાનો, પોતાના ધર્મ સંસ્કાર અને ઇતિહાસ વિરુદ્ધ અણુ લેવા દેવાના પાયા વિનાના અત્યંત ત્રાસદાયક આધાતો થતા દેખવાનો અને તેમને દાખલા વિનાશવાના યત્નો સાંખવાનો આજે મુસલમાનો માટે વારો આવ્યો છે, તેમના ધર્મ અને સંસ્કાર સાથે હસ્તગત અને તેના સંસ્કારનો મુકાબિલો કેળવવા આંખ ઉધાડી દે છે. અલહમદુલિલાહ, કે સદ્સાધના આ કેટલાક મુખ્યસ્વરૂપો જેટલા સ્પષ્ટ છે, તેટલાજ સર્વ માન્ય પણ છે. અને તેમની વિરુદ્ધ કોઇને કશું કહેવાનું નથી. ચાલો આપણે તેમનું એક ઉપર ટપકેનું દિગ્દર્શન કરી લઇએ:-

૧૭ ઇસ્લામનું શિક્ષણ, તેના સિધ્ધાંતો અને તેની શરીઅત એ સર્વ કેવળ તાઝાં છે. એટલે કે, હંઝરત મુહમ્મદ સ્વલ્લ (સલ્લ) ના સમયમાં જે દશામાં અને સ્વરૂપમાં ઉમ્મતને (મુસ્લિમ જનતા)

તે અપાયાં હતાં તેવીજ દશા અને સ્વરૂપમાં તે આજે પણ અને આજ લેગી અખંડ રહ્યાં છે. પરિવર્તન કે ફેરફાર, સુધારા વધારા કે ઘટાડાને કરી પણ અને લેશ માત્ર પણ અહીં સ્થાને મળી સકયું નથી. આ એક ધણીજ અગત્યની ખુમી છે જેનાથી હરીફ ધર્મોમાંના સઘળા સમૂહગા ધરા છે અને ખરું પુછતાં તેમને વ્યવહાર તંત્રો તરીકે હવે ઇસ્લામની તરફેણમાં “રટાયર” થવાના આગ્રહની એજ મુખ્ય દલીલ પણ છે.

૨) ખુદ ઇસ્લામી શરીઅતમાં ઇસ્લામી સંસ્કારમાં કે ઇસ્લામના મુકદ્દસ સ્થાપક (સત્ત૦) ના જીવન વર્તન કે કથનમાં એવી એક વસ્તુ નથી કે જે નિતિના શિક્ષણ વિરૂધ્ધ કે સંસ્કારના ધોરણ બાહિર હોય અને જેથી ઇસ્લામના ફરજ દોને શરમાવતાનું થાય. અહીં સઘળું સ્પષ્ટ છે, ગોળ ગોળ કશું નથી, કુરમાં કુર ટીકાની સ્વશતી સાંખી સકે એવું છે. નિતિ અને સંસ્કારના સખ્તમાં સખ્ત ધોરણની કસોટીમાં સોએ સો ટકા ઉતરી સકે એવું છે અમારે કશું પણ સંતાડવાનું નથી કારણ કે અમારે ત્યાં શર-માવા જેવું કશું નથી. (જાંબાણને લીધે આ વાદ નહિ વિસ્તારતાં ટુંકમાંજ ધસારો કરીશ કે હસીફ ધર્મો અને ખાસ કરીને અમારા હૈતના કટકા આર્વસમાજ સજ્જનો અહીં પણ તોળાઇને ઓછા ઉતરે છે.) શું આવો ધર્મ અને તેનું આવું શિક્ષણ તેના અનુયાયીઓના ઉજ્જલમાં ઉજ્જલ પ્રેમને અને વફાદારીને પાત્ર નથી? જેને જેવાની મરઝી હશે તે એ ભેદની ગુચ્છ ઇસ્લામની આ શુદ્ધ

સન્નતામાંથી ઉકેલી લેશે કે દુન્યાના કોઈપણ ધર્મના અનુયાયીઓ કરતાં ઇસ્લામના અનુયાયીઓ પોતાના તંત્ર પ્રત્યે વધુ પ્રેમાળ અને વફાદાર કેમ છે? તેઓ શા માટે વફાદારીમાં સૌ ઉપર સરસાઇ નહિ ભોગવે? તેમના ધર્મે તેમને દુન્યામાં ગર્વિષ્ટ બનાવ્યા છે અને જીવનના ધોરણમાં અને સમાજની નિતિમાં તેમને બીજા બંધાઈ એટલા તો ઉંચા રાખ્યા છે? કે કોઈથી તેમનો મુકાબિલોજ સંભવિત નથી

૩) અને હાય, તે પ્રાચીન કહેવાતા ધર્મો અને સંસ્કારોની પૂરેપૂરી કે લગભગ પૂરી ભૂંસાઈ ગયલી પાટીઓ! અણીશુદ્ધ જળવાઈ રહી હોય તો મુખ્યારક છે તે પ્રાચીનતા! તે વેળાએ, તેની ઉપર કસાય તેટલો ગર્વ કસવાનો તેના ઉપાસકને હક છે, પણ તે છિન્ન લિન્ન થઈ ગઈ હોય, ઓળખી નહિ સકાય એટલી બદલાઈ ગઈ હોય, જે કેવળ અચોક્કસ અને અસ્પષ્ટ હોય, જેમાં વ્યવસ્થિતપણાના ધડ કે પૂંછ કશાં ન હોય, તેમજ જે ભાષાદ્વારા તે ઊંડા ભૂંસાઈ ગયલા અને વિસરાઈ ગયલા ભૂતકાળમાંથી ઉતરી આજના જીવંત અને જવલંત વર્તમાનકાળને વારસામાં મળી છે, તે ભાષા સુદ્ધાં હતી ન હતી થઈ ગઈ હોય, તો પછી વાહ, શું કહેવું તે પ્રાચીનતાનું! સહી સલામત હોત તો પછી પ્રાચીનતા પ્રાચીનતાજ હતી; ઇસ્લામનું દુન્યામાં કામ પણ શું હતું? વિસરાઈ ગયલા પાઠો, ભૂંસાઈ ગયલી શરીઅતો પુનઃ શિખવાડવા માટેજ તો એક નવા સંદેશની દુન્યાને ઝુરૂરત હતી, જે પરમ

કૃપાળુએ ઇસ્લામના સ્વરૂપમાં દુન્યાને આપવા કૃપા કરી. આજે
 જે ઇસ્લામી શિક્ષણ પણ દુન્યામાંથી નાબૂદ થઇ ગયે તો વળી
 પાછા કોઈ નવા સંદેશની માનવસમાજને ઝુરરત લાગે. પણ શું
 તેમ થયું છે? નહિજ. અને શું તેમ કદિ થશે પણ? મુસલમા-
 નોની માન્યતા છે કે કદિ નહિજ થાય. અમારું આજે સર્વસ્વ
 જીવતું અને જગતું છે અને તે ભાષા પણ જીવતી અને પ્રગતિ
 પ્રત્યે હજી વિકસી રહેલી. કરોડો જીભોથી નિત્ય નિત્ય બોલતી
 દિવ્ય ભાષા છે, જેમાં અમારી સંસ્કાર મૂડી અને દીની દૃવલત
 રક્ષિત છે. અચળ રહો અરબી ગિરાનું સૌનાગ્ય! અને અમર તપો
 તે અસ્લાહતું કિર્તિવંત નામ, જેણે પોતાના દીનને પોતાના
 ખંદાઓ માટે વિશુદ્ધ અને અખંડ જાગૃત્યો અત્તહમ્દુલિલાહ, કે
 આ કે તે શ્લોકની શુદ્ધતા પારખવા માટે, આ કે તે શબ્દના
 અર્થો ખોળી અને ખોદી કાઢવા માટે, સ્વરો અને વ્યંજનોની
 ગુંચો ઉકેલવા, વ્યાકરણના સામાન્ય નિયમો ગોતી કાઢવા માટે,
 ગાથાઓના ગીતોની પિંગળ અનુસાર જ્ઞાડકાપ કરવા માટે કે
 પ્રાસો મેળવવા માટે, વટલી ગયલા શબ્દોની શુદ્ધિ કરવા માટે,
 અમારે અમારા જૈન, હિન્દુ, કે પારસી ભાઈઓ પેટે, અમેરિકાના
 કોઈ હોમવિઝિટ કે જેકસનની અને જરમનીના કોઈ હુરટલ કે
 જેકે.બીની ઝુરરત નથી.

ન્યાયની નઝર હોય તો એ વાત સમજવા માટે કોઈ મ્હોટા
 પ્રવાસની ઝુરરત નથી કે ઇસ્લામ એક પ્રયત્ન અને જીવંત મઝહબ

છે, કરોડો અનુયાયીઓ ધરાવતું તંત્ર છે, પોતાનાજ સંસ્કાર ઉપર જીવતી અને પોતાનાજ ઇતિહાસમાંથી પ્રેરણા લેતી નિતિની એક મહાન શક્તિ છે. જ્યાં જ્યાં તેની આજુ ફરે છે ત્યાં ત્યાં ઇશ્વરી સામ્રાજ્યની આજુ ફરે છે અને માનવી સમાનતા નો દવર ખાલે છે. પશ્ચિમના મુંડીવાદ અને નારિતકવાદથી પૂર્વની ચગદાઇ રહેલી-લગભગ ચગદામ ગયતી મોનસિક અને આત્મિક શાન્તિને ઉગારવા, ફરીવાર પ્રાપ્ત કરવા તાઝી અને અસલી રાખવાની જો કોઈ પણ શક્તિથી એશિયાને આશા હોય તો તે ઇસ્લામની શક્તિથી છે. ઈકમાલે એમ કહ્યું ત્યારે કે;—

રખતો ઝનને “મિલલને ખયદા” હુય મશરિકકી નજાત;
એશિયા વાલે હંય ઇસ નુકતે સે અખતક જે ખખર.

અને શાપુરજી સકસાતવાલા સાહબ એમ હિન્દુઓને શિખામણ આપે છે ત્યારે કે “મુસલમાનોને મજબુત જીવળી રહો કે પશ્ચિમના મુંડીવાદ સામે ટકકર ઝીલતારી એકજ વ્યવહાર અને વ્યવસ્થિત શક્તિ એશિયામાં હવે ઇસ્લામની છે.” આ બંને વિચારકો ધણીજ ઉંડી નજરથી એજ હકીકતને જોઈ રહ્યા છે. યુરપના ફિરઅવનો આ મર્મને સારી પેઠે પામી ગયા છે તેમજ પર્વના આ “ભય” ને “પેન-ઇસ્લામિઝમ”નું નામ આપ્યું છે અને તેઓ મુસ્લિમ પ્રજાઓને દાખી દેવાની કે દુર્ખલ ખમાવવાની એકે તક, પોતાની ચાલ બાઝીઓ વાપર્યાં વિના જતી કરતા નથી. મને પૂછવા દો કે અમારા આર્થસમાજ દેશ બંધુઓનું હિન્દી

મુસલમાનો વિરૂદ્ધ-ખુશ નસીબે અહિં આખી દુન્યાના મુસલમાનોનો સવાલ નથી-આજ કાલનું પાણીપત પોકારનું, આ વસ્તુ સ્થિતિના તેમના જ્ઞાનને આભારી છે કે અજ્ઞાનને? સનાતનીઓ સાથેના તેમના અપવિત્ર સહકારથી હિન્દના ભાવિનું તેમણે ડાટ ધમસાણ વાળી નાખ્યું; યુરોપીઓના આ અણુજ્ઞેષ્યા સહકાર વડે એશિયાની આશાનું એક કિરણ-અને તે, એક અત્યંત જગમગતું અને ઉપાની નકકી અગમચેળી આપતું કિરણ-પણ તેઓ શું સાંખી સકતા નથી? આ સ્વાર્થ છે કે નાદાની? તેઓ શેને સમજતા નથી?

અને મદમાં અને મમનમાં, આવેશમાં અને દ્વેષમાં ઉપાડેલું આ કામ પાર પડવાનો લેશમાત્ર પણ સંભવ છે કે? મુસલમાન તરીકે નહિ પણ અભ્યાસી તરીકે ધણીજ નમ્રતા પૂર્વક અર્જ કરું છું કે, “ભાઈઓ! માંડી વાળો, ચાલો આપણે શાન્તિમાં જીવીએ; એ મનોરથ કદી નહિફળે.” ઇસ્લામીઓના ભાવિ વિષે તેઓ ગમે તેવા તર્કો ખાંચે, ઇસ્લામીઓના ભૂત વિષે તેઓ શા માટે અંધારામાં રહે છે? એ ભૂતકાળના લાંબા ઇતિહાસનું તાત્પર્ય અમારા શાંદરે એક કડીમાં અદા કયું છે:-

ખાતિલસે દળને વાલે અથ આસ્માં નહીં હમ;

સવખાર કર ચુકા હુય તુ ઇમ્તિહા હમારા.

મુસલમાનો બિકટ બિકટ પરિક્ષાઓ આપતા કાળ-માર્ગમાંથી પસાર થઈ આવ્યા છે. કાલીચરણો અને રાજપાલો, “વિચિત્ર જીવનો” અને “રંગીલા રસૂલો” વાટે તેમની ધીરજ આજે

કાષ્ઠ પ્રથમ વારજ કસાતી નથી. તેર સૈકાઓમાં તે કેટકેટલી વાર અને કેટકેટલી રીતે-જીલના, તલવારના, કલમના અને અગ્નિના આધાતોથી કસાઈ ચુકી છે અને અખુટ પુરવાર થઈ ચુકી છે. મુસલમાનો વિષે ઇતિહાસમાંથી જેઓ આટલું નથી શીખી સક્યા તેઓ તેમના વિષે કશુંજ નથી શીખી સક્યા અને જેઓ આટલું શીખવાની ના પાડશે તેઓ કશું શીખવાની હા પાડશે નહિ. અને એ પણ નહીં છે કે મુસલમાનોની ધીરજ જેમ આજે પ્રથમવાર કસાતી નથી તેમ તે છેલ્લી વાર પણ કસાતી નથી કારણ કે સત્ય અને પાખંડ, તવહીદ અને શિક', ઇમાન અને કુફરનો મુકાબિલો રહેજે પતી જાય એવી કશમકશમાં થવો સંભવ અને કલ્પના ઉભયની વિરૂધ્ધ છે. આ મયદાનના હરીફો મરણીઆ થઈ થઈને મરે છે તેમની દોર લાંબી થઈ થઈને તુટે છે અને તેમનો દીવો લપકા લઈ લઈને હોલવાય છે. આ મરણીઆપણું, દોર લાંબાણુ અને લપકા કોઈને ક્ષણિક જીમમાં લલે નાખે, તે અંતે મરશે, તુટશે અને હોલવાઈ જશે એમાં મુદ્દલ સંદેહ નથી. તે મુસલમાન મુસલમાનજ ન હોય જે તેના શાનદાર, ગંભીર અને ધીરજ અને સૌજન્ય ભર્યા મુકાબિલા માટે તૈયાર નથી. પાંડિતો અને લાલાઓ મુંજેઓ અને સત્ય દેવો, દેહકરો, કેલકરો, લોપટકરો અને સાવરકરો મુસલમાનો સામે દેશે દેશમાં અને વેશે વેશમાં આવ્યા અને ખપતું કરીને વહ્યા ગયા પરંતુ મુસલમાનો ઇસ્લામ પ્રેમમાં હજી જાગે છે અને ઇસ્લામ આગળ અને આગળ ધપી રહેલા

દુન્યામાં હજી જીવે છે. હા, અને પંડિતો અને પાદરીઓ.....
વગયરહ હજીયે આવશે અને ખપતું કરી જતા રહેશે જતાં
 ઇસ્લામના દાસો અને અસ્લાહના ઉપાસકો હજીયે આગળ ધપતાજ
 જીવ્યા કરશે. ઇન્શા અલ્લાહ કુરઆની બિશારતને “અમીનદાર”
 વાળા અફરઅલી સાહબે ઉર્દુનો પોશાક ખુબ પહેરાતી દીધો છે :-

નરે ખુદા હય કુદ્દકી હરકત પે ખાન્દાઝન,
 કુ કોંસે ચે ચરાગ ખુઝાયા ન જાયગા !

આ અંગે એક વાત જોવા ઇસ્ખનારની આંખો ઉઘાડી દેશે.
 તે, ઇસ્લામનો એક કાઇમનો મુઅજિઝો (ચમત્કાર) છે. ઇસ્લા-
 મનો મુકાબિલો કરનારાઓ આજે હિન્દમાં શું પોતાનાઓનોજ
 મુકાબિલો નથી કરી રહ્યા? ઇસ્લામનું રક્ષણ અને ઇસ્લામની
 હિમાયત કરનારા ઇસ્લામના આઠ કરોડ સિપાહીઓ અને સ્વયં-
 સેવકો કાણ છે? તેઓ પાંચ સાડા પાંચ લાખ આર્થ સમાજીઓ
 નાજ અને તેમની વારે ધાધ રહેલા અઢાર કરોડ સનાતનીઓનાજ
 ચામ, માંસ, રૂધિર અને હાડ છે. ઇસ્લામના હરીફની આ ખરેખર
 હાંસી છે અને ઇસ્લામનો ખરેખર આ ગર્વ છે. છે એમાં કાઇને
 કશે સંદેહ?

ઉપર હમણાજ ઇશારો થઇ ગયો કે મુસલમાનો સામે કે’ર
 વૃત્તિ ચલાવનારાઓ હિન્દની સાથે સાથે એશિયાના ઉત્તરોત્તર
 લાભોના પણ દુશ્મન છે. એ સત્ય ધણાઓને ગળે નહિ પણ ઉતરે.
 ધણાઓને તેમાં કદાચ અતિશયોકિત પણ લાગે તેમ થવું કેવળ

સ્વાભાવિક છે. હા, એક દિશામાં હિમાલયની, ઉંચી, અને અભે
લીંતથી અને ખાડીની ત્રણ દિશાઓમાં અપાર અને ઊંડા સાગર
રેથી બંધાયેલા આપણા આ મહાન ખંડ-દ્વિપકલ્પને દ્વીપ માં
મનાવી લેવામાં આ કુદરતી આડો ઉપરાંત શાસ્ત્રોની પણ પ્રેરણ
છે એ વત્તાદે રાખીએ તો એ રહેજે માની સકીએ કે તે
થવું કેવળ સ્વાભાવિક છે આપણે પણ અહિં એ વાદને લંબાવ
શું નહિ. એશિયા કારે કહ્યું ત્યારે, ખુદ હિન્દુનું શું ?

કવની વિશ્વવાદોએ, આપણી આઝાદીને પચાસ વર્ષ પાછળ
હડસેલી દીધી છે, અસહકારની મહાન હડત હતી ન હતી કરી દીધ
છે, આપણા નેતાઓના અને યુવકોના અસંખ્ય અને અગ્નેઝ ભોગો એ
જવા દીધા છે અને અધેઅધ ધોર નિરાશાનું વાતાવરણ છવા
ગયું છે. વિશ્વવાદીઓમાં કોણ પડ્યું અને કોણ ઉપડ્યું
કોણ જીત્યું અને કોણ હાર્યું એ વિષે મતભેદ હશે પરંતુ
દેશે ભારે-ઓછામાં ઓછી અડધાસૈકા સુધી નહિ પુરી સકાય
એવી-ખોટ ખમી છે એ વિષે સદભાગ્યે આપણે સઘળા સંમત
છીએ. એ ડાટધમસાણ માટે કોણ જવાબદાર છે ? મુસલમાને
હિન્દુઓને અને હિન્દુઓ મુસલમાનોને જવાબદાર લેખે છે. ન
પણ જવાબદાર હોય તે એક ધારે અને અક્ષમ્ય પાપનો કર્તા
એ નકકી છે કારણ કે એક મહાન દેશની ઝિલ્લત અને એ
મહાન પ્રજાની ગુલામી લંબાવવાના કારણભુત થવું એ કં
જતી કરી સકાય એવી વાત નથી, પરંતુ એ ધોર પાપ હ

થયેજ અને દેશની દુર્દશા હજી વધ્યેજ જાય છે હિસાબ આપવાની પળા હજી આવી નથી અને જો કે તે નઝદીક પણ હોવાનાં કશાં મિન્હો: હજી જણાતાં નથી છતાં, તે આવશે એ જોટલું નક્કી છે (અદનાહ તેને જલ્દી આણો !) તેટલું એ પણ નક્કી છે કે પાપીઓ અને દેશ દરોહીઓને પોતાના પાપોનો જવાબ પણ આપવો પડશે અને પોતાના પાપોની શિક્ષા પણ ખમવા પડશે.

તેટલામાં, પ્રોપેગેન્ડાની સત્રળી શક્તિયો અને પ્રેસની પુરી જોગવાઈએ ધરાવનારા-અફકે લગભગ એક હાથ કરી ચુકેલા-ઓ હિસાબ આપવાના તે દિવસ માટે અત્યારથીજ મુસલમાનો વિરૂધ પ્રજામત ફેળવવા, તેમના સંસ્કાર, ઇતિહાસ અને ધર્મ વિરૂધ વાતાવરણ જમાવવા કેવા કેવા મિથ્યા ફાંફા મારી રહ્યા છે તેના બેજ નમૂના જોઈએ:-

(૧) મુસલમાનો હિન્દને પોતાનો દેશ નથી ગણતા તેમની નિગાહો હમેશા બાહિરના ઇસ્લામી દેશોપ્રત્યે હોય છે.

આ આપનો પહેલો વિભાગ હાડેહાડ જૂડો છે. દેશ પ્રેમમાં મુસલમાનો કાઇથી પણ ઉતરે એવા નથી 'દેશ-દાઝ એ તો ઇમાનનો એક વિભાગ છે' એ પયગમ્બરી શિક્ષણ તેમને 'અપાયલું' છે. પરંતુ મુસલમાનો હિન્દ બાહિરના પોતાના કરોડો ધર્મ બંધુઓ ઉપર પ્રેમ રાખી, તેમના સુખ દુઃખમાં ભાગ લઈ પોતાના વિશ્વ બ્રાતૃભાવના દઅવાનો અમલી પુરાવો આપે છે એમાં ખોટું શું છે ?

આજ દરમિયાન આર્ય સમાજીઓ પણ કરે છે અને તે જે વેદધર્મને નામે હઝારો વર્ષ થયા તે અમલમાં મેલવામાં કાં આવ્યો નથી કાં આવી સકાયા નથી અરે, હજી તે આર્ય સમાજી જીભ ઉપરથી આર્ય સમાજી વર્તનમાં મુકવાની જ્યારે કોઇને મુદ્દલ ઉતાવળ નથી અને તેમ કદી થવાનો મુદ્દલ સંભવ પણ નથી ત્યારે દુન્યાના વિશાળ માનવ કુટુંબનો લગલગ ચોથા જેટલો ભાગ એકમેક પ્રત્યે પ્રેમમય ભાવનાઓ ધરાવે તેમાં માનવસમાજ માટે ખરેખર ભવિષ્ય છે આશાવંત ભલે તે આર્ય સમાજને ન રહે જુદા થાય તોયે; હાંથ ધર્યાં !

(૨) મુસલમાનો પોતે વંદલાવે છે ત્યારે અમને શા માટે તેમ કરતાં અટકાવે છે ?

ખરેખર તેઓ તમને શા માટે અટકાવે ? તેમને એમ કરવાનો નથી કશો હક કે એમ કરવાની નથી કશી જરૂર ત. અને તેઓ નથીજ અટકાવતા. સમાજીઓ કરતાં વધુ બળવાન અને ખરેખર વધુ વિદ્વાન પાદરીઓને તેમણે દોઢ સૈકા સુધી ન રોક્યા તો તેમજ પાછલા અર્ધ સૈકા સુધી ખુદ દયાનંદીઓને એ નહિ રોક્યા તો પરિણામ એવું તો કયું અને કેટલું મુસલમાનો વિરૂધ્ધ ગયું કે આજે તેઓ હિન્દુ થી ભુંસાઇ જવાની બહીકના માર્યા બેખાકગા બની જઇ “શુદ્ધિ” સામે તુરંત દહાવે ? આર્ય સમાજીઓએ શમ સાથે કમુલવુજ રહ્યું કે આજના ભાષો કિસ્તાનો કંવા હિન્દી પ્રિસ્તિયો સોએ સો દક્ષ માત્ર હિન્દુ છાવણીમાંથીજ ભરતી થયા છે અને

તેમાં મુસ્લિમ ફાજો શુચન્ન છે. અને પાદરીઓ હજીયે કંઈ ફાવે છે તો, આયર્સમાળ હાજિરી છતાં હિન્દુઓમાંજ ફાવે છે, મુસલમાનોમાં મુદ્દલ નહિ. હિન્દ પાદિરના મુસ્લિમ દેશોમાંથી જેમ તેઓ હસ્તુ-તજ થતા રહ્યા છે તેમ મુસ્લિમ હિન્દ-મરીખ છતાં ધર્મ-ધેણી મુસ્લિમ હિન્દ-તેમને હરહમેશ દુરનીજ અને ઘણી શાનદાર “લાહવલ” આપી છે. અલ્હમ્દુલિલાહ અને એ અંગે એક નોંધવા યોગ્ય ખુખી એ છે કે પાદરીઓએ પોતાનું કાર્ય હિન્દમાં મુસ્લિમ અમલ દરમિયાન આરંભ્યું હતું અને મુસલમાન બાદશાહોએ પણ તેમને તેમ કરતાં રોક્યા ન હતા ! અને રોકે પણ શા માટે ? આ પ્રશ્નમાં પરિણામ વિષે કોઈ મુસલમાનને કશો કદી સંદેહ હોતોજ નથી. અને આ પુનિત ભારત ભુમિ એ બાબતમાં ઇસ્લામની ખરેખર રૂણિ છે કે તેના આઠ કરોડ ઇસ્લામી દરજ્જો, પાદરીઓના ક્ષેત્ર પાદિર અને તેમની લાત્રીઓની ભુરકીઓથી મોકળા રહી તેની લાજ જાળવી, એટલુંજ નહિ બલકે તેમનો સચોટ મુકાબિલો કર્યો. વીસ કરોડ હિન્દુઓમાંથી જેઓ લાખો લાખ સકયા તેમણે અઠાવીસ કરોડ (જો હિન્દમાં મુસલમાનો ન હોત તો) હિન્દુઓમાંથી ખરેખર, હજી વધારે લીધા હોત. કેમ, ખરું કની ?

ખીજે મુકાબિલો આયર્સમાળોનો છે. પચાસ વર્ષમાં તેમની સંખ્યા પાંચ સાડા પાંચ લાખ જેટલી પુલી છે તેમાંથી મુસલમાનો કેટલા મળ્યા ? તેમને વળી પાછા શર્મ સાથે કબુલ્યા વિના આરો નથી કે મુસલમાનોએ તેમની ઉપર કશો પણ ઉપદાર કરવાની કે તેમની પ્રત્યે કશી પણ ઉદાતા દેખાડવાની માન સહિતના

પોડી છે ! અરે ! ઉપર કહેવાઈ ગયું તેમ, અમે આઠ કરોડ કોણ
છીએ ? આજના અમે યદ કાર્તના તમેજ શું ન હતા ? પંખા એકજ
વાંસના છાપડા બેઠ માત્ર આત્માનોજ. કયાં હોય પછી કશું
કારણ, શુદ્ધ વિરૂધ અમારે પોકાર કરવાનું ? દુકમાં અમારી
વિરૂદ્ધ એ એક હડહડતું જુડાણું છે કે અમે તેની વિરૂદ્ધ છીએ.
હા, તે આવેશ્વતા ત્રાસ પાક વેશોમાં અને અપ્રમાણિક
ધોરણ ઉપર ચાલતી અમે સાંખી લખએ ? શું તેમ કરવાનોય
તમને હક છે ? તમે ખરેખર તેમ કરી રહ્યા છો. શાને ? ત હક
અમે નથી સ્વિકારતા. નિતિ અને નિયમની હદો પૂરતી રીતે
વિશાળ છે તેમાં રહીને તમે ખપતું કરી સકો છો. તે ઓળંગવાનો
અધિકાર તમને નથી. તે ઓળંગો તો તમારા મધ્યગિન્દુ પ્રત્યે
તમને પાછા હડસેલી આણવાની અમારી ફર્જ પણ છે અને
અમારો હક પણ છે, એ ફર્જ અમે ખરેખર બજાવીશું; અને
તે હક અમે ખરેખર ભોગવીશું. અમારે તેમ કર્યેજ છુટકો. અમે
માનવ સમાજના સેવક છીએ. અર્થસમાજ અમારી આત્માવેક
આદાક્ષાઓ માટે જેમ ઘણીજ નહાતી અને સંકુચિત છે તેમ
તેમ તે અમારી સર્વસોશક નિશાળતાને હરી લેવા કે હાની મહોં-
ચાડવા માટે અત્યંત નિર્જાળ અને જેમહીણ પણ છે. અને
આ મિથ્યાભિમાન નથી. આ કોઈની ઉપર સિરસ્કા દેખાડવા કે
કોઈને ટાણા મારવા લખાતું નથી. આ ચળી ગયેલો ઉત્સાહ પણ
નથી. આ સાદી ખેનરી હકીકત માત્ર છે કે મુમત્સમાન પોતાના
ધ્યેય અને કેન્દ્ર પ્રત્યેની પોતાની વફાદરીમાં એટલો બધો લીન
અને તસ્લીન છે, પોતાના આશયેને વ્યવહારમાં પ્રાપ્ત કરવાની

ધુનમાં એટલે ખધો રોકાયલો છે કે તે કોઈ પણ બચંકરતા કે બચ કે કાંનિ તેના બક્ષ કે લાગણીને કદી પણ આંજી સકતા નથી.

“રંગીલા સૂત્ર”ની એક આવૃત્તિ મુંબઈમાં જાગી અને તે અહીં તેમજ ગુજરાતમાં છુટી વહેતી, આર્થ સમાજોએ “મુદસ સૂત્ર” નું ગુજરાતી ભાષાંતર પણ કરવાની ઝુઝરત ઉભી કરી છે, જે માટે આપણે ખરેખર તેમનો આભાર માનવો ધોટે છે. આ ભાષાંતર ઉપરાંત એજ પુસ્તકની બે બીજી આવૃત્તિઓ પણ નીડિયાદ અને અહમદાબાદથી લગલગ સાથે સ્થાયી પ્રસિદ્ધ થઈ રહી છે જે ખુશી થવા જેવું એટલા માટે છે કે તે મુસ્લિમ ગુજરાતની તખલીગી જાગૃતિનું એક શુભ શુકન છે. આ ભાષાંતર વિષે વધુ કહેવાની ઝુઝરત નથી અન્નજીમને મુસ્લમાનોના સાહસ અને કેટલાક દાઝ વાળા મુસલમાનોની સહાયનું આ પશ્ચિમ છે. ભાષાંતર કાર ભાઈએ અહીં સાક્ષર થવાનો પ્રયામ નથી કર્યો મવલાના થનાઉદ્દજાહ સારખના વિનય પૂર્ણ પ્રતિયુત્તરને સાદો ગુજરાતી પોશાક પહેરાવવાની કોશિશ માત્ર કરી છે અને તેઓ મુસ્લિમ ગુજરાતના આભારના આ ભાષાંતર સેવા માટે જેટલા મુસ્તહક છે તેના કરતાં પણ વધારે તેમણે પુસ્તકની છપામણીની સઘળી ગોઠવણોમાં કરેલા અણથક દેડ ધામ માટે આપણા ધન્યવાદના પાત્ર છે એ ધન્યવાદ આપતી અને ઉપદાર માનતી વેળાએ અન્નજીમના તેમના શરીર સદચરોને પણ આપણે સિમારી દેવા જોઈએ નથી, ખરેખર એ સઘળા ભાઈઓની મુંગી સેવા જ્ઞાતિ મુંબઈના મુસલમાન જવાનો માટે આદર્શ રૂપ છે. અને મારા

અઝીઝ હરેલામ પ્રેસના માલિક અને “ઈ સાફ” પત્રના તંત્રી મુન્શી ફત્હખાન સાહબ ! એ હર હમેશના ઉત્સાહી નરને તો વિસ-
રાયજ કેમ ? તેમણે આ સેવામાં, છાપકામમાં પોતે તોડેલા ઘણા
“રેકર્ડો”માં એકનો હજી વધારે ઉમેરો કર્યો છે. મુન્શી સાહબે જાણે
પોતાનું આખું પ્રેસ અને તેની સઘળી જોગવ ઈઓ પોતે ઘણી અગવડો
વેડી આરંભ્યા અંત સુધી આ પુસ્તક છપાય તેટલા અરસા દરમિયાન,
“મુઃદસ રસૂલ” માટેજ ગોયા અર્પણ કરી દીધા હતા અને એ
કબુલી લેવું ઝુઝરી છે કે આ પ્રસ્તાવનાની “કોપી” મુન્શી સાહબને
અપાતાં હદપારનો વિતંબ નહિ થઈ ગયો હોત તો પુસ્તક થાય
છે તે કરતાં ઓછામાં ઓછું એક અઠવાડિયું વેહલું પ્રસિદ્ધ થાત.
ખયર. તેમને કે અન્નજીમને મુસ્લિમીનના કાર્યવાહકોને કે આ
ખિદમતમાં ધનિક મદદ આપનારા ભાઈઓ અને શેડીઆઓને,
કવન, ઉપકાર રૂપી કે ધન્યવાદ રૂપી જે કંઈ બદલો આપી સકે
તેના કરતાં ઘણોજ ઘણોજ શ્રેષ્ઠ બદલો, બદલો આપનાર તે
અલ્લાહ તેમને આપશેજ (આમીન). અને મને વિશ્વાસ છે કે આ
સઘળા ભાઈઓ કે ઇ પણ દુન્યવી બદલો આશા કે દરકાર
રાખ્યા વિનાજ પોતે ઉપાડેલી તબલીગી સેવાઓ કરી રહ્યા છે.
વમા તવશીકી દંદ્યા બિદ્લાહ (અને મારી તવશીક પણ અલ્લાહ
સિવાય કોઈ અન્ય કને ની.)

મુ'બઇ,
તારીખ ૨૫-૪-૪૬ હિ. ન. }

મિસ્કીન,
—મુનાદી.

ત્રિસ્તિમલ્લા હિરંહમા નિરંહીમ.

નહમદુહ વનુસલ્લી અલા રસૂલિહિલ કરીમ.

(અલ્લાહ તઆલાના વખાણ કરીએ છીએ અને દરદ મોકલીએ છીએ રસૂલે કરીમ (સત.) પર.)

કર્તાની પ્રાર્થના.

હે ખુદા ! હે આકાશ પાતાળના માલિક ! હે ઝમીન અને આસ્માનના સરજનહાર ! હે વેર વાળનાર ! હે સાચાઓના મદદગાર અને સહાયક ! તારા ઇઝ્જતને લાઇક મુકદ્દસ રસૂલનું સખ્ત અપમાન થઇ રહ્યું છે. તું પોતાની કૃપાથી પરદામાં છુપાવી રહ્યો છે. અમે જાણીએ છીએ, કે છેવટે તું પોતાના વહાલાઓની મદદ અને ઇઝ્જત ઓહિર કરશે. અને જેવું તારું વચન છે કે.

“અમે ખચિત અમારા રસૂલો અને અમારી ઉપર આસ્થા લાવનારાઓને જયવંત કરશું” (કુરઆને હકીમ)

હે સર્વ શક્તિમાન પરમેશ્વર ! અમારું ઇમાન છે કે ખરી મદદ અને સહાય તેજ છે જે તું કરશે. અમે અશક્ત અને નિર્બળ છીએ. તું જાણે છે કે અમ રંકજનોથી એજ થઇ સકે છે કે અમે કલમ ઉપાડીને (અને તે પણ તારીજ મદદથી) અને જવાબ લખીએ (તે પણ તારા સમજવવાથી.)

“નથી કોઇ શક્તિવાન અને બળવાન તારા સિવાય.”

મોટે અમારી પ્રાર્થના છે કે તું આ શ્રેષ્ઠ કાર્યમાં અમારી મદદ કર અને આ અદના સેવાને કમ્બલ કર, અને તારા સૃષ્ટી જનોને એથી લાલ પોહોચાડીને કુમાર્ગે જતા બચાવ !

“અમારા માલિક ! અમારી તરફની (સેવાઓ) સ્વિકાર !
કે તું ઘણોજ સાંભળનાર અને ઘણોજ જાણનાર છે.”
(કુરઆને હકીમ.)

અલ્લાહના દીનનો સેવક,

અમુતસર સનાઉલ્લાહ.

(અમુતસર)

લેખકની પ્રસ્તાવના.

પહેલાં મને જુઓ.

આય સમાજીઓના લાગણી દુખવનારા લખાણો અને વ્યાખ્યાનો સાંભળીને લોકો વિચારમાં પડ્યા કે આ લોકો ધાર્મિક બાબતોમાં શા માટે એટલી ઉધત અને કડવી ભાષા વાપરે છે. અમારી નજીક એનો જવાબ એ છે કે જેવી રીતે પિતાનો અસર બાળકની શારિરિક સ્થિતિ પર પડે છે એવીજ રીતે શિક્ષક, ગુરૂ અને પીર નો અસર નિતિ અને આત્મ શક્તિ પર પડે છે. સ્વામી દયા નંદે સત્યાર્થ પ્રકાશ વિગેરે પુસ્તકોમાં જે રીઠી ગુહલુ કીધી છે એના એ ત્રણ નમુના અમે મતાવીએ છીએ, વાંચકો અને ખાસ કરીને અપક્ષપાતી વાંચકો એકાગ્ર ચિત્તે વાંચે કુરઆને મજીદના ખંડનમાં સ્વામીજીએ પોતાના પુસ્તક સત્યાર્થ પ્રકાશમાં એક ખાસ પ્રકરણ (ચૌદમો સમુદ્ધાસ) લખ્યો છે. જેના આરભથી અંત સુધી આક્ષેપો કરતાં ગયા છે. આ આક્ષેપો લખતાં લખતાં હુજુર સય્યિદુલ અમ્મિયા (અલયદિમુસ્સલામ) અને ખુદા સુદ્દાંની ખાસ શબ્દોમાં ચર્ચા કરે છે કહે છે:-

૧) વાહ વાહ દેખોજી મુસલમાનો કે ખુદા લાનમતી કે સમાન ખેલ રહ્યા હય. (પા. ૨૫૭ ફકરો ૪૩)

૨) વાહજી વાહ! મુહમ્મદ સાહબ! આપને તો ગોકુલિયે ગુસોઈયોંકી બરાબરી કરલી (પા. ૨૬૯ ફકરો ૮૬)

૩) ચેલી સિધ્ધ હોતા હંય કિ મુહમ્મદ સાહબ બડે વિખ્યા થે (પૃષ્ઠ ૨૮૨ ફકરો ૧૨૭) (મઆઝલાહ)

સ્વામીજીની કડવી ભાષા પ્રખ્યાત છે. એટલે સુધી કે તે તેમની જીવન રેખા લખનારા ચેલાએને પણ કબુત છે. તેમના મોટા જીવન ચરિત્રની પ્રસ્તાવનામાં લખ્યું છે કે.

“એક દિવસે વ્યાખ્યાન વચ્ચે શ્રી સ્વામી (દયાનંદ)જી મહારાજ પુરાણોની અસંભવિત વાતોનું ખંડન કરતાં કરતાં તેમની કેળવણીનું ખંડન કરવા લાગ્યા. તે વેળાએ પાદરી સ્કોટ, મી૦ રેડ જીલ્લાના કલેક્ટર અને મી૦ એદરૂઝ સાહબ, કિસ્મતના કમીશર પંદર વીસ અંગ્રેજ સાહેબો સાથે ખીરાજ માન હતા. સ્વામીજીએ પુરાણકો (હિન્દુઓ)ની બુદ્ધિપર અફસોસ કર્યો કે દ્રોપદીને પાંચ પતિઓ આપીને કુંવારી ઠેરવતું અને એવીજ રીતે કાંતિ તારા અને મંદોહરી રાણી વિગેરેને કુંવારી કહેવું પુરાણકોની નૈતિક કેળવણીને અપૂર્ણ પુરવાર કરે છે. સ્વામીજીની ખ્યાન કરવાની રૂઢી એની મોજથી ભરપુર હતી કે સાંભળનારાઓ થાકવાનું નામે લેતા નહતા એ ઉપર કલેક્ટર સાહબ અને કમિશર સાહબ વિગેરે અંગ્રેજો હસતાં અને ખુશી દેખાડતાં રહ્યા. પરંતુ આ બાબત પુરી કરીને સ્વામીજી મહારાજે કહ્યું કે પુરાણકોની તો આ લીલા

છે. હવે કુરાનીઓની લીલા સંભળે આ એવા ભ્રષ્ટ્ર છે કે કુંવારીને પુત્ર પચદા થવું દેખાડે છે, અને પછી દોષ શુદ્ધ સ્વરૂપ પરમાત્માને આપે છે અને એવા ઘોર પાપ કરતાં જરાએ શરમ નથી આવતી. એટલું કહેવું હતું કે કલેક્ટર અને કમિશનર સાહુઓની કાન્તિ ગુસ્સાના આવેશમાં લલચોળ થઇ ગઇ. પરંતુ સ્વામીજીએ વ્યાખ્યાન એટલોજ ધમધોકાર ચાલુ રાખ્યો. અને તે દિવસે વ્યાખ્યાનના અત સુધી ઇસાઇ મતનુ ખંડન કરતા રહ્યા બીજે દહાડે સહવારેજ લક્ષ્મી નારાયણ ખજાનચીને કમિશનર બહાદુરને ઘરે તેડાવવામાં આવ્યો. સાહુ બહાદુરે કહ્યું કે તમારા પડિત સાહુને કહી દો કે એટલી સખ્તીથી કામ ન લે. અમે ઇસાઇ લોકે તો સબ્ય છીએ અમે તો વાદવિવાદમાં સખ્તીથી નથી ગલરાતા પણ જો અહીંના અજ્ઞાત હિન્દુ મુસ્લમાનો બગડશે તો તમારા સ્વામી પડિતને વ્યાખ્યાન બંધ થઇ જશે.”

(મોટું જીવન ચરિત્ર પ્રસ્તાવના પાને ૬.)

એ માટે આર્ય સમાજીઓ આજકાલ જે કડવી વાતો કરે છે તે સ્વામીજીની વિષ પૂર્ણ કેળવણીના અસરથી કરે છે કેમ ?

મા મુરીદાં રૂ બસૂએ સુદકુ ચૂં આરેમ ચૂં,

રૂબસૂએ ફિત્તઓ પયકાર દારદ પીરેમા.

(અમે અનુયાયીઓ અમારું મોટું સુલેહ તરફ વાળીએ છીએ. પરંતુ અમારા અગ્રેસરો ઝંઘડા અને ફસાદ તરફજ વધે છે તેનું કેમ ?)

સ્વામીજીની ઉધતાઇ અને અશિષ્ટ વાણીની કડવાસનો અમે મુસલમાનેને જ ભાસ નથી થયો પરંતુ હિન્દુસ્તાનના માનનીય આગેવાન સાધુપથી, નરંજીડવું અને નરંજ લેવોના આદર્શ મહાત્મા ગાંધીજીએ પણ સ્વામી દયાનંદના પુસ્તક (સત્યાર્થ પ્રકાશ) માટે લખ્યું છે.

“સ્વામી દયાનંદે ઇસ્લામ અને બીજા ધર્મોને ખોટા ચીતર્યા છે, તેમનું પુસ્તક સત્યાર્થ પ્રકાશ ખરેખર નિરાશ કરી નાખનારું છે”

(યંગ ઇન્ડિયાનો અનુવાદ પ્રતાપ (આર્થ પેપર) લાહોર ઉપરથી ૪ જુન ૧૯૨૪.)

સ્વામી દયાનંદ સિવાય ગાંધીજીએ હાલના આર્થ સમાજો માટે ખોતાનો મત દર્શાવ્યો કે,

“આર્થ સમાજ સંકુચિત દ્રષ્ટિના, લડાઈ કરવાની ટેવ ધરાવનારા હોવાને લીધે કદી તો બીજા ધર્મોના લોકોથી લડતા રહે છે અને જો એમ નથી કરી શકતા તો આપ-સમાં એક બીજાથી લડતા ઝઘડતા રહે છે”

(પ્રતાપ જુન ૪.)

બસ પછી શું હતું, જે દઅવો ગાંધીજીએ માત્ર જીએ કર્યો હતો આર્થ સમાજોએ તેનો દાખલો આપી દીધો એટલે ચારે દિશાએથી મહાત્મા ગાંધીજી પર જીમ બરાડા માર્યા વેદિક ધર્મથી અજ્ઞાન મુસલમાનોનો ખુશામતીઓ વિગેરે કેલવામાં આવ્યા અને પછી હિન્દુસ્તાનના એક અગ્ર ગણ્ય અર્ધ સરકારી અંગ્રેજી પેપર પાયોનિયરમાં એક નોટ નીકળી જેનો અનુવાદ આ છે.

“મીં ગાંધી અને આર્ય સમાજના આપસના મત-
ભેદનો હવાલો આપતાં ટાઇમ્સ ઓફ ઈન્ડિયા લખે છે
કે મીં ગાંધીએ આ એક સામાન્ય સાચી વાત કહી છે,
આર્ય સમાજીઓ આ કવમી ઝઘડાઓ માટે જે દેશમાં
ફેલાઈ રહ્યા છે, ઘણી હદ સુધી જવાબદાર છે, અને તેણે
ખે એક સમાજીઓના નામ પણ જીધા છે. જેઓએ આ
ચળવળની દોરણી કરી છે. પ્રત્યેક મનુષ્ય જાણે છે કે મીં
ગાંધીએ પોતાના વિચારો ઝાહિર કરતા ખરા મામલાથી
કંઈ વધુ નથી કહ્યું. ઝઘડાનું મૂળ શુંદિની ચળવળથી શુરૂ
થાય છે, જે સમાજીઓએ મધ્ય પ્રાંત અને આખા વિજે-
રમાં એક વર્ષથી પ્રચલિત કરી છે. અને લગભગ સંઘના
ઝઘડાઓમાં જે બેઠ કવમો વચ્ચે થયા તેમાં સમાજીઓના
કૃત્યોનું મૂળ મળે છે, થોડાક સમાજીઓ દાખલા તરીકે
સ્વામી શ્રદ્ધાનંદ કહે છે કે તેઓ મુસલમાનો વિરુદ્ધ કંઈ
નથી કરતા. માત્ર હિન્દુઓની સ્થિતિને બળવાન કરી
રહ્યા છે, જેથી હિન્દુ અને મુસલમાન બેઉ સમાનતાની
સ્થિતિમાં તિડર રહે. બીજાઓએ ઝાહિર રીતે મુસલમાનો
વિરુદ્ધ વિવેચનો કર્યા. જોઈએ તો સમાજી આગેવાનોનો
હેતુ મુસલમાનોને ડરાવવાનો કે તેમને ગ્રેમથી વશ કર-
વાનો હોય, આ હરેક જણ જાણે છે કે તેમની આ ચળ-
વળમાં મુસલમાનો ઘણા ઉશ્કેરાયા અને આ વાતથી
સમાજીઓ પણ જાણકાર છે. મી. ગાંધીના લખાણોએ ટીકા
કારોનો એક સફેદ ઉપજાવ્યો છે. આખા હિન્દુસ્તાનમાં

સમાજીઓ મી ગાંધી વિફલ ઘણી ધામધુમ સાથે પોકારો કરી રહ્યા પણ તેમના આ પોકારો નિસ્વાથી અને નિર્મળ નથી જણાતા કેમકે સમાજીઓ અને ળીજઓને આ વાતની ખબર છે કે તેમનું આ ધર્મ પ્રચાર કાર્ય મુરિલમો કેવી દ્રષ્ટિએ જુઓ છે”

(પાયોનિયર અલાહબાદ ૨૩ જુન ૧૨૨૪)

જ્યારે એથી પણ આર્ય સમાજીઓનો જુરસો ઠંડો ન પડ્યો તો અલાહના હુકમ

“ધરના ભેદીએ સાક્ષી આપી” (કુરઆને હકીમ)

મુજબ અલાહે તેઓમાં એક વિશ્વાસ પાત્ર સાક્ષીનો જન્મ આપ્યો જેણે મહાત્મા ગાંધીજીની વાતને ટેકા આપ્યો એટલે પબ્લિકના મહાન ક્ષીડર લાલા લજપતરાયજીએ સ્વીટ ઝર લેન્ડ (યુરોપ)થી એક લેખ પોતાના પેપર “અદેમાતરમ” (લાહોર)માં પ્રગટ કરાવ્યો જેનો ટુંક સાર આ છે:-

“હું ૧૮૮૨ ઇ. સ. ના નવેમ્બરમાં આર્ય સમાજનો મેમ્બર બન્યો અને ૧૯૨૦ માં મેં મારો સખંધ વેગળો કરી નાંખ્યો હું ૩૮ વર્ષના અનુભવ ઉપરથી આ કહી શકું છું કે મહાત્મા ગાંધીજીએ આર્ય સમાજ પર જે ટીકા કરી છે તે તેમના પ્રેમનો પુરાવો આપે છે એમાં ઘણી સરચાઈ છે. આર્ય સમાજીઓને જોઇએ કે તિરસ્કારના ઠરાવો પસાર કરવાને બદલે શાંત અને ઠંડા દિલે એની ઉપર વિચાર કરે.”

(આર્ય ગેઝટ લાહોર ૭, ઓગસ્ટ ૧૯૨૪)

ગાંધીજીએ ગઝલ ઉપર ગઝલ આ કર્યો કે એ પણ લખી દીધું કે.

“ઇસ્લામ જુઠો નથી. હિન્દુઓએ માનપૂર્વક એને જોવો જોઇએ, પછી તેઓ જેમ હું વર્તું છું તેમ પ્રેમ સાથે તેઓ વર્તશે.”

(યંગ ઇન્ડિઆનો અનુવાદ પ્રતાપ ૪, જુન ૧૯૨૪ ઉપરથી)
બસ પછી શું હતું? આય સમાજીઓએ ગાંધીજીથી દૂરસત મેળવીને ઇસ્લામ અને ઇસ્લામના પયગમ્બર (સલ્લ) પર હુમલા આરંભ્યા તે હુમલાઓમાંથી એક પુસ્તક રૂપમાં આ છે જેનું નામ છે “રંગીલા રસૂલ” આ પુસ્તકમાં હજરત સમિદુલ આમ્મય (સલ્લ)ની ખાનગી ખાખતો એટલી ખરાબ અને અત્યંત લાગણી દુઃખનારી રીતે લખેલી છે. કે દેશ આખામાં ખુબ મથી ગઇ. એટલે સુધી કે મહાત્મા ગાંધી જેવા નમ્ર મિઝાજના અને ધૈર્યવાન વડીલે પણ આ પુસ્તક માટે અત્યંત તિરસ્કાર જાહિર કર્યો ગવર્નમેન્ટે આ પુસ્તકને વાંધા લયોં ઠેરવ્યો, પરંતુ ડરપોક કર્તાએ પુસ્તક પર નામ નહિ* આપ્યું હતું, એ માટે ગવર્નમેન્ટે એના પ્રસિદ્ધ કર્તા પર કેસ ચલાવ્યો ગવર્નમેન્ટની જે ફર્જ હતી તે તેણે બજાવી અસલ લખાણનો જવાબ આપવો રાજ્યનું કાર્ય નથી પરંતુ મુસલમાનોનું છે એ માટે જેવી રીતે ગવર્નમેન્ટે પોતાની ફર્જ બજાવી છે તેવી રીતે અમે પણ અમારી ધાર્મિક ફર્જ બજાવીએ છીએ એટલે જવાબ આપીએ છીએ જેથી મુસલમાનોના અખી દિલો પર મલમ લાગીને શાંતિ થાય અને દેશમાં શાંતિ અને અમન સ્થપાય.

* નોંધ:-જે આજે જુન ૧૯૨૪ સુધી કેસનો અંત આવ્યો નથી.

પક્ષપાત અને નકામી હિમાયત

ઉપરોક્ત પુસ્તક અસમ્ય, હલકી ભાષામાં
અને લાગણી દુઃખવનારૂં હોવા છતાં આય
વર્તમાન પત્રો એના વખાણ ગાવામાં પોતાનું

એડીચોરીનું બળ લગાવી રહ્યા છે, દાખલા તરીકે આયસમાજની
હિમાયતનો એકલો એજન્ટ “પ્રતાપ” લખે છે.

“રંગીલા રસુલ” પર ખોટો શારણિકોર

“એમ જણાય છે કે અમારા મુસ-
લમાન મિત્રો મહાત્મા ગાંધીને
આયસમાજ વિરુદ્ધ ઉશકેરવામાં

એડી ચોરીનું બળ વાપરી રહ્યા છે. જે માટે તેઓએ
એક તદ્દન નિર્દોષ પુસ્તક “રંગીલા રસુલ” વિરુદ્ધ કે
જેમાં હઝરત મુહમ્મદ સાહબના જીવનપર ઉપલક દ્રષ્ટિ
નાંખવામાં આવી છે, મહાત્મા ગાંધીથી એલાન કઢાવ્યો
છે. અમે હઅવાપૂર્વક કહીએ છીએ કે આ પુસ્તક
(રંગીલા રસુલ)ની લખવાની રીત એવી સચ્ચતાભરી અને
યોગ્ય છે કે કોઈ અપક્ષપાત નનુબ્યને એની ઉપર વાંધો
નથી થઈ શકતો.

(પ્રતાપ ૨૬ જુન ૧૯૨૪ પૃષ્ઠ ૨)

ધરલામી પત્રોએ જ્યારે ઉપરોક્ત પુસ્તકપર ધિક્કાર વર્સાવ્યો
ત્યારે એજ આયસમાજ પત્રે આ જાતના અશિષ્ટ પુસ્તકો લખવાનું
કારણ દર્શાવ્યું કે,

“જો બુદ્ધ, ઇસા, નાનક અને દયાનંદપર ટીકા થઈ
શકે છે તો કોઈ કારણ નથી કે મુહમ્મદ એથી વેજળો
હોય. કોઈ પણ હિન્દુ કિવા સમાજ હઝરત સંબંધી

કોઈ જાતની બેઅદ્ભી પોતાની કલ્પનામાં નથી લાવી શકતો. હા, તે આ સિદ્ધાંત માટે લડશે કે હઝરતનું જીવન ટીકા અને આક્ષેપોથી વેગળો હતો. મુસલમાનોને કોઈ હુક નથી કે જ્યારે કોઈ પરધર્મી આ બાબત પર કલમ ઉપાડે તો તેઓ પોતાનાથી બાહિર થઈ જઈ તેને કચડી નાંખવાના પ્રયત્નો કરે.”

(પ્રતાપ ૧૨ જુલાઈ, ૧૯૨૪)

કદાચ આ સિદ્ધાંતથીજ વેદ સમાજોએ લાહોરથી દયાનંદ-જીના જીવનની ટીકા કરનારા થોડાક ટૂંકટો (“આર્ય સમાજના સ્થાપક દયાનંદનું જીવન” અમર સિંધ કૃત વિગેરે) પ્રસિદ્ધ કર્યા હતા જેનો જવાબ આર્યસમાજોથી બની શક્યો નહિ અથવા અમે નથી જોયો. અમારો હુક હતો કે આ સિદ્ધાંત હેઠળ અમે તેમાંથી નમૂના દેખાડતે પરંતુ અમે તે ખુંદાની કેળવણીની પાખંદી અગળ લાચાર છીએ જેણે અમને ફિરઅવન જેવા શત્રુને તબક્કા કરતાં હુકમ આપ્યો.

“ધર્મ પ્રચારમાં કદા શતરૂઓ રહામે પણ નમ્ર વાતો કરો.” (કુરઆને હકીમ)

ગુફ્તગૂ આઈને દુરવેશી નબૂદ,

વરના બાત્ર માજરાહાં દાસ્તેમ.

(અર્થ : અમારા દુરવેશોના કાનૂનમાં એવી વાતો ન હતી. નહિ તો અમે તમારી સાથે એવોજ વર્તાવ રાખતે)

હવે અમે રંગીલા કર્તાની લખવાની રૂઢી દેખાડવા એક દાખલો રજૂ કરીએ છીએ જેથી તેના હિમાયતીઓને જાણ થઇ શકે કે મજદૂર કર્તાએ હુજૂર (સલ.)ના જીવન ચરિત્ર પર ટીકાજ માત્ર નથી કરી પરંતુ હલકા કટાક્ષ ખાણેપણ વાપર્યા છે. જેથી સમાજીઓ (કર્તા અને તેના હિમાયતીઓ)ની સભ્યતા અને ન્યાયની સ્થિતિની જાણ થઇ શકે. મહાશયજી હઝરત ખદીજ (રદિ.)ની ખાખત લખે છે.

“મુહુર્રમદ ખચપનેમે ચતીમ હો ગચ્ચથે. બોહોત મુદત તક માંકી મામતા કા સુખ ન દેખાધા. ઈસસન રસીદા (વયો વૃદ્ધ) અવરત (ખદીજ)સે ગિયાહ કરલેનેસે દોનું મુરાદે (માં અવર ખીવીકી) હાસિલ હુઈ.

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૧.)

વાંચકો ? આ સભ્યોની સભ્યતાનો વિચાર કરો કે કેવા લાગણી દુઃખવનારા શબ્દોમાં હુજૂર (સલ.)ની પતિન હઝરત ખદીજતુલ કુબરા રદિયલ્લાહુઅનહાને એક રીતે રસુલુલ્લાહ (સલ.)ની માતા દેખાડે છે. આ છે સમાજ સભ્યતાનો નમૂનો અને આ છે તેમના સત્યની હિમાયતનો દાખલો જેની ઉપર અમને આ કહેવાનો હક છે.

ન પોંહયા હય ન પોંહયેગા તુન્હારી બુદ્ધમ કેશીકો

બોહોતેસે હો ચુકે હંચ ગરચે તુમસે કિત્તા ગર પહલે.

સમાજીઓ ! તમે ચોતાના મુખે મોટી સભ્યનાના દઅવાઓ કરો છો અને કહો છો કે અમે તેજ વાત કરીએ છીએ જે ઇસ્લામના પુસ્તકોમાં લખેલી છે. શું આ અસભ્ય દાખલાનો પુરાવો પણ તમે કોઇ ઇસ્લામી પુસ્તકમાંથી દેખાડી શકો છો ?

બીજું પુસ્તક

“રંગીલા રસૂલ” સિવાય એજ ગદ્યનો વિષય પૂર્ણ એક પુસ્તક “વિચિત્ર જીવન” નાગરી ભાષામાં પ્રગટ થયો છે. જેનો કર્તા પંડિતકાન્તીચરણ છે. એની ચર્ચા પણ અહિં પ્રસંગોપાત થશે.

મુસલમાનોની સંખ્યા

હરવામી બિરાદરો ! આજકાલ જે નાકાઈક વાતો તમે હરવામ અને હરવામના પ્રયગમ્બર (સલ.) ની મુખ્યારક શાનમાં સાંભળો છો, તેથી નાપુશ થવું ઝડૂરી છે પણ એક વાતે આ ખુશીનો પ્રસંગ પણ છે. તે એમ છે કે વિરોધીની અશિષ્ટ અને લાગણી દુઃખવનારી વાણીથી કુરઆને હકીમની એક ભવિષ્યવાણી ખરી પડે છે. બસ ધ્યાનથી સાંભળો ફરમાન થાય છે.

“તમે લોકો વિરોધીઓ અને હરવામના મુનાકિરોથી કડવી કડવી વાતો સાંભળશો.”

એટલે હરવામના વિરોધીઓ તમારા અને તમારા ધર્મના હકમાં અતિ સખ્ત અશિષ્ટ વાતો કરશે, જે તમે નિત્ય સાંભળશો આતો ભવિષ્ય વાણી થઈ પણ તમે મુસલમાનોની તે વેળાએ શું ફર્ક હશે તે પણ સાંભળી લો.

“જો તમે મુસલમાનો (તેમની કડવી વાતો સાંભળીને) ધીરજ ધરશો અને ખુદાથી ડરતા રહેશો તો એ ખુદાની નજીક મહા કામ છે.”

માટે હે હરવામી પ્રાંધુઓ ! તમને જો એવી અસહ્ય વાણીથી દુઃખ થાય છે, તો આ દુઃખમાં આ ખુદાઈ હુકમને પોતાનો

સિદ્ધાંત બનાવી લેા અને કઠણ વાતો કરમારાઓને ખુદાને હવાલે કરી દો ખરું તો આ છે કે.

‘દર અક્ષવ લગ્ન તીરત કે દર ઇનતિકામ નીરત (અર્થ) ક્ષમામા જે રસ છે તે વેરમાં નથી.)

**આર્ય કર્તાની
લખવાની રીતી**

જ્યારથી સ્વામી દયા નંદે આર્ય સમાજીઓને સખત વાતો કરવાનો અને લાગણી દુઃખવાનો ચરકો લગાડ્યો ત્યારથી સમાજીઓ તેજ રંગમાં રંગામ ગયા છે ખાસ કરીને અમારા સરદાર હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમની શ્રેષ્ઠ શાનમાં તેમની આ સ્થિતિ છે કે માત્ર એક વચનથીજ યાદ કરે છે દાખલા તરીકે મુહમ્મદ આયા, મુહમ્મદ ગયા, મુહમ્મદ બોલા વિગેરે અને કોઇ અદના રાજા નવાબ બલકે કોઈ સમાજનો પ્રધાનનું નામ પણ માન પૂર્વક લે છે. પરંતું કરોડો બલકે આરબથી આજ સુધી અખજો મનુષ્યોના અતિ માનનીય ધાર્મિક આગેવાનનું નામ એવા શબ્દોમાં લે છે કે સહન થઇ સકતું નથી એના જવાબમાં તો અમે પણ એમના ગુરને માત્ર દયા નંદજી એક વચની શબ્દથી યાદ કરીએ તો અમારા માટે કોઇ વાંધો કરે નહિ, પરંતુ અમે કદી પેહલાં એવું નથી ક્યું અને ન આ જવાબમાં કરશુ કેમ ? એ માટે કે અમે જે મનુષ્યોના સરદાર અને રસૂલ (સલ.) ને માટે ગુસ્સે થયા છીએ તેનીજ કળવણી છે કે.

“પ્રત્યેક મનુષ્યથી તેના ઇંઝબત લાઇક વર્તાવ કરો.”
એટલે જે કોઇ કવમનો વડો છે તેની સાથે ઘડા જેવો વર્તાવ કરો. (હદીસ)

સમાજીઓ આ નૈતિક ફળવણી પર અમલ કરતા નથી તો તે એના જવાબદાર છે, અમે શાને અમારા સરદારના હુકમ વિરૂદ્ધ અમલ કરીએ.

**મુહમ્મદ અને
સ્વામી**

એ માટે લવિષ્યમાં અમે આ ઉચ્ચ નિતિના શિક્ષક અને મહાન ને સુધારક ઇસ્લામના પયગમ્બર (સલ)ની ફળવણી પાખંદીમાં દયાનંદને માત્ર દયાનંદ નહિ લખ્યું પરંતુ અમારી રૂઠી મુજબ તેમના માનનીય ઉપનામ સાથે સ્વામી દયાનંદ લખ્યું જેથી પુરવાર થઈ જાય કે ઇસ્લામના પયગમ્બરે આ જગતમાં નૈતિક ફળવણી ફેટલી ઉઠાવના શિખરે પોહોંચાડી દીધી છે. (અમારી જ્ઞાન અને માત્ર તેમની ઉપર ફિદા થાય.)

“હે અલ્લાહ દરૂદ અને સલામ મોકલ મુહમ્મદ (સલ.) અને તેમની અવલાદ અને સહાબાઓ ઉપર”

વાપરો ! વાપરો ! વાપરો !

“ઝોલડન પરફ્યુમરી વર્કસ” નું

“રેડ ફ્લાવર”

કોકોનટ હેર ઓઇલ.

(ચોકખા કોષેરલમાંથી બનાવેલું.)

તેમજ

કામ-યા-બી

હેર લોશન.

(મગજને ઠંડક આપનાર તેમજ વાળને
સુંદર અને નરમ રાખનાર, વસ્તુઓથી ખાસ
બનાવવામાં આવ્યું છે.)

લખો:- અલ્ફ્રેડ હાજ ઈસા,

૨૮૧, બુમા સ્ટ્રીટ, મુંબઈ. ૨.

મુકદ્દસ રસૂલ.

પ્રકરણ ૧ હું.

આય' સમાજીઓની લગ્નની રૂઢિ.

રંગીલા કર્તાના સર્વ આક્ષેપો રસૂલ (સલ.)ના ખાનગી જીવન પર છે, એ માટે સૌથી પહેલાં આય' સમાજીઓની અને ઇસ્લામની વિવાહ રૂઢિઓને જોવી જોઈએ કે ઉભયમાં શું તફાવત છે. કોણ નથી જાણતું કે ઇસ્લામમાં વિવાહની આ રૂઢિ છે કે પુરૂષ અને સ્ત્રીની ખુશીથી ખેંદનો કરાર કરાવવામાં આવે છે, કે તમે એક ખીજ સાથે આખી વય સારો નિભાવ કરજો જો કોઈ પક્ષ (પુરૂષ હો કે સ્ત્રી) વિવાહ કરવાથી ખુશી ન હોય તો વિવાહ નહિ થશે એથી વિરૂદ્ધ સમાજીઓના ગુરૂની આ કેળવણી છે.

“વિવાહ આઠ પ્રકારના હોય છે. (૧) બ્રાહ્મ, (૨) દૈવ, (૩) આર્ષ, (૪) પ્રાજાપત્ય, (૫) આસુર, (૬) ગાંધર્વ, (૭) રાક્ષસ, (૮) પૈશાચ એ વિવાહોના અર્થ આ પ્રમાણે છે.

બ્રાહ્મ-વર અને કન્યાએ સારી રીતે બ્રાહ્મચર્ય પાળી પૂર્ણ વિદ્યા પ્રાપ્ત કરી સુશિલ થઈ એક બીજાની પ્રસન્નતા પૂર્વક કરવામાં આવતો જે વિવાહ તે “બ્રાહ્મ વિવાહ” કહેવાય છે.

દૈવ-જેમાં ઋત્વિગ લોકો વિધિ પ્રમાણે કર્મો કરી રહ્યા છે, તે મોટા યજ્ઞમાં અલંકારેથી ભૂષિત થયેલી કન્યાનું જમાઈને દાન આપવું તે “દૈવ વિવાહ” કહેવાય છે.

આર્ષ-વરની પાસેથી કંઈ લઈને જે વિવાહ કરવામાં આવે છે તેને “આર્ષ વિવાહ” કહેવાય છે.

પ્રાજાપત્ય-ધર્મવૃદ્ધી માટે જે વર કન્યાના વિવાહ કરાય છે તે “પ્રાજાપત્ય” વિવાહ કહેવાય છે.

આસુર-વર કન્યાને કંઈ આપી જે વિવાહ થાય છે તે “આસુર વિવાહ” કહેવાય છે.

ગાંધર્વ-કોઈ પણ નિયમ વિના તથા કોઈ પણ નિશ્ચિત સમય વિના વર અને કન્યાની ઇચ્છા પ્રમાણે પરસ્પર જે અકસમાત સંયોગ થયો તે “ગાંધર્વ વિવાહ” કહેવાય છે.

રાક્ષસ-લગ્ન કરી બલાત્કારથી અથવા કપટથી કન્યાનું હરણ કરી સંયોગ કરવો તે “રાક્ષસ વિવાહ” કહેવાય છે.

પૈશાચ-સૂતેલી અથવા મદાદિના પાનથી મત્ત (માંડી બેભાન) બનેલી કન્યા સાથે બલાત્કારથી જે સંયોગ કરવો તે “પૈશાચ વિવાહ” કહેવાય છે.

આ આઠ પ્રકારના વિવાહોમાં બ્રાહ્મ સર્વથી ઉત્તમ હૈવ અને પ્રાજપત્ય મધ્યમ, આર્ષ, આસુર અને ગાંધર્વ નિકૃષ્ટ, રાક્ષસ અધમ અને પૈશાચ મહા હ્રષ્ટ છે.

(સત્યાર્થ પ્રકાશ સ. ૪ પૃષ્ઠ ૭૭-૭૮)

આ શબ્દો સત્યાર્થ પ્રકાશ (ઉદ્ધૃ) ની પહેલી આવૃત્તિમાં એમજ છે પણ ચોથી આવૃત્તિમાં સમાજોએ એક કમાલ કરી છે, આરંભમાં આ શબ્દો વધારી દીધા છે.

“વિવાહ (સંતોત્પતિની રીત) આઠ પ્રકારની છે” !

આ વધારો પણ અમને હાનીકારક અને તેમને લાભદાયક નથી પણ અમને લાભદાયક છે. જે કે સ્વામીજીએ નંબર સાત અને આઠને અધમ અને મહાહ્રષ્ટ લખ્યાં છે, પરંતુ એટલું તો માન્ય છે કે વિવાહ થઇ જાય છે અને જે સંતતિ આ બે પ્રકારથી જન્મશે તે ખરી વારસદાર કહેડાવવાની હકદાર છે.

વાંચકો ! વિચારો, કેટલી બેશરમી અને જોખમ ભરેલી કળવણી છે ! કેઈની નિર્દોષ અખળાને બલાત્કારે કે દગાથી, લુટીને કિંવા ઘોડો કે ફરેબ આપીને દારૂ પીવડાવીને હાનિમાં કે બાંધી લેવામાં

સ્વામીજીના કહેવા મુજબ વિવાહ થઇ જશે પછી ભલે અધમ અને મહાશય કહેવાય પરંતુ જળજેરીએ પતિ બનાવી આ અળખાને રાખવાનો હક માન્ય છે અને એથી જન્મેલી અવલાદ જાઇઝ થશે. (હિં ! કુદમ ! !) (નજર છો ગાંધર્વ યજ્ઞ વિચારવા લાઇઝ છે જે નિઃશક જાઇઝ છે) સમાજીઓની ખાનગી જીવનનું આરંભ દેખાડીને હવે અમે અસહ જવાબ તરફ વળીએ છીએ.

પ્રકરણ બીજું.

પ્રસ્તાવિક જવાબ.

રખીલા કર્તાએ રસૂલ (સલ્લ) ની પહેલી પચીસ વર્ષની ઝિંદગીને પ્રભુ ચારી જીવન કહીને એક મોધમ ટાણો માર્યો છે. તેના શબ્દો આ છે.

“હમ અન્વલ અન્વલ એક નજર મુહમ્મદ કે અમા-
નએ તજર્ફ [પ્રલયય] પર ડાલના ચાહતે હંમ કયો
કે દુન્યાએ અપસે બોસીદા [જરીપુરાણ] હિમાયકે લોગ
મવજૂદ હંમ જે ખાહમખાહ ભલે માનસોંકી અહાત

[દેવો] પર, અઅમાલ [કૃત્યો] પર અકવાલ [કહેણો] પર શક કરતે હય હમ મુહમ્મદકો ખાજયારી માનતે હમ કયોંકે ઉસને ઇસ ખારેમેં અપની શહાદત આપ દે રખી હંય.

એક મકામ પર આપ ફરમાતે હંય, "એક રાત મંય એક કુરમશી લડકે કે સાથ મિલકર રેવળ ચરા રહા થા, મંયને ઉસ લડકેસે કહા કે અગર 'તુ' રેવળકી પસખાની [દેખરેખ] કરે તો મંય જાઉં અવર જિસ શુગ્લમે નવજવાન રાતકા વકત ગુજારતે હંય, મંયલી ગુજાર આઉં." થેહ કેહકર મુહમ્મદ ચલા ગયા. મગર વહાં એક શાદીકી હાવતને ઉસ્કી તવજબુહ [ધ્યાન] અપની તરફ મજબુલ કરલી [આકષીં લીધી] અવર ઉસે નીંદ આ ગઇ.

એક અવર રાત વો' ફિર ઇસી ઇરાદેસે મકકે પોહોંચા મગર બહિશ્તકે નગમોંને [સ્વર્ગના મીઠા સંગીતે] ઉસ્કે દિલકો મસહુર કરલિયા [આકષીં લીધુ] વો' વહીં બચઠ ગયા અવર સોતે સોતે સુખ્હ કરદી. મુહમ્મદ કહેતા હય કે ઇન હો વાકિઆત [બનાવો] કે બાહ મેરા દિલ ખુરાઇ કી તરફ નહીં બજહા." [હયાતે મુહમ્મદની કર્તા મ્યેર સાહેબ.)

હમેં મુહમ્મદ કે કવલ પર ઇઅતિખાર [વિશ્વાસ] હય કયોંકે ઉસે "અમીન" કહા ગયા હય. હમ માનત હય

કે ઉસ્કા દિલ ગુનાહકે શામમે [પાપના પડછાયા] સે
બરી [વેગળે] થા દોહી હકએ ઉસે શયતાનને ગુમરાહ
કિયા મગર તાઇદે ગયળી [ઇશ્વરી સહાય] શામિલે હાલ
હુઇ અવર હુમારા રંગીલા રસૂલ ઇસ ચાહે ગુમરાહી
[કુમારે જતો] બાલ બાલ બચ ગયા કમ અઝ કમ
ઉસ્ને અમલન (વતનમાં) ગુનાહ નહી કિયા.”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૭-૮)

આ બિયાનમાં સર વિલિયમ મ્યોરનો હવાલો આપતાં મહા-
શયે ઘણી બિયાનત કીધી છે. પ્રથમ અમે સર મ્યોરનું અસલ
લખાણ નકલ કહીએ છીએ મ્યોર સાહેબે એક શિર્ષક બાંધ્યું છે.

મુહમ્મદની કિર્તિવંત અને નિતિપૂર્ણ યુવાની.

આ ઉત્તમ શિર્ષક હેઠળ તેમનો આખો લેખ વાંચી જાઓ.
તેના શબ્દો આ છે:—

અસલ લખાણ.

અનુવાદ.

All the authorities agree
in ascribing to the youth of
Mahomet a correctness of
deportment and purity of
manners rare among the
people of Mecca. (2) His mo-
desty is said to have been

સબળા ઇતિહાસ કારે
સંમત છે કે યુવાના
વરથામાં મુહમદ (સલ.)
ના ચરિત્રના ધોરણ
અને જીવનની પવિત્રતા
સર્વ માન્ય હતી, જેથી
મહકના લોકો કેવળ
નિમુખ હતા. (૨) તેમનું
શરમાળપણ આશ્ચર્ય

miraculously preserved. (3) "I was engaged one night / ૪૦ runs a tradition from the prophet,) "feeding the flocks in company with a lad of Coreish (4) And I said to him, if thou wilt look after my flock I will go into Mecca and divert myself there as youths are wont by night to divert themselves". (5) But no sooner had he reached the precincts of the city than a marriage engaged his attention, and he fell asleep. (6) On another night, entering the town with the same intentions, he was arrested by heavenly strains of music, and sitting

ચક્રિત રીતે સુ-ક્ષિત રહે
હું કહેવામાં આવે છે.

(૩) એક રાત્રે (૫૫-
ગમ્યાની એક હદીસ
અનુસાર) હું એક
કુરયશ છોકરા સાથે
ચોપગાના ટોળાને અવ-
રાવવામાં રે કાયલો હતો.

(૪) મહે તેને કહ્યું
કે જો તું મારા ટોળાની
દેખરેખ રાખે તો ખીજા
યુવકો સહેલ કરે છે હું
એ મકકા જઈ સહેલ
નિશ્ચિત કરૂં.

(૫) પરંતુ તેઓ
મકકા નગરીની હદ
સુધી પોહ્યાં ત્યાં કે તરતજ
એક સાદીના ઓતસવે
તેમનું લક્ષ ગુંથી લીધું
અને તેઓ ત્યાં જ સુઈ
ગયા. (૬) એક ખીજા
રાત્રે આવીજ મુઝાએ
તેમણે નગરમાં પ્રવેશ
કર્યો, તેવાજ આકાશી
સંગીતના નાદોએ તેમનું
લક્ષ રોક્યું તેઓ ત્યાંજ
બેસી ગયા અને રહવાર

down he slept till morning. (7) Thus he again escaped temptation. (8) "And after this," added Mahomet, "I no more sought after vice even until I had attained into the prophatic office."

સુધી ત્યાંજ નિદ્રાધીન રહ્યા. (૭) આ પ્રમાણે ફરીવાર તેઓ મોહથી વિમુખ રહ્યા. (૮) અને આ પછી મુહમ્મદ (સ.) ઉમેરે છે કે, "હું કદી ફરીવાર વાસના પાછળ ભમ્યો નહિ. પયગમ્બરી ની પદ્ધિ પ્રાપ્ત થતાં સુધી "

સર મ્યોર સાહેબનો આ અગ્રેજી ઉતારો અને તેનું ભાષાંતર રસૂલ [સદ.] ના પવિત્ર ઝીંઘીને સ્પષ્ટ રીતે ઝાઢીર કરી રહ્યો છે તો પણ શતરૂઓનું મુખ બંધ કરવા અમે હજી વધુ ખુલાસો કરીએ છીએ. અરબોની સભાઓ થતી હતી. જેવી અજકાલ સબ્ય દેશોમાં હોય છે. સત્રી સમયે લોકો ત્યાં બેસીને શયેર શાયેરી કરતા અને દેશના બનાવોની ચર્ચા કરતા આ રિવાજ પુરાવા સાથે કિતાબ "બુલૂગુલ ઇરખ ફી અહવાલિલ અરખ"માં મળે છે મ્યોર સાહેબ આ સ્થળે પોતે પણ "તારાબે તિખરી" નો હવાલો આપ્યો છે. તારીખે તિખરીને જુઓ તો તેના પુસ્તક બીજામાં આ શબ્દો મળે છે.

"હુજુર (સલ.) એ પોતાના સાથી છોકરાને કહ્યું કે હું ઇચ્છું છું કે મક્કામાં જઈ અને તેવીજ રીતે વાતો કર અને કથાઓ સાંભળું જેવી રીતે યુવકો સાંભળે છે."

આ શબ્દો હેતુને સ્પષ્ટ કાઢી રહ્યા છે, કે મક્કામાં જવાથી રસૂલ (સલ્લો)ની કોઈ ખુરી નિષ્કા ન હતી, જેવી રીતે વિરોધીએ લખ્યું છે, પરંતુ દેશના રિવાજ મુજબ એક સામાન્ય કાર્ય હતું. કારણ કે રસૂલ (સલ્લો) નું મુખ્ય સમય આરંભથીજ એવા સાધારણ કાર્યોમાં વ્યથા જતો ન હતો એને મહાશય વિરોધી પણ માને છે.

“મુહમ્મદ તનહાઈ (એકાંત) પસંદ આઈમી થા. ખિયાલાત [વીચારો] કી દુન્યામેં મસ્ત રહેતા પહાડોમેં, સહરાઓમેં [રણોમાં] મયદાનોમેં, નખલિસ્તાનોં [ખજુર બાગ] મેં ખિલવતકે ગોશે [એકાંતવાસ] મેંથી બમકત્ત અવર અપને દિલસે ખાતે કિયા કરતા થા.”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૨)

એ માટે રસૂલ (સલ્લો) એ આ સાધારણ કાર્ય પણ જે દેશના રિવાજ મુજબ કોઈ રીતે વાંધા ભર્યો ન હતો, જેવી રીતે આજે પણ છાપાઓ વાંચવાની રીતે સારૂ લેખાય છે, પોતાની ઉચ્ચ શાનની દ્રષ્ટીએ પસંદ નહિ કરમાવ્યું.

“માં હુમમતા બઅદહા બિસૂઅ.” [તિખરી]

એટલે સર મ્યોર સાહબના લખવા મુજબ “હું કદી ફરીવાર વાસના પાછળ ભમ્યો નહિ.”

સમાજઓ ! તમારો રંગીલો કર્તા શું ખરું કહે છે.

“મુહમ્મદકી જીન્દગી સબક ખેઝ [બોધદાયક] જીન્દગી હય નસાઈહ [ઉપદેશો] સે પુર, ઇબરતો [બોધ] સે

લખરેઝ [ભરપૂર] વાકિઈ રહતુમા હય [ખચિતજ માગ]
દશક છે] હકીકી મઅનોમે' રહતુમા હય "

(૨ ગીલા ૫૦૪ ૬)

ખરૂં છે,

મુજહમે' એક અયખ બળા હય કે વફાદારહું મંચ,
ઉનમે' દો વસ્ક હય બદખો લી હય ખુદ દા-લી હય.

પ્રકરણ ત્રીજું.

સંક્ષિપ્ત જવાબ.

મહાશય કતાંના સવ આક્ષેપો અને કટાક્ષોનું ખુલાસો આ છે કે રસૂલ (સલ.) એ ઘણી સ્ત્રીઓ કીધી. અને તેમની સાથે આપ મોજલો સહવાસ એટલે સ્ત્રીઓની ઇચ્છાનુસાર આનંદી સ્વભાવ સથે આનંદી જીવન વિતાડતા હતા. મોજ તો આ છે કે ઘણા અહંકાર સાથે તે આ પણ માને છે.

“મુહમ્મદકા પહેલા નિકાહ પચ્ચીસ સાલકી ઉમરમે' હુવા. યહાં તો આપ સમાજએકો માનના હોગા કે

મુહમ્મદને શાઅકે મુતાબિક પહેલા હિસ્સા મુજરંદ [કુંવારા] રહ કર ગુઝારા. મુહમ્મદ ખત્તયારી થા અવર ઇસકા હક થા કે શાદી કરે.”

(રંગીલા ૫૪ ૭)

તે આ પણ માને છે, કે,

“મુહમ્મદ ખત્તયારીથા ઉસ્ને પચ્ચીસ બરસકી ઉમ્મ તક શાદી નહીં કી અવર આલમે જવાનીકે તમવ્વજત [યોવન કાળની ઉમિરો] કે ખાવજૂદ બચા રહા.”

[રંગીલા ૫૪ ૮]

વિરોધીને આ પણ માન્ય છે કે,

“મીઆદે ખાનાદારી કે [ગૃહસ્થાશ્રમના નિયમાનુસાર] પચ્ચીસ બરસ મુહમ્મદ એકહી બીવી પર કાનિઅ રહા. અવર વોલી દો ખાવિન્દો [પતિઓ] કી બેવાં [વિધવા] બે નિકાહકે વકત ચાલીસ બરસકી અવર ઇન્તિકાલ [મરણ] કે વકત પચસઠ (૬૫) બરસકીથી. ઇસ બુજ્હયા સે ઇસ જવાનકી નિલ ગઈ. ચેહ ખાત મુહમ્મદકી પાકીઆ ખાતિરી [પવિત્ર જીવન] પર દલાલત કરતી હય.”

[રંગીલા ૫૪ ૧૮]

ખરૂં છે.

“શ્રેષ્ઠતા તે છે, જેને શત્રુઓ પણ માન્ય રાખે” (અરબી કહેવત) એટલી હબુલાત અને ઇકરાર છતાં પણ આય લેખકે જે કંઈ આલેખો રસૂલ (સલ.)ની ખાનાદારી (ગૃહ જીવન) પર કર્યો છે. તે એક સિદ્ધાંતના જામ ઉપર રચાયેલી છે. એ માટે આ સક્ષિપ્ત

જવાબમાં પહેલાં અમે તે સિધ્ધાંતો દેખાડવા માંગીએ છીએ, જેનું અનુસરણ કરવું દરેક ધર્માત્મની બદકે દરેક ગૃહસ્થની ફરજ છે.

કુદરતી સિધ્ધાંત

આય સમાજીઓ આ સિધ્ધાંતને માનેછ કે જે કામ કુદરતના નિયમાનુસાર હોય તે વાંધા પાત્ર નથી, તેની ઉપર વાંધો લેવો પોતે વાંધાને પાત્ર થવા સમાન છે. માટે આ સિધ્ધાંત અનુસાર અમે જોઈએ છીએ, અને આય સમાજીઓને દેખાડીએ છીએ કે રસૂલ (સલ.) નું ખાનગી જીવન તદ્દન કુદરતના નિયમ અનુસાર હતું. અમે મનુષ્યોમાં પણ જિજ્ઞાસાઓ જોઈએ છીએ. એક ખાનની અને બીજી ખાનની જન્મથી મરણ સુધી દુધ પીતા બાળકથી લઈને વૃદ્ધ સુધી સઘળાને એક સરખી છે. તેમના કુદરતી હોવામાં કંઈ શક છે? (નહિજ)

ત્રીજી જિજ્ઞાસા સ્ત્રી પુરૂષની છે જે મનુષ્ય સિવાય પ્રાણીએ સુધ્ધામાં પણ સરખી રીતે દેખાય છે. યુવાન થવા પછી નરને નારીની અને નારીને નરની તરફ ખેંચાણ થાય છે, જે પેદલી બે જિજ્ઞાસાઓ પેઠે તદ્દન કુદરતી છે. સારાંશ આ ત્રણે જિજ્ઞાસાઓ એક સરખી રીતે કુદરતી છે.

પેદલી જિજ્ઞાસાઓ તૃપ્ત કરવા માટે માણસને ધાર્મિક અને નૈતિક સિધ્ધાંતો હેઠળ હક છે કે પેતાના ખાન અને પાનની જિજ્ઞાસા તૃપ્ત કરે એટલે એનો નારી જાતિથી મેળાપ પ્રાણી જેવો ન હોય જે તદ્દન સ્વાર્થી હોય છે, પરંતુ સભ્યતાના ખરા સિધ્ધાંત ઉપર હોય જેથી ઉભય પક્ષોના જીવન પર કોઈ અસાધારણ અને

અણુ ઇચ્છવા યોગ્ય પ્રભાવ પડે નહિ તેથીજ તો કુરઆને હકીમમાં
જ્યાં વિવાહની આજ્ઞા અપાય છે ત્યાં એક બહુ અર્થી શેલાવાળો
શબ્દ હોય છે જે સર્વ ખુશીઓથી ભરપૂર હોય છે એ લે

“લગ્ન એ માટે કરો કે સભ્યતાના સિદ્ધાંતો હેઠળ
પવિત્ર જીવન ગુઝરે, ન કે ફક્ત કામ વાસના તૃપ્ત
કરવા.” [કુરઆને હકીમ]

સ્વામી દયાનંદ પણ આ સિદ્ધાંતનું અનુસરણ કરનાર દેખાય
છે, જે સભ્યતાના સિદ્ધાંતો વિરુદ્ધ આખી વય કુંવારા રહેના છતાં,
વિવાહના સંબંધથી જાણકાર રહેવું, માનુષી રૂઢિ અને અસંબંધ
લગ્નનું મેળાપ કરવું પ્રાણીઓની રૂઢિ ખતાવે છે (જુઓ સત્યાર્થ
પ્રકાશ સમુદ્દેશ ૪ થો પૃષ્ઠ ૬૭)

સભ્યતાના સિદ્ધાંતને માનનારા સઘળા આ બાબતમાં સંમત
છે કે મનુષ્યની જિજ્ઞાસાઓ તૃપ્ત કરવા અને ઇન્શાની વંશને
બાકી રાખવા માટે પતિ પત્નિનું સંબંધ ધણું અગત્યનું છે. આ
સંબંધ ખાસ કરીને તે ત્રીજી જિજ્ઞાસાને પુરી કરવા માટે છે, એ
માટે તે જિજ્ઞાસાના જેટલા પ્રકારો હશે તે સઘળાને પુરી કરવાનો
માર્ગ એજ એક લગ્ન સંબંધ છે જે મનુષ્ય પોતાની સર્વ
ઇચ્છાઓ આ માર્ગે પુરી કરશે તે સભ્ય છે અને એ સિવાય કોઇ
બીજા માર્ગ ધાણ કરશે તે વિરોધી અને રાક્ષસ છે કુરઆને
મજીદમાં આ ખરા સંબંધના લાભો દેખાડીને સૂચવવામાં આવે છે.

“જે લોકો આ લગ્ન સંબંધ સિવાય બીજા કોઈ
માર્ગે પોતાની જિજ્ઞાસા તૃપ્ત કરશે, તેઓજ કુદરતના
નિયમોથી વિરુદ્ધ થશે.” (કુરઆને હકીમ

આગળ ચાલીને જવાબ સમજાવવામાં સુગમતા થાય એ માટે ત્રીજી જિજ્ઞાસાને અમે સવિસ્તાર વર્ણવીએ છીએ.

સર્વ માન્ય છે કે પુરૂષને સ્ત્રીથી અને સ્ત્રીને પુરૂષથી ઘણી જાતના સંબંધ હોય છે, સંભોગની વાસના તો સર્વ વિધિત છેજ પરંતુ એનાથી ઓછા પ્રમાણની વાસનાઓ જેને સ્પષ્ટ શબ્દોમાં ચુંબન અને આલિંગન કહો અથવા બીજું કંઈ કહો, કદી એ પણ નહિ તો માત્ર મનરજન વાતોજ થયા કરે છે કદી સહવાસમાં માત્ર દર્શનજ થાય છે. ટુંકમાં કદી કંઈ અને કદી કંઈ આ સર્વ પ્રકારના સંબંધો એવા છે, જે કોઈ અમુક કવમના સર્વ હક સ્વાધીન ઇગરા નથી. પરંતુ સામાન્ય માનવજાતિ બલકે દાખલા તરીકે કબુતરને, જુઓ કે કબુતરી રહામે કેવા પ્રેમથી નાચ કરે છે અને કેવી કેવી રીતે તેનું મન રાજી કરે છે. મરઘો જે ગૃહજીવન અને કુટુંબ પોષણ વિગેરેમાં સર્વ પ્રાણીઓથી વધીને લગભગ મનુષ્ય જેમ છે, કેવી રીતે મરઘીની રહામે નાચ કરે છે અને તેને રાજી કરવાના પ્રયત્નો કરે છે. આ શું કોઈ મનુષ્યની કેળવણીથી ? નહિજ પરંતુ કુદરતી કેળવણીથી એજ કારણ છે કે પ્રત્યેક કબુતર અને પ્રત્યેક મરઘો બલકે પ્રત્યેક ચકલો અને પ્રત્યેક નર એજ રીતે પોતાની નારીનું મન રાજી કરે છે, આ સર્વ કુદરતના દ્રવ્યો છે. એની ઉપર વાંધો લેવું કુદરતના નિયમોપર અવગણ સમાન છે. જેમ કરવાની કોઈ નાસ્તિકની પણ હિંમત નથી.

જો કે સામાન્ય રીતે યુવક અને યુવતિની વચનું વિચાર કરવામાં આવે છે. દાખલા તરીકે યુવતિ જે ખાર વરસની હોય

તો યુવક સોળ વર્ષનો કિંવા યુવતિ પંદર વર્ષની હોય તો છોકરો વીસનો પણ કુદરતનો કાનુન અમને દેખાડે છે કે જેવી રીતે ખાન અને પાનમાં મન પસંદીને દખલ છે, એમાં પણ હિલચ પક્ષની મન પસંદી એજ ખરું ધોરણ છે. ખીજું કશું નહિ એને કાઢ કુદરતી શાઈરે એમ લખ્યું છે.

કાલે ગોરેપે કુછ નહીં મવકુદ્

દિલકે મિલનેકા ઢંગ અવર હી કુછ હય.

કુરઆને હકીમમમાં એજ કુદરતી ધોરણ વિષે સજા થઈ શકે

“ જે સ્ત્રીઓને તમે પસંદ કરો તેમનાથી લગ્ન કરો. ”

(કુરઆને હકીમ)

અમે સમજીએ છીએ કે અમારો આ સંક્ષિપ્ત ઉત્તર પુરતો છે હવે અમે વિસ્તૃત જવાબ પર આવીએ છીએ.

પ્રકરણ ચોથું.

વિસ્તૃત જવાબ.

હઝરત ઉમ્મુલ મુઅમિનીન ખદીજતુલ કુબરા (રદિયલ્લાહુ અનહા.)

હઝરત ખદીજા [રદી.] તું વિવાહ રસૂલ [સત્ર.] સાથે તે સમયે થયો, જ્યારે રસૂલ [સત્ર.] ની વય બર યુવાનીમાં ૨૫ વર્ષની અને

ખદીળ [રદી.] ની વય ચાલીસ વર્ષની હતી. એવી યુવાન વયમાં કે.ઈ. યુવક વ્યાવૃદ્ધ સ્ત્રી સાથે લગ્ન કરવું પસંદ નહિ કરે. રંગીલો કતાં એટલે સુધી માને છે કે,

“હું ખદીળકો માઇ ખદીળ કહે'ગે કયોં કે ઉસ્કી ઉમર (વય) ચાલીસ ખરસકીથી જબ વો મુહમ્મદ કે હરમ (ગૃહ) મેં દાખિલ હુઇ થા અગર હકીકતહી ઇમહારે ખુર્રી હય (ખરું પુછો તો) મુહમ્મદ ઉરકે હરમ (ગૃહ) મેં દાખિલ હુવા.” [રંગીલા પૃષ્ઠ ૯]

તમે માઇ કહો, તો તમારા અહો ભાગ્ય ! એમાં શક નથી કે અમારી માઇ તો નહીં પણ આતા છે, પણ તમને વાંધો શેનો ? વાંચકો ! આક્ષેપ સાંભળો ! રંગીલો કતાં શું રસ લઈ લખને લખે છે.

“મુહમ્મદને ખદીળકો તિબ્બરત [ન્યાપાર] કા હિસાબ દિયા અવર અપના ઉજરત [મિહનતાણો] લેકર રખસત હુવા ઉસ્કી શરમીલા આંખે, ખુર્રતસે કમ ગો [આછું ખોલનાર] જખાન કુદરતી જમાલ [સૌંદર્ય], ઇસ્સે ખુલ્હકર ઉસ્કા ખેપારકા ખરાપન, ફિર બે તકલ્લુફી અવર સાદગી બે દિલમેં થા વહી જખાનપર અવર બે જખાનપરથી વહી અમલમેં, ખુલ્હયા [ખદીળ] પર ચે બે સાખ્તગી [અસામાન્યતા] અસર કર ગઈ ઉસ્સે મુહમ્મદકો અપની તનહા [એકલી] જીન્દગીકા શરીક [સહચર] ખનાના આહા.”
(રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૨.)

ભલા માણસ ! આટલું લાંબુ કાંતવાની ઝુરતજ ક્યાં હતી ?
ટુંકમાંજ કહી દીધું હતે કે

હુસ્ને યૂસુફ, હમે ઇસા, યદ્દે બયઝાદારી,
આંચે ખુબાં હમા હારન્દો તૂ તનહા હારી

[અર્થાત યૂસુફનું રૂપ, ઇસાનો શ્વાસ, મૂસાનું શ્વેતકર, ટુંકમાં રૂપતાંઓમાં વ્યક્તિગત જે ખુબીઓ છે તે તુજ એકસામાંજ સમજાવી સમાધ ગઇ છે.]

અથવા જે ફારસી કડી યાદ ન થતી હોય, તો ઉર્દૂ કડી લખી દીધી હતે.

હસી હો, મહજબી હો, દીલનશી હો;
લકબ જિનકે હય ઇતિને વો તુમ્હી હો.

હઝરત ખદીજા [રદી.] એ જે પોતાને માટે એકાંતનો સહચર પોતાની મરઝી મુજબ પસંદ કર્યો અને હુઝુર [સત્ત.] એ તેમને પોતાની જીવન સખી બનાવી તો ઉપલી પ્રસ્તાવના મુજબ તમારે કહેવાપણુંજ શું હતું ?

હા એક ઇતિહાસિક બનાવ તમે મ્યેર સાહબના પુસ્તક “મુહમ્મદનુ જીવન ચરિત્ર” થી નકલ કર્યો છે, જે અમારી કાંઈ રીતે વિરુદ્ધ નથી પણ અમે એને માટે પણ વાંચકોને સૂચવીશું કે આ આખી કથા આરંભથી અંત સુધી તદ્દન ખોટી છે. તે કથા મહાશયજીના શબ્દોમાં એમ છે.

“ખદીજાકા બાપલી જિન્દા થા. ઉસ્કી તરફસે ખદશા
[ભય] થાકે વોહ રાસ્તેમેં રોળા હોગા [માર્ગમાં આડે

આવશે] ઇસ અસનામેં [તે સમયે] ખદીજને એક દઅ-
વતકી અવર ઉસ્મે અપને અવર મુહમ્મદકે ખાનદાન
વાલોંકો મદદ ક્રિયા [આમંત્રણ આપ્યું] શરાબકા દવર
ચલને લગા ખદીજકા ખાપ ઇસ દવરમે ખદ ગયા. હદ્દસે
ઝિયાદા પી ગયા. ખૂબ્હાથા. ખહક ઉઠા. ચિહી વો મવકા
[પ્રસંગ] થા, જિસ્કી સબકો તાકથી. ઉસે શાદીકે કપડે
પેહના દિયે ગયે અવર ખદીજકા નિકાહ (લગ્ન) હો
ગયા. ઉસે હોશ [માન] આઈ તો હક્કા પકકા [આકુળ
વ્યાકુળ] રહ ગયા. મગર પખી [પક્ષી] પિંજરેસે નિકલ
ચુકાથા ખુજુર્ગો [વહીલો] કા સા તહમ્મુલ [ધીરજ]
ઈજ્તિયાર ક્રિયા અવર ખામોશ રહા.”

[મુહમ્મદનુ જીવન ચરિત્ર મ્યોર સાહબ કૃત]

(નઉજુબિલ્લાહ.)

મ્યોર સાહબ પોતે આ ખનાવની ખામત વાકિદી નો કવલ
નકલ કરે છે કે આ રિવાયત ખોટી છે. એ સિવાય ઇસ્લામના
પ્રખ્યાત અને ભરોસાપાત્ર ઇતિહાસવેત્તા ઉપરાંત ઇતિહાસકારોના
ગુરૂ ઈમામ ઈબ્ન જરીર તિખરી એ આ રિવાયતનો દલીલ સાથે
આ રીતે રદ કર્યો છે.

“ખદીજનો પિતા કુન્નરના યુદ્ધ પેહલાં મરણ પામી
ચુકયો હતો, અને કુન્નરનું યુદ્ધ આ વિવાહ મહેલાનું
છે.” [તિખરી પુસ્તક ૨ જી પૃષ્ઠ ૧૫૭]

સાંભળો! તમારા બહેલાઈ પંડિત કાલીચરણે જે એજ બાબતપર નાગરી ભાષામાં “વિચિત્ર જીવન” લખ્યું છે, તેમાં લખે છે કે,

“હજરતની લગ્નની ઇચ્છા સાંભળી ખદીજાએ પોતાના સેવકને પોતાના કાકા ઉમર બિન સઅદની પાસે મોકલ્યો કે મેળાવડામાં આવે” (પૃષ્ઠ ૧૪૪.)

એથી સ્પષ્ટ જણાય છે કે પિતાનું હોવું તો તમારા બહેલાઈને પણ માન્ય નથી. ખદીજાના પિતાનું દારૂ પીવું અને બેલાન થઈ જવું, ઇસ્લામ પર અને ઇસ્લામના નબીપર કોઈ આક્ષેપ નથી. એ માટે અમે એનો વધારે રદીઓ આપવાની અગત્ય જોતા નથી. કેમકે અમે રસૂલ (સલ.) પરના આક્ષેપોનો રદીઓ આપીએ છીએ, ખીજા કોઈથી અમને શું? અને રસૂલ (સલ.) માટે તો વિરોધી મહાશયની લેખિણી વાટે આ શબ્દો નીકળી ગયા, કિંવા ખુદાએ કહાવ્યા.

“ખદીજાને મુહમ્મદ કેા મુહમ્મદ બનાયા. પચીસ બરસકે અરસેમેં (સમયમાં) જબતક વો’ મુહમ્મદકી ખીવી (પત્નિ) બનકર ઝિન્દા રહી, મુહમ્મદકેા દુસરી શાદીકા બિયાલ નહી આયા આય’ શાસોમેં ખાનાદારી (ગૃહ જીવન) કી મીઆદ (મુદત) પચીસ બરસ મુકરર હય. યે મીઆદ મુહમ્મદને પાકીઝગી (પવિત્રતા) સે બશરકી (શુઝારી) ઇસલિયે હમ ઉસે આય’ ખાનાદાર (આય’ ગૃહસ્થ) કહ સકતે હંય.” (રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૫)

તમારી એટલી સચ્ચાઇથી અમને આશા છે કે જો સત્યતા અને ખુદાનો ભય દ્રષ્ટી સમક્ષ રાખીને રસૂલ (સલ)ના બાકીના જીવન પર વિચાર કરશો તો “આય” ગૃહસ્થ ” કહેવાને બદલે “આય” સરદાર”

કહેશો (ઇન્શાઅલ્લાહ.)

રાહ પર તુમકો લેઆએ હવ હમ બાતોમે

અવર ખુલ જાઓગે દો ચાર મુલાકાતોમે.

પરિણામ

ખુદાનો આજાર, કે વિરોધીની દ્રષ્ટીએ રસૂલ (સલ.) ની પચાસ વર્ષની વય આક્ષેપ અને ડાઘા વિનાની

છે બાકી જીવન પણ વિરોધી મહાશય જો ન્યાયની દ્રષ્ટીએ જોશે તો આ પરિણામ પોહોચશે.

ઝિક્કતા બકદમ હર કુળકે મીનિ ગરમ.

કરિશમા દામને દિલ મી કશદ કે જામનસ્ત.

(અર્થ-જો એક ડગલો પણ ફરક સાથે કોઇ જગ્યાએ જોઉં છું તો મારા અંતરનો ચમત્કાર મને પોતાની તરફ આકર્ષે છે કે ખરી જગ્યા તો અહીંઆ છે.)

**મહાશયજીના
ત્રણ બુદ્ધિ**

ખદીજ (રહિ)ના વિવાહની બાબતમાં રંગીલા કર્તાએ ત્રણ બનાવો એવા લખ્યા છે જે કદી માફ થઇ શકતા નથી

નંખર પહેલો

“મુહમ્મદ કે ચકીન (ખાત્રી) હો ગયા કે દુન્યા મુમરાહ હો રહી હય. (કુમારો

જઈ રહી છે) હવે અપને અગનાએ જિન્સ (માનુષી

બધુઓ)કી હાલત પર રોના આતા થા. ઉરકે દિલમેં ગહરા (ઉંડો) દર્દ થા. જો અરબી ઝબાનકી નિહાયત પુર અસર અશઆર (અસર પૂર્ણ કડીઓ)કી સૂરત એ વકત ન ફવકતન (પ્રસંગોપાત) ઝહિર હો રહા થા. યિહી કુરઆનકી પહેલી આયતેં હય જો કિસી ના મઅલૂમ સબબસે (કોઈ અણુજાણુ કારણે) કુરઆનકી અખીર (અંત)મેં દર્દ કી ગઈ હય. ઇનમે તબીબ હય, તેજી હય, સચ્ચી તબીબ હય એકરાર આરજુ હય, હકી-કતકી તલાશ (શોધ) હય.”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૩)

રસૂલ (સલ) એ કદી પ્રભાવ નાંખનારી કડીઓ ખનાવી નથી અને ન કુરઆનમાં કોઈ એવી કડી લખાયલી છે હા શએરની રદમાં કુરઆને હકીમ ફરમાવે છે.

“(ખુદાએ) આ નખીને શએર ખનાવવા શીખવ્યું નથી અને તે એના લાલક પણ નથી.”

નખર બીજો

“મુહમ્મદ કા ઇઝતિરાબ (એચેની) બહુતી ગઈ અવર તસદ્દી (શાન્તિ)કી કોઈ સૂરત (માર્ગ) ન દેખકર, આખિર ઉસે ખિયાલ હુવા કે ખુદ કશી (આત્મહત્યા) કરલેની ચાહિયે આખિર ઇસ રોને ધોનેકા ઝિન્દગીસે કયા ફાઇદા? યહાં ખદીજેકી ઉમર રસી-દગી (વૃદ્ધતા) કામઆઈ કોઈ નવજવાન અવરત હોતી તે ખાવિંદ (પતિ)કો પાગલ સમજતી અવર ઉસકા સચ

છોડ દેતી, આપ ડરતી અવર ઉસે ડરાતી ખદીજને મુહમ્મદકો દારસ (આશા) ખંધાઈ, મુહમ્મદકો શક થા કે મુજહ પર જુનુન (દિવાન પણ) કાન્નદુ હય. ચેહ ઇલહામ (ઇશ્વર પ્રેરણા) નહીં, શયતાનકી કરતૂત હય. ખદીજને જુનુન કા ઇમ્તિહાન (પરિશા) લિયા અવર મુહમ્મદકો યકીન દિલાયા કે ફરિસ્તે હંચ ઇનકા પયગામ (સંદેશો) દુરસ્ત હય. અવર જખ મુહમ્મને કહા કે યાતો વો દુન્યા કો ખદલ દેગા યા અપનાહી ખાતિમા કરલેગા (અંત આણશે) તો ખદીજને દુન્યાકો ખદલને કે મરાદેકો તકવિયત દી (ટેકો આપ્યો) અવર ખુદ ઉસ નએ મજહૂબ (નવીન ધર્મ)કી જિસ્કી ઇશાઅત (પ્રચાર) કા મુહમ્મદને મનસૂખા (નિર્ણય) ખાંધા થા. સખસે પહલે પયર (અનુયાયી) હુઈ (કસસુલ અમ્મિયા)"

(રંગીલા પુઠ ૧૪.) (નઉઝુખિલ્લાહ.)

કસસુલ અમ્મિયામાં આ દિવાનાપણાનું જનદુ અને શયતાનના કૃત્યોનું ખનાવ નથી બદ્દે આ હવાલા શયતાની કહીએ તો ઠીક કહેવાશે કોઇ લજ્જતેવાન આય સમાજ અમને કસસુલ અમ્મિયામાં આ હવાલો ટાંકી ખતાવે તો અમે ઇનામ આપવા તૈયાર છીએ.

નંબર ત્રીજો

"મુહમ્મદકો ઇલહામકે વકત (ઇશ્વર પ્રેરણા વેળાએ) સખત તકલીફ હોતી થી. ઉરકે

મહસે જહાગ (ફીણા) આને લગતી જિસ્મ (શરીર) પસીના પસીના હો જાતા. ખાહિરકી મુધખુય (શુદ્ધિ

બુદ્ધિ) ન રેહતી બચ્ચ (કેટલાકો)કા ખિયાલયે હુય કે મિરગી કે દવરેથે મુહમ્મદ ઉસ વકત મરીઝ (રોગી) હો જતા. ખદીજા ઉસ્કી ખિદમત (સેવા) કરતી ઉસપર કપડા ઢાલતી પાનીકે છીટે દેતી ગરઝ યે કે ઉસે હોશમે (લાનમે) લાતી. (બુખારી બાબુલ વહી.) ”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૪) (ન. ખિ.)

બુખારીમાં આ હવાલો નથી. જેમાં મિરગીની ખીમારીની અથવા ખદીજા (રદી.) ના પાણી નાખવાની બાબત કંઈ લખેલું હોય. આ સર્વ મહાશયની ઇમાનદારીનો પુરાવો છે !

હા. આ ત્રણ જુદાણા સિવાય એક સત્ય વાત પંજુ તેની લેખિણી વાટે ઝરી પડી છે

“જુઠો પણ કદી સાચું કહી દે છે.”

ની કહેવત મુજબ લખે છે.

“અરબમેં પાપ હોતા થા. નિહાયત ખવફનાક (અતિ લયાનક) પાપ હોતા થા. મુહમ્મદકા દિલ નેકીકે ખિયાલાતસે લંબરેઝ (ભરપુર) હો રહા થા. અરબ લોક ખુત પરસ્ત (મૂર્તિ પૂજક) થે અત્રર ઉસને ખુલ્લે મયદાનોંમેં, ખે અખ્ર અસ્માનોંમેં (વાદળાં વગરના આકાશમાં) લામહુદુદ (હદ વગરના) રેગસ્તાનો (જંગલો) મેં કિસી લામહુદુદ તાકત (શક્તિ)કા ઇહસાસ કિયા

થા ઉસે યદીન હો ગયા કે પરમાત્મા એકહી હય
અવર ઉસકી શકલો સૂરત (આકાર) નહીં.”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૩.)

મહાશય સજ્જનો ! યાદ રાખજો કે ભવિષ્યમાં ઇસ્લામ અને
ઇસ્લામના અનુયાયીઓ પર આ આક્ષેપ ન લગાડજો કે તેઓ
ખુદને શરીર અને આકારવાળો કહે છે નહીં તો અમને હક હશે
કે અમે તમને આ કડી સંભળાવીએ

કયોંકર મુજહે ખાવર હોકે અયક્ષાહી કરોગે,

કયા વઅદા તુમહે કરકે મુકરના નહીં આતા ?

મહાશયની માઇ

હઝરત ખદીજ (રદિ.) માટે નીચલા શબ્દોમાં
રંગીલા મહાશયે પોતાના મનની વાત ઝાહિર

કરી છે.

“ઇસલિયે હુમ ખદીજકો માઇ ખદીજ કહે ગે કે વોહ
ઉમર [વય]મેં અકલ મે, દાનિશ [બુદ્ધિ]મેં, તજરૂબા
વ આઝમૂદાકારી [અનુભવ] મેં માઇ ખદીજ હંય.”

[રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૬]

એ માટે અમે પણ આય' સમાજો અને મુસલમાનોની મઃઇ
હઝરત ખદીજ (રદિ.) ની વિદ્વતા, અનુભવ અને દિર્ઘદ્રષ્ટિને દેખા-
ડીએ છીએ જે તેઓએ રસૂલ (સલ.) ના હકમાં તે વેળાએ દેખાડી
હતી, જે વેળા (મહાશયના કહેવા મુજબ) પોતાના પતિને આશા
આપી રહી હતી. ન્યાય પ્રિય વાંચકવૃદ્ધો માટે તે શબ્દો
વિચારવાલાયક છે.

“રસૂત [સત] એ ખદીબ [રદિ.] થી કલું કે મને મારા જીવનો લય છે. ખદીબ એ અરઝ કરી કે કદી પણ આપ લય રાખો નહિ ખુદા તમને ખદનામ નહિ કરશે કારણ કે આપ મનુષ્યપર દયા રાખો છો, નિરાધારોના ભાર ઉપાડો છો, બેકારોને કામે લગાડો છો, પરોણાઓ ની પરોણાગત કરો છો, અને સંકટમાં લોકોની સહાય કરો છો.”

[સહીહ ખુખારી પૃષ્ઠ ૩]

આ છે મહાશયની માન્ય માઇનો રસૂત (સલ.) માટેનો મત નો ખુલાસો આ કડીમાં છે.

ઝલ કે દિલઝબા હો, ગમગુસારે બેકસાં તુમ હો.

મુઇને ના તવાં, મીઝમાને મેહમાં તુમ હો!

માઇના સપુતો શું કહો છો?

પ્રકરણ ૫ મું.

ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત આઇસા સિદ્દીકા (રદ્દિયલ્લાહુ અનહા.)

બીજો હુમલો રંગીલાએ હઝરત આઇશા (રદ્દિ.) ના વિવાહ પર કર્યો છે. રંગીલાના ખડેલાઇ પંચિત કાલિચરણે પોતાના પુસ્તક “વિચિત્ર જીવન” માં હઝરત આઇશા [રદ્દિ.] ના વિવાહ સંબંધી પુરાવા વગરની જોડી કાઢેલી રિવાયતો લખી છે, જેમાં સત્યતા અને ઇમાનદારી વિરૂદ્ધ વર્તન કર્યો છે. તેણે ઘણા મોઢમ ટાણાઓ સહિત લખ્યું છે:-

“જ્યારે હઝરતે હઝરત અબુબકરને આઇશાથી વિવાહ કરવાનો સ દેશો આપ્યો, એથી પહેલાં અબુબકર, મુત અમ બિન અદ્દીને આઇશા માટે વચન આપી ચુક્યો હતો. પણ હઝરતની હઠને લીધે વચન પાળી શક્યો નહી.”

(વિચિત્ર જીવન પૃષ્ઠ ૧૪૦)

ખડે ભાઇએ આ લખાણનો “રવઝતુલ અહબાબ” પૃષ્ઠ ૧૫૧ નો હવાલો આપ્યો છે. જે અસત્તમાં પૃષ્ઠ ૧૦૫ પર છે. અમે તે જગ્યાના અસલ શબ્દો લખીએ છીએ જેથી ન્યાયપ્રિય વાંચકો ખડે ભાઇની અમાનત અને ઇમાનદારીથી જાણકાર થઇ શકે. અસત્ત પુસ્તક ફારસીમાં છે જેનો અનુવાદ નીચે પ્રમાણે છે:-

“અબુબકર સિદ્દીકના મનમાં ભય ઉત્પન્ન થયો કેમકે તેઓ મુતઅમ બિન અદીને આઈશાના લગ્ન કરવાનું વચન આપી ચુક્યા હતા. અને અબુબકરે કદી પણ વચનનો ભંગ કર્યો ન હતો. એ કારણે ખવલા [રસૂલ નો સંદેશો આણનાર] થી તેઓએ કહ્યું કે તું અહીં બેસ હું હમણા આવું છું. એમ કહીને અબુબકર મુતઅમને ઘેર પોહોંચ્યા ત્યાં પોહોંચતાંજ તેની પત્નિ તેમને છેટેથીજ જોઈને પુકારી ઉઠી. “હિ અબુબકર શું તું એ આશા સાથે મારા છોકરાને તારી છોકરી આપવા ઇચ્છે છે કે મારા છોકરાને મુસલમાન બનાવી લે? નહિ એ કદી નહિ બનશે.” અબુબકરે આ સાંભળી મંતઅમથી પુછ્યું કે ‘શું તમે પણ એજ કહો છો?’ તેણે ઉત્તર વાળ્યો હા, હું પણ એજ કહું છું. જ્યારે તે બેઠી એવી ટાણાપૂર્ણ વાતો સાંભળી તો તેઓ એથી ખુશી થઈને ઘરે પાછા આવીને ખવલાથી કહ્યું ‘પયગમ્બર (સલ.) ની સેવામાં મારી તરફથી અર્જ કરકે વિવાહ માટે પધારે.’ ખવલા ગમ્મ અને અબુબકર તરફથી રસૂલ (સલ.) ને સંદેશો સંભળાવ્યો. હુઝુર (સલ.) આવ્યા અને આઈશા સાથે આપનો વિવાહ થઈ ગયો.”

કાણ નથી જાણતો કે સગાઈની વાત મોકલતી વેળાએ છોકવાળા તરફથી એવો સંદેશો મોકલવામાં આવે છે, આ કંઈ માગણી નથી. વાંચકા! વિચારો કે આ આખો ઉતારો અબુબકર [રદિ.] ની

સત્યતા અને વચનના પાક હોવાની બાબત કેટલી સ્પષ્ટ રીતે
ઝાહિર કરે છે, પણ વિરોધીઓએ અર્થો લખાણ નકલ કરીને
પોતાના અંતઃકરણને કેવો દગો આપ્યો છે!

એજ રીતે વિચિત્ર જીવનના કર્તાએ એવુંજ સુક્યદ જુદાણું
લખ્યું છે.

“રસુલ એ પોતાની જુદાલી પત્નિને નાય દેખાડ્યો.”
(પૃષ્ઠ ૧૬૪)

જો કે આ એક એવું સુક્યદ જુદું છે કે ખડે ભાઈને સર્માવતું
જોઈએ, કે એક કેળવણી પામેલ આર્ય પાટીનો પ્રતિનિધી થઈને
આવા ખોટા બયાનો લખે છે તો અજ્ઞાન લોકોની શી સ્થિતિ હશે?
બનાવ એમ છે કે મસ્જિદે નખવીમાં હુબશા કવમના લશ્કરી
લોકો લશ્કરી કવાઈદ કરી રહ્યા હતા જેને આજ કાલ બનાવટી
યુદ્ધ કહે છે. એવા બનાવટી યુદ્ધને જોવાની હોંશ દરેકને હોય છે.
હઝરત આઇશા સિદીકા [રદિ.] એ પણ ઇચ્છા ઝાહિર કરી, જેથી
હુજુર (સલ) એ તેમને આ કવાઈદ દિવાલની ઉપરથી દેખાડી. તે
નાય ન હતો કેમકે નાય હિંદની વાતચીતમાં વેશ્યાઓના ગાન
તાનને કહે છે. ન કોઈ ખરાબ કાર્ય હતો. હા તેને નાય કહેવું
આર્ય કર્તાની કુદ્રષ્ટિ અને ધાર્મિક પક્ષપાતને આભરી છે, જે
પક્ષપાતની ક્યોઈ તેમના ગુરૂ સ્વામી દયાનંદજીને પણ છે [જુઓ
સત્યાર્થ પ્રકાશ પ્રસ્તાવના પૃષ્ઠ ૭.]

રંગીલા કર્તાએ આ વાક્યમાં સર્વ શક્તિ મુસલમાનોની લાગણી
દુઃખવામાં ખચી નાખી છે બનાવોમાં કેવા રંગ ભેગવી અને કટાક્ષો
ધડીને લખે છે:-

‘જબ આં હઝરતને હઝરત અબુબકરકે આઈશા કે નિકાહ કરનેકા પયગામ દિયા તો ઉસસે પહેલે અબુબકર મુતઅમ ધીન અદીસે આઈશાકી બાબત વઅદા કર ચુકા થા. [વચન આપી ચુકયો હતો.] મગર હઝરતકી ઝિદ કે મારે વઅદા પૂરા ન કર સકા.’

[રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૪૦]

શું આક્ષેપ ? અમે પ્રસ્તાવિક નેધમાં એનો જવાબ આપી ગયા છીએ. અને દેખાડી દીધું છે કે પુરૂષ અને સ્ત્રીનો સંબંધ કુદરતી છે. જો કોઈ આ કુદરતી સંબંધને સારી રીતે નિભાવી છે, તેજ ખુદા સુધી પોહોંચે છે અને આખરૂદાર કહેવાય છે અને જે નથી નિભાવતો તે અધમ કિંવા રાક્ષસ કહેવાય છે મહાશયજી ! સાંભળો, તમારા ગુરૂએ અમારા રસૂલ [સલ્લ.] ને માન્ય રાખતાં અને ટેકા આપતાં એજ રીતની કેળવણી આપી છે. યદ ન હોય તો કાન પકડો !

“૧ બહુ કહ્યાણની ઇચ્છા રાખનાર, પિતા, બ્રાતા, પતિ અને દિયેર + સ્ત્રીઓનો સત્કાર કરવો જોઈએ.” અને અત્રંકારેથી સંતુષ્ટ કરવી જોઈએ.

૨ જે ઘરમાં સ્ત્રીઓનો સત્કાર થાય છે તે ઘરમાં સારા વિદ્વાન પુરૂષો પેદા થઈ દેવ નામને ધારણ કરનાર થઈ શકે છે અને સર્વ ક્રિયા સફળ થાય છે પરંતુ જે

+ સમાજીઓ ! પતિ સાથે દિયેરનો સંબંધ કેમ ?

ધરમાં સ્ત્રીઓનો સત્કાર થતો નથી ત્યાં સર્વ ક્રિયાઓ નિષ્ફળ થાય છે.

૩ જે કુલમાં સ્ત્રીઓ શોધી વ્યાકુળ રહી દુઃખી થાય છે તે કુલ જલ્દી નષ્ટ અને લપ્ત થઈ જાય છે અને જે કુલમાં તેઓ આનંદી અને હિસાહી રહે છે તે કુલનો સદા અભ્યુદય થાય છે.

૪ માટે ઐશ્વર્યની વૃદ્ધિને ઈચ્છનાર મનુષ્યે યાદ રાખવું કે ઉત્સવ આદિ ઉત્તમ પ્રસંગમાં સ્ત્રીઓનો વસ્ત્ર અને આભૂષણો આદિથી સત્કાર કરવો."

[સત્યાર્થ પ્રકાશ સમુદ્દાસ ૪ થો પૃષ્ઠ ૮૧]

સમાજ મિત્રો! હવે કહો કે સ્ત્રીઓની પુજા કરો છો? હા. અમને માન્ય છે કે અમારા રસૂલ [સલ.]ની સ્ત્રીઓ પર ઘણી કૃપા દ્રષ્ટિ હતી. એ માટે તો રસૂલ (સલ.) એ આખા અરબ દેશની બધે આખી જગતની ઇચ્છા વિરૂધ્ધ અદલ હના હુકમથી છોકરી ને માતૃપિતાનો અને પતિને પણ વારસદાર બનાવ્યો.

હયાનંદી સજ્જનો! આ પ્રેમ અને ન્યાયનો દાખલો જરા વેદિક ધર્મથી તો દેખાડો! તમારા સ્વામીએ તમને સ્ત્રીઓની પુજા કરવી શીખવી છે, પણ તમારાથી એટલું પણ ન થયું કે બાપડી-ઓને વારસામાં લાગ આપો. શું એજ ઇસ્લામમાં ખામી છે? ખરેખર શુભ અસ્ત સઅદી દર અશમે દુશ્મનાં ખાર અસ્ત

[અર્થ:-સઅદી ! આપણી દ્રષ્ટિએ તો આ કુલ છે પણ શત્રુઓની દ્રષ્ટિએ એજ કંટક છે.]

આગળ ચાલતાં ખે વાકયો મહાશય કર્તાએ એવા ખોટા લખ્યા છે; જેથી પોતાના ધર્મખંધુઓની આંખોમાં ધુળ નહિ પણ કાંકરા ઊડાવ્યા છે. સમાજઓ ધ્યાનથી સાંભળો:—

“મુહમ્મદને શાઈરૌંકી તળીઅત પાઇથી.”

[કેવું સુક્યદ જુદાણું છે ?]

“ખદીઝકે ખુદ્દાપેને દુન્યામેં સનફ નાજુકકા [સી] હુદ્દ હાંસિલ ન કરને દિયા. ચે તસવુરકી તાકતકો એક અવર તાઝિયાના હુવા દુન્યાકી અવરતે દિમાગમે સે નિકલ ગઇ જન્નતકી હુરૌંકે ખાગ આને લગે.

[રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૯.]

મહાશય સજ્જનો ? જોયો ઇસ્લામનો ચમત્કાર ? તમારો પ્રતિ નિધી રંગીલો એટલા નહાનદડા લખાણમાં કેવી ભલતી ભલતી વાતો કરે છે, પંહજા ફકરાનો રદયો કુરઆને હકીમમાંજ ચોકખા અને સ્પષ્ટ મબ્દોમાં છે. ધ્યાનથી સાંભળો.

“(ખુદાએ) આ નખીને શએર ખનાવવા શીખવ્યું નથી અને તે એના લાઈક પણ નથી.”

હદીસની કોઇ કિતાબમાં કે ઇતિહાસના કોઇ ગ્રંથમાં, રસુલ [સલ.] ના શએર ખનાવવાનો પુરાવો નથી મળતો.

ખાજા ફકરાનો જવાબ પોતે મહાશયના પુસ્તકમાંજ મળે છે જે પહેલાં પણ નકલ થઇ ચુક્યો છે હવે પાછો અમે નકલ કરીએ છીએ મહાશયજી લખે છે કે:—

“મીઆદે ખાનાદારી કે પચીસ બરસ મુહમ્મદ એકહી ખીવીપર કાનિઅ રહા અવર વોલી દો ખાવિન્દોકી બેવા બે નિકાહકે વકત ચાત્રીસ બરસકી અવર ઇન્તિકાલકે વકત પચસઠ બરસકીથી ઇસ ખુજ્હયાસે ઇસ જવાનકી નિલ ગઈ. યેહ ખાત મુહમ્મદકી પાકંઝા ખાતિરીપર દલાલત કરતી હુય.”

[રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૮]

સમાજીઓ! તમોરો મહાશય કેવા દિલ અને દિમાગનો છે કે પૃષ્ઠ ૧૮ પર તો હઝરત ખદીખ [રદિ.] જેવી વૃદ્ધ સ્ત્રીથી નિલાવ કરવાથી રસૂલ [સલ.] નું જીવન પવિત્ર કહે છે અને જે તદન સત્ય છે પણ થોડીક લીટીઓ પછી પૃષ્ઠ ૧૯ પર આ વૃદ્ધ સ્ત્રીથી નિલાવ રાખવાને દિલગીરી અને અફસોસ ઝાહિર કરે છે. આ કંઈ જાતનો ઝુલ્મ અને મનાંધતા છે! બેઉ ઉતારા ધ્યાનથી વાંચો!

હઝરત આઇશા સિદીકા [રદિ.] ના લગ્ન પર સૌથી મોટો આક્ષેપ વિરોધીનો આ છે કે દસ વર્ષની ન્હાની વયની યુવતિ હતી અને રસૂલ [સલ.] ની વય ૫૩ વર્ષની હતી. એ માટે મહાશયજી સલાહ આપતાં પોતાનો મત દર્શાવે છે.

“મુહમ્મદ અબુબકરકી લગ્નકીકો અપની લગ્નકી બના લેતા ઉસ્કી શાદી અપને હાથેં કર દેતા જહેઝ [કન્યાદાન] દેતા અવર ઉસ્કા આપ બન જાતા.”

[નઉજુબિલ્લાહ] [રંગીલા પૃષ્ઠ ૨૧]

હે પ્રભુ! તારી પણ અજ્ઞાન શાને છે? આ તે કવમ તરફથી સલાહ અપાય છે કે જે કુદરતી નિયમોને પોતાનો સિદ્ધાંત દેખાડે છે. મહાશયજી અને તેમના સહયોગીઓ છે કે માતૃપિતા અને અવલાદનું સંબંધ કુદરતી છે. બનાવટી નથી કે કાઢના બનાવવા થી બની જાય, એ માટે કુદરતને હકીમે સ્પષ્ટ શબ્દોમાં દત્તકપુત્રને પોતાનો પુત્ર કહેવાથી મના કર્યું છે. સાંભળો ફરમાન થાય છે કે:-

“દત્તક પુત્રોને તેમના પિતાઓના નામે બોલાવ્યા કરો. અવલાદની નજદીક આ ઘણી ન્યાયની વાત છે.”

પણ જે કવમનો આ સિદ્ધાંત હોય કે નિયોગથી જન્મેલો પોતાના ખરા પિતા (વિર્મવાન) થી કપાઈને નકલી પિતાનો પુત્ર (સત્યાર્થ પ્રકાશના કહેવાનુસાર) કહેવાય તે શા માટે એવી સલાહ ન આપે?

અમે આગળ સ્ત્રીના સંબંધ માટે ખુલાસાવાર લખી ચુક્યા છીએ. પણ વિરોધી મહાશય અણપિયારે કે સમજે ધમધોકાર લખે છે.

“આઈશા અપની ગુજ્યાં (દીંગલીઓ) સાથ લાઈ. ત્રેપન સાલ કે નવશેલી કલી કલી અપની ઇસ હોનહાર ખીચી ફી મઅસૂમાના ખેલોંમે શરીક હો જાતે. ત્રેપન સાલકે ખુઠેકા જાઓંકે સાથ ખેલના મઅયૂળ (ટીકાપાત્ર) નહીં લેકિન કિસી અવર હયસિયત મેંહોના આહીએ. ખાવિન્દકી હયસિયત મેં નહીં.”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૨૧)

ક્રમ પુરતકનો હવાલો નથી આપ્યો જેથી પુરવાર થાય કે હુજુર (સલ્લ.) આઘશા (રઢિ.) સાથે ઢીંગલીઓથી રમત કરતા હતા. અમે વિચારમાં પડ્યા છીએ, કે આ યુકિતઓથી આર્થ સમાજના ખિયાલોમાં સફળતા અને ફતેહના પુલાવો રંધાઈ રહ્યા છે કે શું? તો એના જવાબમાં અમે કહીશું કે.

ઈ ખિયાલરતો મુહાલરતો જીનું.

(અર્થ :-આ માત્ર ખિયાલજ છે જે અશક્ય છે અને દિવાન પાણું છે.)

એ સિવાય અમે આ પણ કહીએ છીએ કે કઈ અકલી દલીલ આ કાગળે રોકે છે કે પતિ પોતાની પત્નિ સાથે મોજીતો સહવાસ ન રાખે. (આ જવાબ ઉપરોક્ત ટાણાને માની લેવા પછીનો છે) અને જ્યાં આર્થ સમાજઓએ હિન્દુઓના માનનીય ગુરૂ મનુજ મહારાજ, ધર્મશાસ્ત્રોનાં ઉત્પાદક રામ્મને આજ્ઞા કરે છે.

“લોજન કયાં પછી સ્ત્રીઓની સાથે તેજ અંતઃપુરમાં થોડો વખત ફરવું યથા સમય ફરીને પછી પાછો રાજ્ય કાર્યોનો વિચાર કરવો.”

(પ્રકરણ ૭ મો શ્લોક ૨૨૧)

મહાશયે હ૦ આઘશાં (રઢિ.) પર જે આક્ષેપો કર્યાં છે.

૧ આઘશા પરની તોહમતો જે ઇસ્લામી પુસ્તકો અને ખાસ કરીને કુરઆન હકીમમાં મરફૂદ છે તેની તરફ ઇશારો કરીને મુસલમાનોની દામણીઓને ઝખ્મી કરી છે.

૨ રહ્યાએ કિરામના સમયમાં ખિલાફતના મસઅલાપર જે લડાઈ થઈ એમાં પણ આમશા (રદિ)ને ભાગ લેનાર દેખાડીને વધારે સ્ત્રીઓને કારણે ઇસ્લામની ખરબાદી દેખાડી છે, જે માટે મહાશય વિરોધીના હલકા અને ગંદા શબ્દો આ છે:-

“મુહમ્મદકી બેટી ક્ષતિમા, માર્છ ખદીબકી યાદગાર ક્ષતિમા. અલીસે બિયાહી હુગ્થી. ઉધર ક્ષતિમાકા ખાવિંદ (પતિ) અપના દામાદ (જમાઈ) અલી હય, ઇધર ચહીતી (બહાલી) ખીવી આમશા હય. ઘરમેં ખાનાજંગીકી ખુન્યાદ પડ ગઈ ઇસ ખાનાજંગીને મુહમ્મદકી વક્તકે બઅદ ઇસ્લામકી તારીખ (ઇતિહાસ) કે મુતવાતિર ખુનરૈઝીઓં (ખુનામરકી) કી તારીખ બના દિયા.”

[રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૪]

સમજ પડતી નથી કે મહાશયજીને આ બનાવ લખતાં લખતાં કોરવો પાંડવોના યુદ્ધનો ચિતાર સહામે આવ્યો કે હિન્દુસ્તાનમાં મુગલ રાજ્યના વારસદારોનું યુદ્ધ દ્રષ્ટી સમક્ષ ખડું થયું! અસ્લાહ જાણે આ ગાંડપણની વાતો કેમ કરવા લાગી ગયા. અમે તો કોઈ ઇસ્લામી પુસ્તકમાં નખી (સલ.) ના ઘરનો આ ચિતાર નથી જોયો.

હા. અમે માનાએ છીએ કે ખિલાફત માટે ઝઘડો થયો હતો. પણ તેનું કારણ આ ન હતું, જેવો ચિતાર રંગીલા મહાશયે દોર્યો છે, બદકે પોલીસીમાં મતભેદ હતો. નંખર પેહલા માટે કુરઆને હકીમમાંજ જવાબ છે.

“આશ્વિના વિગેરે ચર જે આદેષો અને ખોટા તોહમતો મુકવામાં આવ્યા છે તે એનાથી વેગળી છે.”

વિરોધીઓની તોહમતોથી જે આરોપી પર ડાઘ લાગી શકે તો હોય તો યાદ રાખવું જોઈએ કે તમારા આગેવાન સ્વામી શ્રદ્ધાનંદ પર હાલમાં જે આદેષો..... વિગેરે અનિતિઓના લગાડવામાં આવ્યાં છે તે તે પણ તમારા માનવા મુજબ અને દરે જેમાંથી નમુના રૂપે એક હેંડખીલ નીચે પ્રમાણે છે.

શ્રદ્ધાનંદનું લજ્જાહીણ નૈતિક મરણ.

રૂપ્યા કમાવવા માટે સન્યાસી થવાની ખરી હકીકત.

(પબ્લિક ફંડોનો હિસાબ પુછવાપર લાંડવામાં આવતી નજ્જ ગાળો.)

“અમે શ્રદ્ધાનંદથી ‘એશિયા’ પત્ર [દિલ્હી]માં કેટલાક કવમી ફંડોનો હિસાબ માંગ્યો હતો, જેનો સભ્ય હિતર વાળવાને બદલે તેના તરફથી તેના પત્ર ‘તેજ’માં અમને બાજરી ગાળો ભાંડી ને તેના કુટુંબની સભ્યતાનો પુરાવો આપવામાં આવ્યો છે. અને જે હિસાબ દેખાડવામાં આવ્યો છે, તે તદ્દન સંદેહ ભર્યો અને બતાવતી છે, જેથી સ્પષ્ટ જણાય છે કે શ્રદ્ધાનંદે કવમી ફંડોના ધણા રૂપ્યા હઝમ કર્યા છે, આ જવાબોથી શ્રદ્ધાનંદનું નૈતિક મરણ નીપજ્યું છે, હવે તે ચલરાયો છે જે માટે અમને દરેક રીતે બહાનુ કરવાના કાવત્રાં ઘડી રહ્યો છે. અને ખોતાના થોડાક ચેલાઓને અમારી વિરૂદ્ધ ઉશ્કેરી રહ્યો છે, પરંતુ અમે એને એત-

વણી આપીએ છીએ કે આજકાલ ગદરનો યુગ નથી. જો કોઈ પણ પ્રસંગે અમારો વાળ પણ વાંકો થયો, તો શ્રદ્ધાનંદ પોતાના ચેલા સહિત વગર ભાડાની કોટડીમાં દેખાવ દેશે. આવી ધમકીઓ આપીને તે કવમી ફૂંડોના રૂપ્યા પાછા કાઢવાથી બચી સકતો નથી. હવે અમે લાચારીએ પબ્લિકને આ દેખાડીએ છીએ, કે માણસ સન્યાસી કેમ બની ગયો ? અને જો કંઈ પણ લખશું તે પ્રત્યેક વાતનો પુરાવો અમારી પાસે છે. બતાવ એમ છે કે ૧૯૦૦ ઇ. સ. માં સૌથી પહેલાં આર્થ સમાજ પાર્ટી વાળાઓ ખિસ્તરપરસ્ત પંમળના સિંહ લાલા લજપતરાયજી અને મહાત્મા હંસરાજજીએ આ મનુષ્ય પર કવમી ફૂંડોના હુઝમ કરી જવાનો આરોપ મુક્યો હતો આ બેઉ મનુષ્યો કંઈ સાધારણ મનુષ્યો નથી. એ પછી ૧૯૦૫ માં કેટલાક જવાબદાર ઓધેદારોએ ‘આર્થ પ્રિતિ ધાર્મિક સના’ પંમળમાં શ્રદ્ધાનંદ [માજી મુન્શીરામ] ઉપર ચૌદ હજારથી વધારેની એક રકમ અને એક હજારની બીજી રકમ હુઝમ કરી જવા માટે કેસ માંડીને એને એક આરોપી તરીકે રજુ કર્યો હતો અને એની ઉપર ભર મેળાવડામાં નીચલા આરોપો લગાડવામાં આવ્યા હતા.

૧ આ મનુષ્ય કદી પણ આ લાઈફ નથી કે એને કોઈ જવાબદાર ઓધેદારો આપવામાં આવે કેમકે સાધારણ મતભેદ થવાથી દરેકને હાની પોહોંચેડવા અને ખોટા આક્ષેપો લગાડીને તેને બદનામ કરવામાં પાછી પાની કરતો નથી. જ્યારે ઉપરોક્ત ખિયાનત નો કેસ એની ઉપર ચાલ્યો તો તે દિવસોમાં ગુરકુશ કાંગળીનો મુખ

ઉદાસ હતો અને એની સાથે એક પાટી હતી. તે વેળાએ તો એમ ઠહીને એણે જાન છુડાવી કે તે રૂપ્યા એક જણને આપેલા છે. તે સમયે આ હજારો રૂપ્યાનો કરજદાર હતો. એના કરજો ફિટાડવા માટે એના પુસ્તકો લઈને એક આર્થ કંપની ઉભી થઈ હતી પણ કેટલાક વર્ષો પછી જ્યારે તે હઝમ થયેલા રૂપ્યા વસુલ ન થઈ શક્યા અને એની પોતાની પાટીવાળાઓની સલામે પણ ભોપાળો પુટી ગયો કે પંદર હજાર ઉપરાંત રૂપ્યા આ મનુષ્ય પોતેજ હજમ કરી ગયો છે. તો એની પાટી પણ એની વિરૂદ્ધ થઈ ગઈ ત્યારે ગભરાઈને પોતાની પોલ ખુલતી જોઈ એક માણસ સાથે આ સલાહ કરી કે 'ધર્મના કામોમાં તો રૂપ્યાનો હિસાબ માંગવામાં આવે છે પણ પોલીટીકલ કામોમાં ઘણું માન છે અને કોઈ હિસાબ પણ પુછતો નથી. એ માટે હું તો સન્યાસી થઈને પોલીટીકલ કામ આરંભુ છું તમે પણ મારી સાથે રહેજો.' એટલે સંવત ૧૯૭૪ ના વૈશાખ સુદ ૧ને ત્રિસે વગર ગુરૂએ પોતાનું માથું ઘોડાવીને અને ગીરવા પોષાક પેહરીને પોતેજ શ્રદ્ધાનંદ નામ રાખીને શાસ્ત્રની રીઠી વિરૂદ્ધ સન્યાસી બની ગયો અને રૂપ્યા કમાવવા માટે દિલ્હીને વેપારનો મથક જોઈ ત્યાં અડડો જમ.વ્યો. જે ઉપયુક્ત મનુષ્ય સાથે એણે સલાહ કરી હતી તેને પણ દગો આપ્યો. તે મનુષ્યના લગભગ ચાર હજાર રૂપ્યા એણે હજમ કરી લીધા. આ ધોડાગાળ જોઈને તે માણસ તેનાથી જુદો થઈ ગયો. તે દિલ્હીમાંજ રહે છે. શ્રદ્ધાનંદે ખુબ જાળ ફેલાવી ગઢવાળમાં દુકાળ પડવાથી "ગઢવાળ રિલીફ ફંડ" ખોલ્યો, તેમાં એની પાસે કેટલા રૂપ્યા આવ્યા હતા, અને કેટલા રૂપ્યા કેવી કેવી

રીન ખર્ચ થયા એ ઝાહિર કરતાં ગમરાય છે કહેવાય છે કે અઠા-
વાસ હઝાર રૂપ્યા ખાકી ખચ્યા હતા. અમે એનો હિસાબ પુછ્યો
તો શ્રદ્ધાનંદ પોતાના પત્ર 'તેજ'માં અશિષ્ટ ગાળો સાથે એનો જવાબ
એવો સંદેહલયો વાળ્યો કે 'તેજ'ના અધિપતી સાથે દગાખાજના
આરોપમાં ફસાઇ પડ્યો એટલે પહેલાં તો અઠાવીસ હઝાર રૂપ્યા
ખાકી દેખાડીને એનો હિસાબ (પુરાવા વગર) દેખાડી દીધો. જ્યારે
અમે પોકારીને પુછ્યું કે શ્રદ્ધાનંદ પોતાના પુત્ર ઇન્દ્રને આ ફંડમાંથી
જે આડી રીતે પ્રેસ અને વર્તમાનપત્ર ચાલુ કરવા નાણાં આપ્યા
હતાં તે ક્યાં છે, તો

દુરોગગો રા હાકિઝા ન બાશદ.

(અર્થાત-જુદુ બોલનારને સ્મરણ શકિત હોતી નથી) ની કહેવત
મુજબ ૧૩ મી માર્ચના તેજમાં ગલરાહની રિથિતિમાં લખી નાખ્યું
કે તે પાંચ હજાર રૂપ્યા પ્રે ના ખાતામાં ઉધારી દીધ છે.
પરંતુ તે ઉપલક્ષ ખાતામાં પડ્યા છે. અને તે શ્રી માલવિયાજીને
આપવાના છે. શ્રી માલવિયાજી તે દિવસોમાં દિલ્હીમાંજ રહેતા હતા
પણ તેમને આ રૂપ્યા નથો આપવામાં આવ્યા. ઉપલક્ષ ખાતામાંજ
પડ્યા પડ્યા હઝમ થઈ જાય એવે સંભવ છે. પરંતુ હવે પ્રશ્ન આ
ઉપજે છે કે પહેલાં તો અઠાવીસ હઝાર રૂપ્યા ખાકીને હિસાબ
તેજમાં દેખાડવામાં આવ્યો હતો પછી આ પાંચ હઝાર રૂપ્યા કયાથી
નીકળી આવ્યા? અને એ રીતે તેત્રીસ હઝાર રૂપ્યા થાય છે.
એથી સાફ પુરતાર થાય છે કે આ હિસાબ તદ્દન ખનાવટી છે
અને આ ખનાવટ કરવું ધર્મ અને કાનૂન વિરુદ્ધ છે. જ્યારે એક

ફંડના એકજ હિશાબમાં અમે અધ્યાનંદને કવમી આરોપી રૂપે કવમની રહામે જિભો ક્યોં છે હવે તે આ ફંડના સર્વ ખર્ચાંયલા અને ખાકી રહેલા નાણાંનો હિશાબ રજુ કરે તો ઘણું ઠેકાણું એવીજ મડખડ મળશે. હવે, અમે ખીજા ફંડની ચર્ચા કરીએ છીએ.

૨ પોલીટીકલ કાર્યો તજીને અધ્યાનંદે શુદ્ધિનું કાર્ય આરંભ્યું આ ખાખતમાં ભારતિય શુદ્ધિ સભા [આગ્રા]થી અધ્યાનંદનું નવ હજાર રૂપ્યા લેવું તાજ ૧૩ મી માચના તેજ પત્રમાં પ્રસિધ્ધ થઇ ચુક્યું છે અને દેખાડ્યું કે દિલ્હી પ્રાંતમાં આ નાણાંથી અધ્યાનંદે એક હજાર લગભગ શુદ્ધિઓ કરી અને દિલ્હીમાં ૪૫ ઉપદેશકો કામ કરી રહ્યા છે.

શું દિલ્હીનો કોઈ મનુષ્ય દેખાડી શકે છે કે ૪૫ ઉપદેશકો કામ કરતાં દિલ્હીમાં શુદ્ધિપર કેટલા લાભજો થયાં અને શું એક હજાર શુદ્ધિઓ દિલ્હી પ્રાંતમાં થઇ છે? શું અધ્યાનંદ નવ હજાર રૂપ્યાના ખર્ચાના ખુલાસો અને ૪૫ ઉપદેશકોના નામ ઠામ દેખાડી શકે છે.

૩ અધ્યાનંદ પુરતા નામ ઠામ સાથે દેખાડે કે દિલ્હી શહેરથી શુદ્ધિ સભા માટે કયા કયા મનુષ્યો પાસેથી અને કેટલા નાણા ફંડને નામે વસુલ કર્યા છે અને કયાં ખર્ચ્યાં છે?

૪ “તેજ” પત્ર માટે પણ શુદ્ધિ સભાથી કેટલા રૂપ્યા એણે વસુલ કર્યા છે અને શા માટે લીધા છે? શું “તેજ”ના મુખ પૃષ્ઠ પર પોતાનું નામ સરપરસ્તીમાં લખાવવું પગલિકતે ખુલ્લો ઘોષો આપવું નથી?

૫ હિંદુ સંગઠન માટે શ્રદ્ધાનંદે પ્રવાસ કર્યો હતો, આ પ્રવાસમાં કેટલા નાણાં ભેગા કર્યા છે અને તે નાણાં ક્યાં છે અને હિંદુ સંગઠનનો શોરબકાર કરીને તેનું કેટલું કામ કર્યું છે ?

૬ શ્રદ્ધાનંદને દલિત ઉદ્ધાર સભા”માં ત્રણ વર્ષે એક પત્રના લખવા મુજબ આડે હઠાર રૂપા આવ્યા હતા જે ત્રણ વર્ષે આવ્યું હતું છે કે કેટલા અછુતોનું ઉદ્ધાર કરવામાં આવ્યું. ખીજી એક ખપ્પર નવેમ્બર ૧૯૨૩ માં પ્રસિદ્ધ થઈ હતી કે આ રૂપાના ખર્ચના કાગળો શ્રદ્ધાનંદના જમાઈ ડોક્ટર સુખદેવના દવાખાનામાં-જ્યાં સભાની ઓફીસ પણ હતી-હતાં ત્યાં કોઈ ચોર રાત્રે આવીને કાગળો ખાળી ગયો. શ્રદ્ધાનંદે અમારા પુછવા પર “તેજ”માં એની કંઈ ચર્ચા કરાવી છે પણ “દલિત ઉદ્ધાર સભા” ના ફોટોનું ખુલાસાવાર હિસાબ આપવાનું નામ શુધ્ધાં નથી લીધું!

૭ શ્રદ્ધાનંદે શુદ્ધિનું કાર્ય પણ પોતાનું કાર્ય નિષ્ઠ કરીને તજી દીધું અને અછુતોનું કાર્ય ઉપરોક્ત “દલિત ઉદ્ધાર સભા” ના નામે આરંભ્યું આ ઘરમાં બનેલી સભા માટે પૃચ્છ લાખ રૂપાની અપીલ કરીને શ્રદ્ધાનંદે પાછલા દિવસોમાંજ કાઢિયાવાડ અને મુંબઈ વિગેરે કેટલેક રથજો પ્રવાસ કર્યો હતો. પરંતુ હજી સુધી એ નથી દર્શાવ્યું કે આ પ્રવાસમાં એને કેટલા રૂપા મળ્યા. શું આ સભાના પણ પહેલાં અને હાલના સર્વ રૂપા હજીમ થઈ ગયા કે? આ સભાનો પ્રધાન પોતે શ્રદ્ધાનંદ છે અને સેક્રેટરી એનો જમાઈ ડો. સુખદેવ છે. એટલે શ્રદ્ધાનંદે ઘર બેઠાં જ્યારે ધરુ છે છે ત્યારે રૂપા કમ વાવવા માટે કોઈ ન કોઈ સભા ધડી લે છે.

કોઈ સભા કે ફંડને નામ અને કોઈ માણસ એક પણ પૈસો આપે નહિં.

૮ અધ્ધાનદે હાલમાં જાહેર કયું છે કે એક મનુષ્ય અધુતો માટે આઠ હજાર રૂપ્યા દર માસે આપે છે. અધ્ધાનદે દેખાડે કે આ રૂપ્યા કોનાથી અને કેટલા મહિનાથી અને મળે છે અને કયાં ખર્ચે છે.

૯ ગૌરક્ષા સભા કમીટીના રૂપ્યાનું ખુલાસાવાર હિસાબ નથી દર્શાવ્યો અને ન બાકીના રૂપ્યા “હિન્દુ મહાસભા” [બનારસ] ને મોકલવામાં આવ્યા તે ગૌ માતાના રક્ષાના રૂપ્યા પણ હજમ !!

૧૦ દિલ્હીની એક સભામાં ૨૪ ઓક્ટોબર ૧૯૨૪ ના દિવસે અધ્ધાનદે કહ્યું હતું કે એક સભાના સાડા છ હજાર રૂપ્યા તેની પાસે હતા. તેમાંથી કંઈક થોડા કામોમાં ખર્ચ થયા છે અને એક હજાર બાકી છે તે હું “હિન્દુ મહાસભા” (દિલ્હી) ને આપી દઉં. એ પછી ૨૨ જાન્યુઆરી ૧૯૨૫ ના દિવસે અધ્ધાનદે પોતાના ઘરે ફરિયાદો કર્યો હતો, જે પત્રોમાં બહાર પડી ચુક્યો છે. “હિન્દુ મહાસભા”નું કાર્ય દિલ્હીથી બાહિર કરવા માટે “અર્જુન”ના અધીપતિ ઇન્દ્રને અને “તેજ”ના અધીપતિ “દેશબંધુ”ને પસો રૂપ્યા માસિક આપવામાં આવ્યા. શું આ રીતે અધ્ધાનદે તે રૂપ્યા ધરમાંજ હજમ કરી જવા ઇચ્છે છે? અને તે છ હજાર રૂપ્યા કઈ સભાના હતા? અને અધ્ધાનદે તે કયાં ખર્ચ્યાં છે?

૧૧ પંડિત લક્ષ્મીનારાયણ શાસ્ત્રી (દિલ્હી) સ્વર્ગવાસીના કેટલાક હજાર રૂપ્યા અધ્ધાનદે વચન આપીને શુદ્ધિના કામોમાં ખર્ચ

કરાવ્યા હતા. કે આ રૂપ્યા પાછળથી શુદ્ધિ સભા તરફથી આપી દેવામાં આવશે. પરંતુ પછીથી પંડીતજીને ચોકખી ના પાઠી દીધી. પંડિતજીએ શુધ્ધીની ધુનમાં વિશ્વાસઘાતી શ્રદ્ધાનંદના કહેવામાં આવી જઈ પોતાની ધર્મ પત્નિના અલંકારો શુધ્ધાં વેચીને આપી દીધાં હતા. શું પૈસાના લુપ્ત શ્રદ્ધાનંદે પંડીતજીના હજારો રૂપ્યા પોતાના દેખાડીને શુધ્ધી સભામાંથી ઉચાપત તો નથી કરી લીધા? પંડિતજીથી આ વિશ્વાસઘાત કરીને શ્રદ્ધાનંદે મહા પાપ અને નૈતિક ગુનોહ કર્યો છે. શ્રદ્ધાનંદ પોતાનો આ પાપ ગુપ્ત રાખવા માટે તેમને હંમેશા બદનામ કરતો રહ્યો છે.

૧૨ શ્રદ્ધાનંદ જ્યારે સન્યાસી થયો ત્યારે તેની પાસે કંઈ ન હતું અને ઇન્દ્ર (તેમનો દીકરો) લણતો હતો તે પણ નિર્ધન હતો. તો આ “અબ્દુન” અને “તેજ” પત્રોનાં ખર્ચ અને પ્રેસના મશીન લગાડવાના હજારો રૂપ્યા ક્યાંથી આવ્યા અને એટલા વિશાળ ઘરોના ભાડા ક્યાંથી ભરે છે? શું આ પ્રત્યક્ષ પ્રમાણનો કોઈ ઉત્તર છે? અને શું પોતાના દેશ જલંધરમાં એણે કંઈ ઘરો તો નથી બાંધ્યા, અને બનાવ્યા છે તો રૂપ્યા ક્યાંથી આવ્યા?

૧૩ આર્થ સમાજનો ઇતિહાસ લખવા માટે શ્રદ્ધાનંદે કેટલા વર્ષ ઉપર પ્રવાસ કર્યો હતો આ પ્રવાશથી કંઈ રૂપ્યા ભેગા કર્યા હતા અને જો ભેગા કીધેલા તો તે રૂપ્યા ક્યાં છે?.

૧૪ શ્રદ્ધાનંદે રૂપ્યા કમાવવા માટે એક ખીજો અત્યાચાર અને શયતાની મઠ બનાવી રાખ્યો છે, જ્યાં સ્ત્રીઓ મારફતે તે પૈસા ઉત્પન્ન થાય છે. આ બનાવ લખતાં અમારી લેખિકા અટકે છે,

કમકે આ બનાવોની સાથે શ્રદ્ધાનંદના પુત્ર ઇન્દ્રની સ્ત્રી વિદ્યાર્થીની પણ ચર્ચા આવે છે.

૧૫ શ્રદ્ધાનંદે રૂપ્યાની લાલચમાં સન્યાસી થઇને પોલીટીકલ કામ આરંભ્યું તો તે કંઈ બાબત અહિર થવા પર ક્યદ થઇ ગયો અને જગત્રસિધ્ધ છે કોઇ ખાસ વચન આપીને ક્યદથી મુક્તિ મેળવી એથી સિધ્ધ થાય છે કે ક્યદથી છુટવા પછી એણે પોલીટીકલ કામને હાથ સુધ્ધાં નથી લગાવ્યો. અને હિન્દુ મુમલમાનો અને હિન્દુ હિન્દુઓ વચ્ચે ઝગડા ફસાદ ઉપજાવી રહ્યો છે તદુપરાંત કોંગ્રેસ અને પોલીટીકલ લીડરોની પણ વિરૂધ્ધતા કરી રહ્યો છે, હાલમાંજ તેણે મહાત્મા ગાંધી ઉપર સખ્ત હુમલો કર્યો છે, જેના ખાસડા ઉપાડવાની પણ લાઇકાત ધરાવતો નથી, આ બીજો જયચંદ રાઠોરામ હિન્દુ કવમ અને આખા હિન્દ માટે અને હિન્દ વાળાઓ માટે મારે આરતીન છે. એનાથી અને એના વર્તમાનપત્રોથી ભોંકાએ બચવું જોઇએ “બંદે માત્રમ” વિગેરે પેપરોએ પણ એણે ધિક્કાર્યું છે આ માણસે કવમી ફડોના કાણુ જાણે કેટલા રૂપ્યા ખાધા છે ! એજ કારણુ સમજવામાં આવે છે કે શ્રદ્ધાનંદનું કોઈપણ કાર્ય પૂર્ણ થયો નથી. કમકે રૂપ્યાતો ધણાએ પોતે ખાઇ ગયો બાકી માત્ર દેખાવજ રહ્યો અમે જનસમાજને સૂચવીએ છીએ કે આ ગીરવી પોષાકના ધોકામાં આવીને એને કોઈપણ કામ માટે નાણા નહિ આપે, નહિ તો એવા ભોંકાને દાને આપનાર મનુષ્ય પણ સારત્રોના હુકમ મુજબ પાપી થાય છે. એણે “અન્નુન” અને “તેજ” પત્રો એ માટે કાઢ્યાં છે

કે એ મારફતે ઝઘડો ફસાદ ફેલાવીને ફરિયા કમાવવામાં આવે અને જો કોઈ મનુષ્ય તેનાથી કવમી ફરિયાદોનો હિસાબ માંગે તો તેને બેઉ પત્રો ગાળો. ભાંડીને બદનામ કરવાના પ્રયત્નો આદરી દે. પબ્લિકને આ પત્રોથી પણ ચેતતા રહેવું જોઈએ.

નોટ :-અમે “એશિયા” પત્રમાં લખી ચુક્યા છીએ કે શ્રધ્ધાનંદ થોડાક માનનીય આગેવાનોને કબુલ રાખે તો અમે આ સર્વ બાબતો તેમની સમક્ષ રજુ કરવા તૈયાર છીએ. સારાંશ અમે એક ઝુફરી કવમી સેવા બજાવતાં આ કવમ-દરોહીને કવમ રહામે ઉભો કરી દીધો છે, હવે અમે જોઈએ છીએ કે કવમ એને અને એના બેઉ પત્રોને કે આવા પ્રેકારની કવમી સજા આપે છે. શ્રધ્ધાનંદ ક્યાંક સમાજ બને છે અને ક્યાંક સનાતની બનીને પોતાનું કાર્ય પાર પાડે છે. અસલ તો આ ક્ષત્રિય જાતનો આર્ય સમાજ છે પરંતુ ધણા આર્ય સમાજીઓ પણ એનાથી એની આ કવમ-દરોહીને લીધે નાનાંજ છે. સન્યાશી થઈને પણ પોતાના દીકરા, વહુ અને પૌત્રો સાથે રહે છે, બહાર જઈને ખર્ચ નથી શું કહેતો હશે શ્રધ્ધાનંદ પોતાનો ઉલ્લુ સીધો કરવા માટે “તેજ” અને “અબ્દુન” પત્રો મારફતે ધણો મતભેદ ફેલાવી દીધો છે. થોડા દિવસ થયા આ બનાવોથી કંટાળી જઈને મહાત્મા ગાંધીને ગ્રાહિનાસું પ્રસિધ્ધ કરાવવું પડ્યું હતું ત્યારથી શ્રધ્ધાનંદ અને તેના પત્રોએ મહાત્માજી પર હુમલાઓનો વરસાદ વરસાવી દીધો છે. એજ રીતે આ બેઉ “તેજ” અને “અબ્દુન” પત્રો આ ઝઘડા ફસાદ ફેલાવવા ઉપર ત હિન્દુ કવમ પણ આપસમાં મતભેદ ફેલાવી રહ્યા છે, અને

કવમી ફરોને હામ કરી જવા અને શ્રદ્ધાનંદના ખીજી કૃત્યો પર કવમને ઘોડો આપીને પરદામાં નાંખી રહ્યા છે. દરેક દિશાએથી શ્રદ્ધાનંદ અને તેનાં આ બેઉ પત્રોની પોલીસી પર સખ્ત ધિક્કાર વર્સી રહ્યો છે શ્રદ્ધાનંદ જો સાચો માણસ છે તો અમારા આ હેંડખીલનો જવાબ આપવા શા માટે ગલરાય છે ? દરેક મનુષ્યની કવમી ફરજ છે કે તે શાંત ચિત્તે આ હેંડખીલ વાંચે અને એની ઉપર વિચાર કરે.

લખનાર :—પંડિત રાજનારાયણ “અરમાન”

એડિટર “એશીયા” (દિલ્હી)

જોકે અધશાના આરોપનો જવાબ તો તેજ સમયે આપવામાં આવ્યો પણ આ હેંડખીલનો જવાબ આજ સુધી અમે નથી જોયો. આઠશા પરના તોહમતોનો જવાબ તેજ છે જે કુરઆનમાં પણ છે.

એજ ખાતમાં વિરોધી મહાશયે પત્નિઓની વધારે સંખ્યાપર પણ મસ્કરી ઉડાવી છે. એનો જવાબ અમે પુસ્તકના છેવટમાં આપશું (ઇન્શાઅલ્લાહ) મહાશય કર્તાને આ વાતપર ખળતરા છે કે હઝરત સિદ્દીકપર જેઓ ખોટા આક્ષેપો લગાડવામાં આવ્યા હતા તેનો રદ કુરઆનમાં શા માટે થયો ? જેથી તેણે પોતના અંતઃકરણની અગ્નિ આ શબ્દોમાં જાહિર કરી છે.

“સૂરએ નુરમે” રસૂલ અવર રસૂલ કે ખુદાકા ગમે ગુસ્સા (ક્રોધ અને શોક) અખતક મરકુમ (લખાયલો) થવા આતા હય. ખદમાન લોગોંકી અખાને ઉનકે મુહમેં ધુસેજ હી ગઈ (ધાલી દેવામાં આવી) અખ પેહ જુરરત

હુમ કે હરમકો ફરમામશ (હુકમ) કી જાવે, કયોંકે તાલી દો હાથોંસે બજતી હય. ચે ખિદમત (સેવા) લી અલ્લાહમિયાંને કુબુલકી, સૂરએ અહુઆબ ઉતરી.

‘અય પયગમ્બરકી બીવીઓ ! તુમ અવર અવરતોંકી તરહ નહીં હો, અગર તુમ પરમાત્માસે કરતી હો તો અપને કવલ (વચન) સે ન ફિરો તાકે વો લાલચ ન કરે જિરકે દિલમેં મર્જ (રોગ) હય અવર કહા ગયા હય કે કવલે મઅરૂફ અપને ઘરોંમે રૂકી રહો અવર ન દિખાતી ફિરો સિંગાર (શણુગાર) જયસે બહિલીખ્યત (અજ્ઞાનતા) કે ઝમાનેમેં અવરતોં કરતીથી.’

આખિર મુહમ્મદ અપની બીવીઓંકો આપ તંબીહ વ તવબીખ (ચેતવણી અને હુકમ) કરના ખાકી જવ-જાયત (પત્નિત્વ) કે લવાઝિમાત (જુરરિયાત) કે ખિલાફ (વિરુદ્ધ) થા. અલ્લાહમિયાં, મિયાં બીવી દોનુંકા બુઝુર્ગ હય ઉસકો બીચમેં ડાલા અવર જો ચાહા કહેલવાયા.”

[રંગીલા પૃષ્ઠ ૨૫-૨૬]

પયગમ્બર (સલ) નું પ્રત્યેક વર્તન અને કહેણ અને આપનું ખાનગી જીવન અનુયાયીઓ માટે એક અતિયુત્તમ નમુનો હતો એ માટે આ ખાનગી ખત્રાનને ફરઆને મજ્હુમાં ચર્ચીને રપષ્ટ કરી દેવામાં આવ્યો. પણ આયે સમાજના કહેવા મુજબ તેમના પરમે સ્વરે કેવું વર્તન કર્યું છે કે રૂપીઓ સિવાય પ્રત્યેક પતિ પત્નિના કાર્યોમાં માંથુ મારતાં પ્રશ્ન કરે છે કે,

“હું વિવાહિત સ્ત્રી પુરૂષો ! તમે જેઉં રાત્રે ક્યાં રહ્યા હતા અને દિવસ ક્યાં વિતાડ્યો અને તમે ધીરાક ક્યાં ખાધો હતો વિગેરે.”

(ઋગ્વેદ આઠમો અધ્યાય સ્વર્ગ ૧૮ મંત્ર ૨)

કેટલા અણગુરૂરી અને અસંખ્ય પશ્તો ? તમે જેઉં રાત્રે ક્યાં રહ્યા હતા ? કેટલો સુંદર (!) પ્રશ્ન ?

શું કોઈ લજ્જાવાન પુરૂષ કે સ્ત્રી રાત્રે ક્યાં ગયાં હતા એનો ઉત્તરવાળી શકશે ? એ માટે આ પ્રશ્નનો ઉત્તર વેદમાં મળતોજ નથી. કદાચ સાંમળનારાઓએ શયખ સચ્ચી મરહુમની સલાહનું અનુકરણ કયું હશે.

જવાબે જાહિલાં ખાશદ ખમેશી

(અસાનોનો જવાબ સુપકીદીજ છે.)

આગળ ચાલતા મહાશયે હજરત આઘશા (રૂઢિ) નો એક પનાર સર મ્યોરતા ઇતિહાસથી નકલ કર્યો છે જે સધારણ હોવા છતાં વિરોધીએ તેમાં મરચી મસાલો ભેળવ્યો છે તેના શબ્દો આ છે.

“ખીમારી કે દવરાનમે (સમયમાં) મુહમ્મદ કપ્રરતાન મેં ગયા અવર અપને મરનેકા મકીન પુખ્તા કરકે (નક્કી વિચાર કરીને) ઘર લવ ૧. આઘશાલી ઇતિહાસે કિસ દિન દહે સર (માથાના દરદ)મેં મુખતિલાથી. વેહ કિરાહ કિરાહ કરે હહ રહીથી. ‘મેરા સર ! મેરા સર !’ મુહમ્મદ ફવરન (તાત્કાલી) ખોલ ઉઠા.”

“આઈશા ! એહ લક્ષ મુજહે કહેના આહીએ.” કમસિન (યુવાન) અવરતને સુના અવર ચુપ હો ગઇ. મુહમ્મદકો ઝરાફત (મશ્કરી સૂઝી, કહા ‘આઈશા ! કિયા તુમ પસંદ ન કરોગી કે તુમહારી મવત (મરણ) મેરે જીતે જીહો તારે મંચ તુમહે અપને હાથોસે દફન કરું અવર તુમહારી કબરપર દુઆ કહું?” આઈશાને નાક ભંવ ચળહાઈ અવર જવાબ દિયા, ‘યે કિસી અવરકો સુનાઓ મંચ સમજહુ ગઇ મેરે ઘરકો મુજહસે ખાલી કરને અવર કિસી અવર હુસ્નો જમાલકી (સૌંદર્યતાની) પુતલી કો ઉસ્મ લા બસાનેકી આરઝુ (ઇચ્છા) હય’ મુહમ્મદકો જવાબકી કુરસત નથી. તાકત (શક્તિ) નથી. મુસ્કરા કર ટાલ દિયા.”

(મુહમ્મદતું જીવન ચરિત્ર ચ્યોર કૃત્ય)

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૩.)

રંગીલા કર્તાએ એમાં પણ મરચી મસાલો લેખવાથી કામ લીધું છે. ખરો બનાવ ધણું દુકં છે. જે ઇતિહાસકર અણુલ દિદા ના શબ્દોમાં અમે રજુ કરીએ છીએ.

“આઈશા સિદ્દીકા કહે છે કે એક દિવસે માઈ માથું દુખતું હતું હું કહી રહી હતી. હાય માઈ માથું ! આપે મશ્કરીમાં ફરમાવ્યું કે મને આ શબ્દો કહેવા જોઈએ. (કેમકે હુજુર પોતે બીમાર હતા.) પછી

(ખીવી આઈશાને ધીરજ આપવા સારૂ, કહ્યું 'સારું શું' તુકશાન છે જો તુ મારી સામે મરી જાય અને હું તને કદન દેન કડં અને જગાજાની નમાઝ પઞહું અને હુઆ કડં આઈશાએ (જેવી રીતે બામારીમાં મનુષ્ય ચીઢાઈને કહે છે તેમ) કહ્યું હા હુ જાણુ છું જો તમે મારી સાથે મજત પછી એમ કરશો તો તેજ સમયે મારા ઘરમાં આવશો અને પોતાની કેઈ પત્નિથી દિલ બહેલાવશો આ સાંભળીને હુજુરે રિમત હાસ્ય કયું."

(પુસ્તક પહેલો પાને ૧૫૧)

સર વિલિયમ મ્યોરે આ જગ્યાપર પોતેજ તારીખેતિખરીને હવાલો આપ્યો છે. તારીખેતિખરીમાં પણ આ કિસ્સો એમજ આવ્યો છે ફક્ત એક શબ્દનો ફેર છે. એટલે તારીખે અબુલ દિદામાં "તગર" થતા અને તારીખે તિખરી "અઅરસ્ના" છે બેહિના અર્થ છે "પુરુષનું સ્ત્રી સાથે દિલ બહેલાવવું."

કેવો સારૂ લેખ છે અને પતિ પત્નિનું રોજ દિલ બહેલાવવું છે. એ માટે સર મ્યોરે પણ આ માયાળા હેટળ આ બનાવ લખ્યો છે. આ જાતના બનાવોનો જવાબ અમે નોંધમાં લખી આવ્યા છીએ. પણ પતિ પત્નિના સંબંધો અને પ્રેમના કિસ્સાઓને તેઓજ જાણે છે, જે સંબંધ રાખે છે. પરંતુ જેમની પોતાની કે તેમના ગુરૂની આખી ઊંદગી આ કુદરતી સંબંધથી વેગળી રહી હોય તે આ પ્રેમના આનંદી સહવાસને શું જાણે પંખાની કહેવત છે કે.

તૂંકી બાણી સાર ઇસ્કદી ઉંટ ચરાવન વાલા.

(જિંટ ચરાવનાર ! તું પ્રેમની કથાની મોજ શું બણે !)

કુંભ દાનંદ હાલેમા સબકસારાને સાહિલહા.

(દયાં કાઠેના બેવકુફે અમારી સ્થિતિને શું બણે.)

હઝરત સિદ્દીકાના લગ્નપર સૌથી અગત્યનો અને મહાન આક્ષેપ એમની ન્હાની વયનો છે તેથી વિરોધીના ચુલતાં શબ્દો આ છે.

“મુહમ્મદ ને ઈસ ખુદ સાલ લગકી સે જો ઉમરમે ઉસ્કી પોતીથી અપની નિસ્બત કયું ઠેહરાઈ?” .

[રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૯.]

ખસ આખા વિરોધનો આત્મા આ એકજ આક્ષેપ છે. એ માટે અમે એનો સ્પષ્ટ જવાબ આપીને આ ચર્ચાનો અંત આણીએ છીએ.

હઝરત ખદીજ (વૃદ્ધ વયની સ્ત્રી) થી લગ્ન કરવા પર વિરોધી ટીકા કરે છે, કે એટલી વૃદ્ધા માઈથી. કેમ લગ્ન કર્યા જે માટે મહાશયના શબ્દ આ છે.

“ખદીજા બેવાથી વોહલી કુરયશ યઅનીં મુહમ્મદકી હમ કવમથી હો ખાવિંદ મર ચુકે થે. આલ અવલાહ વાલીથી મુહમ્મદ અવર ઉસ્કી ઉમરકા કમા મુકાબલા થા.”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૯)

હઝરત ખદીબ પછી જ્યારે યુવાન આઘશાથી લગ્ન કર્યા તો તેમની ન્હાની વયપર ટીકા કરે છે કેટલું ખરું કોઈએ કહ્યું છે.

નઅઝ જોરે મરદુમ રહઠ ઝિશતરો,

ન શાહિદ ઝમા મરદુમે ઝિશતગો.

[કોઈના ઝોર ઝુલ્મથી કોઈ ખદશિકલ નથી થઈ શકતો અને દુન્યા તે ઘુર બોલનારની વાત પણ માનતી નથી]

આ ઉપલક્ષ રમુજ પછી અમે અસલ મુદ્દા તરફ વળીએ છીએ. પતિ પત્નિની વયમાં શું ફરક હોવો જોઈએ એ માટે ધર્મ શાસ્ત્રોના વિદ્વાનોના ધણા કહેણો છે. હિન્દુઓ અને આર્યાઓના માનનીય આગેવાન મનુજી આ બાબતમાં કહે છે કે,

“ત્રીસ વર્ષના પુરૂષે સુંદર બાર વર્ષની કન્યા સાથે લગ્ન કરવું અથવા ચોવીસ વર્ષના પુરૂષે આઠ વર્ષની કન્યા સાથે લગ્ન કરી જલ્દી ધર્મ કાર્યમાં જોડાવું.”

(મનુસ્મૃતિ અ. ૯ શ્લોક ૪.)

માટે એક મનુષ્ય પોતાના ચોવીસ વર્ષના પુત્રનો લગ્ન કોઈ આઠ વર્ષની કન્યા સાથે (અને તે પણ વેદિક ધર્મનું અનુસરણ કરનાર હોય) કરી દે, તો ધર્મશાસ્ત્ર વિરૂધ્ધ ન થશે. જો કે હાલના યુગની દૃષ્ટિએ આ કાર્ય મુશ્કેલ દેખાય છે. કે આઠ વર્ષની યુવતિ યુવાન થઈને ચોવીસ વર્ષના યુવકની શક્તિ સહન કરી શકે લાગ્યા-રીએ આ કહેવું પડશે કે મનુજીના કાળમાં આઠ વર્ષની છોકરી યુવાન થઈ જતી હશે આઠ અને બાર વચ્ચે દસ છે. સંબંધિત છે

કે વયના યુગમાં જે ઇસ્લામનો યુગ છે દસ વર્ષની છોકરી યુવાન થઈ જતી હશે જે માટે પોતે આઘશા સિદ્દીકાનો પોતાનો ફેસલો છે કે છોકરી જ્યારે નવ વર્ષની થઈ જાય તો યુવાન છે કેમકે તે પોતે એવી થઈ ગઈ હતી. દસ વર્ષની વયમાં સિદ્દીકાનો બુદ્ધિ (મેળાપ) થયો. જે માટે વિરોધીએ પાના ૨૦ પર પોતે લખ્યું છે કે ધર્મશાસ્ત્રના હુકમ મુજબ આઠ વર્ષની છોકરીને ચોવીસ વર્ષનો પતિ મળવું જાઈએ ઉપરાંત શ્રેષ્ઠ છે તો દસ વર્ષની યુવતિને ત્રેપન વર્ષનો પતિ મળવા પર વાંધો શાનો ? હા વાંધો થઈ શકે છે તો યુવતિની ઉગતી શક્તિ અને પતિની વધતી કમશક્તિનો થઈ શકે છે. જેથી છોકરીની મતેજાને હાતી પોહોંચવાનો સંદેહ છે. અમે આ આક્ષેપની કદર કરીએ છીએ, પણ અમે જોઈએ છીએ કે શક્તિ અને અશક્તિ માટે કુદરતનો કોઈ કાનુન નથી. ઘણા પુરૂષો નહાતી વયમાં કમશક્તિ થઈ જાય છે અને ઘણા વૃદ્ધ વય સુધી પણ શક્તિવાન રહે છે. તેની ઓળખાણ કે આ પુરૂષમાં શક્તિ છે કે નહિં ઘણી સહેલાઈ અને ઝાહિરી દલીલથી એમ ઝાહિર થઈ શકે છે કે નહાતી વયની પત્નિ અને મોટી વયના પતિમાં લગ્ન પછી અણબાણ કારણે જે બગાડ રહે છે તો સમજે કે બુદ્ધિ મિયાં અશક્ત છે અને જો જોઈએ પ્રેમ અને મેળાપ સારો અને ઉત્તમ છે તો સમજે કે બહેનિયાં કાબિલ છે. આ એક એવી ઓળખાણ છે કે દરેક અનુભવી ગૃહસ્થ એને ખરે માનશે.

હવે ખુલાસો કરવાની બાબત આ છે કે રસૂલ (સલ્લ) અને સિદ્દીકા (રદિ) વચ્ચે સમ્પૂર્ણ પ્રેમ હતો કે નહિ? એ માટે મહા-

શય વિરોધી પણ નકાર નથી કરતો. જે માટે તેના શબ્દો આ છે.

“મુહમ્મદકે મરતે હમતક (મરણ સમય સુધી) મુહમ્મદકી ધરવાલી, દિલોગન કી માલિક હમરાઝ (જીવન સખી) આદ'શાહી થી.”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૨૦)

બીજી સાક્ષી તમારા બહેલાઈ કાલીચરણની છે જે હિંદી પુસ્તકે “વિચિત્ર જીવન”માં લખે છે.

“આપશા પણ મુહમ્મદ સાહબ પર આશિક હતી”

(પૃષ્ઠ ૧૬૫)

એજ બહેલાઈએ “મદા રિબુન્નુજ્જવત”ની હવાલાથી લખ્યું છે.

“હુઝુરને ત્રીસ મહોની બરાબર શકિત હતી.”

(પૃષ્ઠ ૧૪૭)

માટે જ્યારે રસૂલ (સલ.)ની પુરૂષ શકિતને પોતે વિરોધી પણ માન્ય રાખે છે તો પછી એક યુવતિથી લગ્ન કરવું કઇ અકલી અને નકલી દલીલ વિરૂધ્ધ કહેવાશે.

પંડિત કાલીચરણે પોતાના પુસ્તક “વિચિત્ર જીવન” ના પૃષ્ઠ ૧૪૮ પર મુસલમાનોને એલેજ આપી છે કે નવ વર્ષની છોકરીથી ત્રેપન વર્ષના વૃદ્ધ સાથેના મેળાપને હકીમી (વૈદિક) સિદ્ધાંતોની રૂએ ખરૂં પુરવાર કરી આપો. કદાચ એમનો વિચાર એમ હોય કે એટલી વયની છોકરી યુવાન થઇ જતી નથી. એ

માટે આપણા સિદ્દીકા પણ યુવાન ન થયાં હશે. અમે સિધાંતની રૂએ તેમનાં વિચારોથી સંમત છીએ. કે નાઆલિગ છોકરીથી મેળાપ હીક નથી. પણ નવ કે દસ વર્ષની છોકરીને જ્યારે યુવાન નથી સ્વિકારતા તો (મનુજીના ઉપદેશક હવાત્તા મુજબ) આઠ વર્ષની છોકરી કેવી રીતે યુવાન થઈ શકે છે જે ચોવીસ વર્ષના યુવક સાથે મેળાપ કરવા કાબિલ છે? માટે જે આઠ વર્ષની યુવતિનું ચોવીસ વર્ષના યુવક સાથે મેળાપ મનુજીના દહેવા મુજબ દુરસ્ત છે તો દસ વર્ષની યુવતિનું ત્રેપન વર્ષના વૃધથી મેળાપ કરવું કેવી રીતે દુરસ્ત નહિ કહેવાશે? અને ખાસ કરીને તે વેળાએ જ્યારે દસ વર્ષની છોકરી યુવાન હોય અને ત્રેપન વર્ષનો વૃધ શક્તિવાન હોય.

સમાજીએ! કારના ધરમાં રહીને ખીજાઓપર પત્થરાઓનો વરસાદ વસાવવો.

કહોજી કવન ધર્મ હય ?

હજી ત આપણા સિદ્દીકા (રદ્દિ)ના ઝુકાક સંબંધી કેટલાક આલિ-મોએ (મવલાના ઇબ્રાહિમ સાહબ સિયાલકોટી વિગેરે)ની તપાસ આ છે કે તેમની ખાત તો જે ૯-૧૦ વર્ષમાં હુઝુર (સલ.)ના ધરમાં આવવાનું લખેલું છે એથી તેમનો પતિથી મેળાપ નહિ પણ માત્ર રૂખસતી છે, આ દઅવાપર તેઓએ ઘણા પુસ્તકોના હવાત્તા રજુ કર્યા છે. તેમનો સાર આ છે કે હુઝુર (સલ.)ની પતિ હઝરત ખદીજા (રદ્દિ)ની વફાત પછી હઝરત સવદાપર ધરના કાર્યોનો ભાર પડ્યો જે ઘણી વૃદ્ધ અને ઘણી ધીમે કામ કરનાર હોવાને કાણે વ્યવસ્થા નહિ કરી શકતી હતી. જેથી આ હઝરતના ઘણા કામો

અપૂર્ણ રહી જતા એ માટે હજરત અખૂખકર [રદિ.] એ આદ્યશાને રખ આપી, જેથી હુજુરના ખાનગી કાર્યોમાં તકલીફ ન થાય. મેળાપની વય તેજ છે જે સામાન્ય રીતે યુવાન છોકરીઓની હોય છે. આ લખાણ એમનો કેટલાક આલિમેની ટેકા સહિત અહલે હદીસ પત્રમાં નવેમ્બર, ડિસેમ્બર, ૧૯૨૪ ના નંબરોમાં પ્રગટ થતો રહ્યો. માટે આ તપાસ સહામે કોઈ વાંધો ઉત્પન્ન થઈ શકતોજ નથી.

પ્રકરણ છું.

હુજરત ઉમ્મુલ મુઅમિનીન અયનખ [રદિયલ્લાહુ અનહા]

અબાંપે ખારે ખુદાયા ચે કિસકા નામ આયા;

કે મેરે નતક ને જોસે મેરી અબાંકે લીએ.

વિરોધીએ પૃષ્ઠ ૨૭ થી પૃષ્ઠ ૩૦ સુધી કોઈ વાત જવાબ આપવા લાઇક લખી નથી. પૃષ્ઠ ૩૧ પર હુજરત અયનખના વિવાહની વસ્તી કરી છે પણ તેજ લજ્જાહીન મસ્કરી, જેનો કેઈ પુરાવો ભરેસાપાત્ર ધરસાચી પુસ્તકોમાંથી નથી આપ્યો.

એમાં શક નથી કે આ ખનાવ સખંધી, સાથીઓ અને વિરોધીઓએ ઘણી અમધ્યમતા કરી છે અને ધ્રુવીએ છીએ કે આ ખનાવને અમધ્યમતાથી જુદો કરીને એનો અસલ જવહર પખિલકની રહામે, લાવીએ જો કે એથી પહેલાં અને પોતાની સખ્યાખંધ કૃતિઓમાં લખી ચુક્યા છીએ, પરંતુ આજે એને ખાસ રીતે રજુ કરીએ છીએ.

અરબ દેશમાં હિન્દુસ્તાન મુજબ દસ્તુર હતો કે અબલાદ નહિ હોવાને સખએ દત્તક પુત્રને પુત્ર ખનાવી લેતા. એને પોતાના સગા પુત્રની જેમ જાણતા. એનું પરિણામ આ હતો કે આ દત્તક પુત્રની પ્રતિને સગી વહુ જેમ સમજતા. કેમકે આ રિવાજ કુદરતી નિયમ વિરુદ્ધ હતો, અને પિતા પુત્રનો સખંધ ખી અને જુદા જેમ કુદરતી છે જે દત્તક પુત્રની રસમમાં નથી દેખવામાં આવતો; દત્તક પુત્રને સગા પુત્ર જેમ જાણવું કુદરતના નિયમોની વિરુદ્ધ અને ખુરો રિવાજ છે, પયગમ્બરે ઇસ્લામ જે ખુરી રસમોનાં સુધારાથે આવ્યા હતા, તેમાંથી એક રસમ આ પણ હતી કેમકે આ એક સામાન્ય અને માનનીય રસમ થઈ ગઈ હતી, એ માટે એને સુધારવું પણ માત્ર જીલ્લી વચ્ચ અને ઉપદેશોથી નહિ થઈ શકતું હતું, બલ્કે વચ્ચ અને ઉપદેશો ઉપરાંત દાખલા દલીલની પણ જરૂરત હતી. જે માટે એના સુધારા માટે બેઠે મામ. મુહમ્મદ કરવામાં આવ્યા. વચ્ચ અને ઉપદેશ તો આ શબ્દોમાં ફરમાવ્યા કરતા.

“ખુદાએ તમારા દત્તક પુત્રોને તમારા પુત્રો નથી ખતાવ્યા આ તમારા મુખની વાતો છે. અલ્લાહ ખરું કહે

છે અને સત્ય માર્ગે પ્રેરે છે તેમને તેમના પિતાઓના નામે બોલાવ્યા કરે. અદલાહની નજદીક આ ન્યાયની વાત છે. હા, જો તમે તેમના પિતાઓને ન ઓળખતા હો તો સમજો કે તેઓ ધર્મની રૂએ તમારા બંધુઓ છે (માટે તેમને ભાઈ કહ્યા કરે. પણ.....બેટો ન કહો.)

(કુરઆને હકીમ)

જે કુદરતી કેળવણી જેને કુદરતે નહિ ઘડી હોય. તમે તેને કુદરતી ન સમજો પરંતુ તેની જડથી તેનો મેળાપ અહિર કરવા તેમના અસન્ન પિતાઓના નામે બોલાવ્યા કરે.

આ શબ્દી કેળવણી અત્યંત ખુરી રસમના સુધારા માટે પુરતી નહિ થઈ શકતી હતી, તે માટે ખુદાએ દાખલો કાઢ્યો કરવા માટે એજ મહાન સુધારક (સલ.) ને ચુંટ્યો. જેમનો નામ કુરઆની શબ્દ કોષમાં ઉસ્વએ હસના (સદગુણોનો નમૂનો) રાખવામાં આવ્યો છે. હઝરતને ઝયદ ખિન હારિસા (ગુલામ)થી ઘણો વ્હાલ હતો. અહીં સુધી કે દેશના રિવાજ પ્રમાણે (મનાઈના હુકમથી પહેલાં) લોકો તેને ઝયદ ખિન મુહમ્મદ કહેતા હતા.

આ ઝયદ (સ્વતંત્ર ગુલામ) નો વિવાહ પણ હુઝુરે પોતાના કુરયશી કુટુંબમાં એક ઘણી કુળવાન છોકરી ઝયનખ સથે કરાવ્યો હતો. જે હુઝુરના હાથોમાં પળી હતી. પણ ભોગ જોગે પતિ પત્ની નો સંબંધ ખગડ્યો જેનો પરિણામ એટલે સુધી પોહોંચ્યો કે પતિએ નિશ્ચય કરી લીધો કે હું એને તજી દઉં આ વિવાહ હુઝુર (સલ.) એ ઘણા પયત્નો કરી પોતે કરાવ્યા હતા, એ માટે આપે

જયદને ધણું સમજાવ્યું પણ તેણે નહિ માન્યું. એટલે સુ ધીક તેણે જયનખને તલાક આપી દીધી. આ આખા કિસ્સાનો પુરાવો કુરઆને શરીફની આયતોથી મળે છે જે આ છે.

“(અય પયગમ્બર! તેવાત ને યાદ કરો કે) જ્યારે તમે માણસને સમજાવતા હતા. (એટલે જયદ બિન હારિસાને) જેની ઉપર અલ્લાહે (પોતાની) કૃપા દ્રષ્ટી કરી (કે ઇસ્લામની તવફીક આપી.) અને તમે પણ જેની ઉપર કૃપા દ્રષ્ટી કરતા રહ્યા કે પોતાની પત્નિ (જયનખ) ને પોતાના ઘરમાં રહેવા દે અને અલ્લાહથી ડરે (અને તેને તણ ન દે) અને તમે તે (વાત)ને પોતાના અંતરમાં ગુપ્ત રાખતા હતા જેને (છેવટે) અલ્લાહ જાહિર કરનાર હતો. અને તમે (આ મામલામાં) લોકોથી લય રાખતા હતા પણ ખુદા એનો વધારે હકદાર છે. કે તમે તેનાથી લય પામો. પછી જ્યારે જયદ આ (સ્ત્રીથી) પોતાનો સંબંધ તોડી ચુક્યો (એટલે તલાક આપી દીધી અને ઇદતની મુદત પૂરી થઇ ગઇ) તો અમે તમારી સાથે તે (સ્ત્રી) નો વિવાહ કરી આપ્યો જેથી (સામાન્ય) મુસલમાનોનાં હક્ક પુત્રો જ્યારે પોતાની પત્નિઓથી છુટા છેડા કરી લે તો મુસલમાનો માટે તે સ્ત્રીઓ સાથે વિવાહ કરી લેવામાં (કોઇ જાતની) અડચણ ન રહે. અને ખુદાનો હુકમ તો થઇનેજ રહેશે.”

(કુરઆને હકીમ.)

આ આયતોમાં એક શબ્દ (અરખી) “ઝવજના કહા” આયો છે. જે વિચારવા યોગ્ય છે. એમાં શક નથી કે ધણા મુસલમાન કતાઓ પણ એમાં કસર કરી છે કે તેઓએ આ શબ્દથી એમ સમજી લીધું છે હુઝુરનો આ લગ્ન પૃથ્વીપર નથી થયો, ખલ્કે આકાશ પર થયો હતો અને ખસ જો કે ખરો ખનાવ આ છે કે કાયદા પુર્વક લગ્ન થયો. ઝયનખનો લાઠ અણુ અહમદ તેની તરફથી વાલી ખતીને મેળાવડામાં શરીક થયો. આ ખનાવ સખંધી તારીખ ઇબ્ન હુશામના શબ્દો આ છે.

“આં હઝરત (સલ.) ઝયનખ ખિન્ત હજશ સાથે લગ્ન કર્યો અને તેના લાઠ અણુ અહમદે વડીલાત કરી. આં. હઝરત (સલ.) એ ઝયનખને ચારસો દિરહમ મિહર આપી.”

(પૃષ્ઠ ૨૪૪, જાદુલ મઆદ મિસ્લીની નોટ પર) માટે આ ખનાવની આ સાક્ષીને દૃષ્ટી સમક્ષ રાખીને આયત “ઝવજના કહા” નો અર્થ એમ થશે, કે.

“અમે (પ્રુહાએ) તને (અય નખી) આ (ઝયનખ) ના લગ્નની રબ આપી, જેથી અત્યંત ખુરી હતાક પુત્રની રસમમાં સુધારો થઈ શકે.”

કેટલીક રિવાયતોમાં આવ્યું છે કે હઝરત ઝયનખ ગર્વ કરતા હતા કે મારો લગ્ન આકાશ પર થયો છે, એનો અર્થ પણ આજ છે. ગર્વ એ હતો કે ખાસ ખયાન કરીને લગ્નવી રબ મુરઆનના શબ્દોમાં કાઢ ખીજ પત્તિને નથી મળી જે માટે હુઝુરે ઝયનખના

વલીમા વિગેરે લગ્નની રસ્મો જે અદા કરી તેમનો પુરાવો ઘણી રિવાયતોથી મળે છે. માટે બનાવ એટલેજ છે કે આ ખુરી રસ્મનો નાશ કરવા માટે આ દાખલો કાઢી કરવામાં આવ્યો, જેથી કુરઆને મજહમાં આ હિકમત આ શબ્દોમાં બયાન કરવામાં આવી છે.

“(વિવાહની રજા તમને) એ માટે અપાઈ છે કે મુસલમાનો પર તેમના માટે તેમના દત્તક પુત્રોની સ્ત્રીઓ સાથે વિવાહ કરવામાં કોઈ બાતનો અટકાવ ન થાય જ્યારે તેમના દત્તક પુત્રો પોતાની સ્ત્રીઓ સાથે છુટા છેડા કરી લે.”
(કુરઆને હુકીમ)

એટલે જો એવો બનાવ થઈ જાય તો લગ્ન હુરામ ન ગણે જાણે આ હિકમત અને મસ્જિહતથી સાફ જણાય છે કે દરેક મુસલમાન પોતાના દત્તક પુત્રનો પત્નિથી (જ્યારે તે છુટા છેડા કરી લે) લગ્ન કરી શકે છે તો શું તે મુસલમાનને આ કહેવાનો હક છે કે આ સ્ત્રી (દત્તક પુત્રની પત્નિ)થી મારો લગ્ન આકાશ પર થયો છે? નહિજ. કદી કોઈ મુસલમાન એની હિંમત નથી કરી શકતો, ન ગાઇ એનો ધાર્મિક નિર્ણય (ફતવો) આપી શકે છે. પરંતુ આ ફતવો છે કે ઇસ્લામી મુદત પુરી થવા પછી કાયદા પૂર્વક લગ્ન કરે.

હા અમે માનીએ છીએ કે કેટલાક તકસીરોમાં એમ આવ્યું છે.

“હુકુમે અયનઅને જોયુ તો તે રૂપના કારણે બહાલી લાગી બદલે આપના દિલમાં ઘર કરી ગઈ. અયનએ આ બનાવ પોતાના પતિ અયદને નકલ કર્યો તો તેણે પસંદ

નહી કીધું કે તે સ્ત્રીને હું મારી પત્નિ બનાવું જેની સાથે રસૂલ (સલ.)ને પ્રેમ હોય ?”

અમને માન્ય છે કે આ રિવાયત થોડીક તફસીરમાં છે પણ સાથેજ એનો રદ પણ છે, જે માટે તફસીરે ખાજિન વિગેરેમાં આ રિવાયત સંબંધી નીચલા શબ્દો આવ્યા છે.

“એવું કહેવું (કે રસૂલ સલ. એ ઝયનળને જોઈ અને તેની ઉપર આશિક થયા) અને એવું માનવું તેની અપૂર્ણ વિધાને કારણે નુખુવતપર સખ્ત હુમલો થાય છે આ કેવી રીતે કહી શકાય છે કે ઝયનળને આપે જોઈ અને આપને પસંદ પડી જો કે તેતો રસૂલ (સલ.)ની ફરિયાદની પુત્રી હતી અને રસૂલ (સલ.) તેને નિત્ય જોયા કરતા હતા. અને સ્ત્રીઓ પરદો નહી કરતી હતી. (કેમકે પરદાનો હુકમ ઝયનળના વહીવા પછી નાજલ થયો) હુજુરે પોતે તેનો લગ્ન ઝયદ સાથે કરી આપ્યો. માટે આવા નીચ આણેપોથી કે રસૂલ (સલ) ઝયદને ઝયનળને રાખવાનો હુકમ આપતા હતા અને બીજાઓમાં તેની તલાક માંગતા હતા. રસૂલ (સલ.) ની નિષ્ઠામાં કોઈ શક નથી ઉત્પન્ન થતો. આ વીષય થોડાક મુદ્દિસરોથીજ નકલ છે.”

(તફસીરે ખાજિન મિસનો છાપો પુસ્તક બીજું પૃષ્ઠ ૪૬૮)

આ તેજ પડિત છે જેમને આપણે બહેનના નામે ઓળખીએ છીએ અને જેનો બચાવ આરંભથી આવી રહ્યો છે કે

તેમણે પણ હુઝુર (સલ.)ના જીવન ચરિત્રનું એક પુસ્તક હિદી (નાગરી) ભાષામાં લખ્યું છે જેનું નામ “વિચિત્ર જીવન” રાખ્યું છે તેઓએ પણ તેજ રૂઢિ ગૃહણ કહી છે જે સામાન્ય રીતે આર્ય સમાજ કર્તાઓ અને ખાસ કરીને ઇસ્લામનો રદ કરવામાં ઇસાઇ-ઓના અનુયાયીઓની છે, કે અસલ પુસ્તકને વગર દેખે સમજે અસલ લખાણના બનાવોને પેતાના શબ્દોમાં બનાવીને ખુદાના સૃષ્ટી જનોને ઘોઠો આપીને ખુદાના સાચા ધર્મ ઇસ્લામ અને ઇસ્લામના પયગમ્બર (સલ.) થી ફેરવવાના તનતોડ પ્રયાસો કરે છે.

કોઇને આર્ય સમાજોથી ફર્યાદ કંઇ બીજી હશે. સંભવિત છે કે કોઇએ શુદ્ધિની નાજીઠા અળવળ કરી હોય. અથવા કોઇએ આક્ષેપો કરવામાં અશિષ્ટ ભાષા વાપરી હોય પરંતુ અમને જે મોટી ફર્યાદ છે તે તેમના અન્યાયની છે, જે પક્ષપાતની જળ છે.

ખુદા સાક્ષી છે કે હું પોતે કહું છું. કે ઇસ્લામ ઉપર આક્ષેપો સાંભળવાથી હું કદી નથી ગભરાતો. નારાજ પણ નથી થતો અને ફર્યાદ પણ નથી કરતો કેમકે કુરઆને મજીદને હું એક અતિ શ્રેષ્ઠ દરગ્ગનો વાદવિવાદનો પુસ્તક જોઉં છું, જ્યારે તે ઘણી ઉદારતા સાથે વિરોધીઓ નો આક્ષેપો સાંભળે છે અને જવાબ આપે છે તો પછી મને તે આક્ષેપોથી શોક કે દુઃખ શા મટે થાય? મને ફર્યાદ છે તો આ છે કે ઇસ્લામના વિરોધીઓ ખાસ કરીને આર્ય સમાજો સ્વામીજીનું અનુકરણ કરતાં ખરા અર્થ સમજવાથી પેહલા કુરઆનના અને હદીસના શબ્દોમાં પાતાનો અર્થ સમાવેશ કરીને આક્ષેપો ધડવા લાગી જાય છે. ઉપલા બનાવો સિવાય બાંયકો

નીચે લખેલો ખનાવ સાંભળે. પંડિત કાલીચરણ પોતાના પુરતક “વિચિત્ર જીવન”માં હજાર ઉમ્મુલ મુઅમિનીન ઝયનખના લગ્ન સંબંધી “મદારિજુન્નુ મુઅત્ત” અને “રવઝતુલ અહબાખ”નો હવાલો આપી લખે છે.

“મુહમ્મદ સાહેબ એક દિવસે ઝયનખના ઘરે ગયા અને બેટા* (ઝયદ) ની પત્નિને એવા પોષાકમાં જોઈ કે તેનું રૂપ તેમનાથી ગુપ્ત ન રહી શક્યો. પચગમ્બર સાહેબના અંતરે જોશ ખાધો અને મોજમાં પોકારી ઉઠ્યા. સુખ્દાનદલાહ હે અંતરના લેદો જાણનાર ! ઝયનખે આ વાત સાંભળી અને પોતાના પતિથી કહી (તેના પતિ) ઝયદે ઝયનખને તલાક આપી અને પછી હજરતે તેનાથી વિવાહ કરી લીધો.”

(પૃષ્ઠ ૧૭૬)

* કેટલું સારું થાત કે બેટો લખવા કરતાં દત્તક પુત્ર લખતે, પણ એમ કહેવાથી તેમની મતલબ પુરી નથી થતી અને અજાનોને ઘોઠો કેવી રીતે અપાઈ સકાતે એજ ખાખતપર સમાજઓએ એક ટૂંકટ પ્રસિદ્ધ કરાવ્યો છે જેનું નામજ “પુત્રની પત્નિથી લગ્ન” રાખવામાં આવ્યું છે. કેટલો ઘોઠો આપનાર ખયાન છે કે દત્તક પુત્રને સગો પુત્ર દેખાડવામાં આવે ખાસ કરીને તે કવમ સ્થામે જે કુદરતી નિયમોનું અનુસરણ અને ધાર્મિક કેળવણી હેઠળ રહેવું પસંદ કરે છે. [ઉફ્ર ઝુલ્મ !]

[કર્તા]

અમે આ બેઉ હવાલાના પુસ્તકોની તપાસ કરી જે પડિતજીએ દેખાડ્યા છે પણ તેમાં તો આ કિસ્સાનો ખ્યાન આ રીતે નથી આવ્યો પણ બડેભાઇના પુરા રદમાં આવ્યો છે જેથી આ પુસ્તકોના અસલ લખાણનો અનુવાદ વાંચકો સમક્ષ છે.

પડિતજીએ બેઉ પુસ્તકો [મદારિજુ-નુબુવત અને રવઝ તુલ અહબાબ]નો હવાલો આપ્યો છે એમાંથી પેહલા પુસ્તક મદારિજુ-નુબુવતમાં રવઝતુલ અહબાબનો હવાલો આપીને તેનો લખાણ નકલ કરેલો છે એ માટે અમે પણ રવઝતુલ અહબાબની નકલ કરીએ છીએ. અસલ ફારસીમાં છે. રવઝાના કર્તા લખે છે કે.

‘રિવાયત છે કે રસૂલ (સલ.) એ ઝયનબને ઝયદ માટેના લગ્નનો સંદેશો સંભળાવ્યો. ઝયનબ સમજી કે રસૂલ (સલ.) એ પોતાના માટે વાત મોકલી છે તેણે સ્વિકારી લીધી. પણ જ્યારે તેને ખબર પડી કે ઝયદ માટે સંદેશો છે તો તેણે ના પાડી દીધી કેમકે ઝયનબ બહુ રૂપવંતી હતી અને રસૂલ (સલ.)ની કંઈની દીકરી હતી. તે કંઈ તીખા સ્વભાવની પણ હતી તેથી તેણે કહ્યું કે હુઝુર! હું સ્વતંત્ર થયલા ગુલામ સાથે વિવાહ કરવું પસંદ નથી કરતી ઝયનબનો ભાઈ પણ તેનાજ મતનો હતો.

એક રિવાયતમાં છે કે ઝયનબે કહ્યું આ કામ આપને પસંદ છે કે ઝયદથી મારા વિવાહ થાય ? હુઝુરે ફરમાવ્યું હા, ત્યારે ઝયનબે કહ્યું કે જ્યારે આપને પસંદ છે તો હું પણ અદલાહના રસૂલની મરજી વિરૂદ્ધ નથી કરતી,

માટે હું પણ અ સંદેશાને સ્વિકારી લઉં છું. અને રસુલ (સલ.) એ ઝયદનેા ઝયનળ સાથે વિવાહ કરી દીધો. વિવાહ પછી અલ્લાહ તઆલાએ રસુલ (સલ.) ને ખબર આપી કે અમારી જાણમાં આ વાત લખાયલી છે કે ઝયનળ આપની પત્નિ થશે. એના પછી ખરેખર પત્નિ પત્નિ (ઝયદ અને ઝયનળ)માં કંઈ મતભેદ ઉત્પન્ન થયો ને એટલે સુધી કે ઝયદ કંટાળી ગયો અને રસુલ (સલ.) ની સેવામાં હાજિર થઈ કહ્યું:

હુશુર! હું નિર્ણય કરી ચુક્યો છું કે ઝયનળને તલાક આપા. હવે કેમકે તે મારી સાથે ખરાબ વર્તાવ, કડવી વાણી અને વાકચાતુરીઓ વાપરે છે. રસુલ (સલ.) એ ફરમાવ્યું કે અલ્લાહથી ડર ! પરંતુ અલ્લાહની જાણમાં હવું કે ઝયનળ રસુલ [સલ.] ની પત્નિ થશે. એ માટે રસુલ [સલ.]ના મનમાં આવ્યું કે ઝયદને તલાક આપવા કહી દે પણ તેને તલાકનો હુકમ આપવા માટે તેમને શરમ લાગતી હતી કે લોકો કહેશે કે પોતાના દત્તક પુત્રની સ્ત્રી સાથે લગ્ન કરી લીધો અને અરબમાં અજ્ઞાનતાના યુગમાં દત્તક પુત્રની સ્ત્રીને સગી વહુ તરીકે ગણતા હતા ઝયદના તલાક આપવા પછી જ્યારે ઝયનળની ઇફત પૂરી થઈ તો રસુલ (સલ.) ઝયદની મારફતે ઝયનળ પાસે પોતાના લગ્નની વાત મોકલી અને ઝયદ ખુશી ન હોવા છતાં આ કામ માટે ખાસ મોકલવામાં આવ્યો તે એ-

લાજ માટે કે લોકોને ખબર પડી જાય કે ઝયનખને તલાક આપવા રસૂલ (સલ.) ના ફેસલાવવાથી નથી થયું ઝયદના મનમાં ઝયનખ પ્રત્યેનો પ્રેમ રહ્યો નથી. એજ કારણે તે આ કામ પાર પાડવા રાજી થયો હતો. (સારાંશ પછી આપના વિવાહ તેની સાથે થઈ ગયા.)”

ઉપરોક્ત લખાણમાં જે આ ખ્યાન છે કે રસૂલ (સલ.) મનમાં ઇચ્છતા હતા કે ઝયદ તલાક આપી દે તે કતાનો પોતાનો મત છે, નહિ તો ખરી વાતની તપાસ કરવામાં આવે તો આ વાત નીકળશે કે રસૂલ (સલ.)ના મનમાં હતું કે મારાજ કહેવાથી ઝયનખે ઝયદથી લગ્ન કબુલ્યું હતું. દવે ઝયદના તલાક આપવામાં જે તકલીફ ઝયનખને થશે તેની જવાબદારી મારે માથે પડશે અત્યારે જો ઝયદ તલાક આપવાના વિચારથી. મુકત ન રહ્યો તો તેના બદલામાં એમ કરીશ કે ઝયનખની સાથે હું પ્રોતે લગ્ન કરી લઈશ પરંતુ એવું કરવાથી દેશનો રિવાજ આડે આવતો હતો કુરઆને હકીમની આયત પણ એજ અર્થ દર્શાવી રહી છે જે અમે ઉપર દેખાડી ગયા છીએ.

સમાજ મિત્રો! ઉપરોક્ત લખાણને ધ્યાનથી વાંચો અને દેખાડો કે પંડિત કાલિયરણે જે દાવો કર્યો છે કે હુઝુર (સલ.) એ ઝયનખને ઝીણા વસ્ત્રોમાં જોઈ, જેથી મનપર કાણુ ન રહ્યો અને ઝયનખે ઝયદથી આ ખનાવની વાત કરી વિગેરે વિગેરે આ દાવાનો પુરાવો ઉપરોક્ત લખાણમાં ક્યાં છે? જો છે તો અમને ખબર આપો નહિ તો પંડિતજીથી પુછો કે આર્થ ધર્મ મુજબ

ખોડું ખોલનાર એને લખનાર કંઈ યુનીમાં જશે? હા તમે સમાજ મિત્રોથી એમ કહ્યું એટલું નિવેદન કરીએ છીએ કે પોતાના ચોથા સિદ્ધાંત (આર્ય સમાજ)એનો ચોથો સિદ્ધાંત જો સત્યને માનવા અને ખોટાને તજી દેવા દરેક સમયે તૈયાર રહેવું જોઈએ. (હાથીદાંત) ને યાદ કરીને એની ઉપર અમલ કરો નહિ તો અંતર-યામી પરમાત્માની રહામે જવાબ આપવા માટે તૈયાર થઈ જાઓ.

અજબ મજા હોડે મહુશરમે હુમ કરે શિકવા

વોહ મિન્નતોસે કહે ચુપ રહો ખુદા કે લીએ.

ખરી વાત આ છે કે ઝયનખને જોવા અથવા એનો પ્રેમ અંતરમાં રાખવા અને ગુપ્ત રાખવાનો ખયાન નતો હુજુરે પોતે દેખાડ્યો છે, ન તેમના કોઈ સહાખીથી રિવાયત આવી છે જો કે આજ હકીકત અને ખરી વાતની તપાસ કરવાની રૂઠી છે. આ રિવાયત પાછલા લોકોમાં બે માણસોથી આવી છે જેમના નામ છે મુહમ્મદ ખિન યહયા ખિન હુખાન અને ઇબ્ન ઝયદ અને આ બેઉ નીચલા દરજ્જાના છે જેમને ખરા બનાવતી ખખર નથી કહ્યું પોતાના મનથી એવી વાત કહી દીધી જે પોતે નખીથી કે કોઈ સહાખીથી નહિ સાંભળી હતી. માટે હદીસ વેત્તાઓના સિદ્ધાંત મુજબ આ વાત ખાત્રી પૂર્વક નથી થઈ શકતી એ માટે સત્ય શોધક વિદ્વાનોએ એના રદીઆમાં ઘણા રખણી કરણ અને ખુલાશા સાથે લખ્યું છે જે તફસીરે ખાઝિનમાંથી ઉપર નક્ક થઈ છે.

ટુંકમાં એટલું કે દત્તક પુત્રની રસ્મ જેથી અરખના અને હિન્દના લોકો અસલી અર્થમાં દત્તક પુત્રને સગો પુત્ર ગણતા

હતા કુદરતના નિયમોની તદ્દન વિરુદ્ધ હતી એ માટે દુનિયામાં મહાત્મ સુધારક (સલ.)થી ખુદાએ એનો સુધારો કરાવ્યો પણ જે લોકો આ રસમથી પણ વધારે ના પસંદ રસમોનું અનુકરણ અને અનુસરણ કરનાર છે તેમના મન વિરુદ્ધ આ હુકમ થઈ ગયો. આ રસમથી અત્યંત ખુરી રસમ જેનું નામ “ નિયોગ ” છે તેના બે પ્રકારો છે તે પણ સાંભળો :--

૧ ‘ જ્યારે પતિ સંતાનોત્પત્તિ કરવામાં અસમર્થ થાય ત્યારે પોતાની સ્ત્રીને આજ્ઞા આપવી કે હે સુભગે ! સૌભાગ્ય ઇચ્છા કરનારી સ્ત્રી ! તું મારાથી બીજા પતિની ઇચ્છા કર કારણ કે હવે મારાથી સંતાનોત્પત્તિ નહિ થઈ શકે ત્યારે સ્ત્રીએ બીજાની સાથે નિયોગ કરી સંતાનો ત્પત્તિ કરી લેવી.

વિવાહિત સ્ત્રીના પુત્રોજ વિવાહિત પતિના દાવભાગી થાય છે નિયુક્ત પતિથી નિયુક્ત વિધવા સ્ત્રીમાં જે પુત્રો ઉત્પન્ન થાય તે નિયુક્ત પતિના નપુત્રો ગણાય ન તેના ગોત્રના ગણાય તથા નિયુક્ત પતિનું સ્વત્વ અધિકાર પણ પુત્રો ઉપર રહી શકતો નથી. પરંતુ તે પુત્રો મૃત પતિનાજ ગણાય છે (જેનું તે બાળકો સાથે કંઈ સંબંધ ન હોય) અને તે તેનાજ ગોત્રના કહેવાય છે તથા તેનાજ ધનના દાવભાગી બને છે.

(સત્યાર્થ પ્રકાશ સ. ચોથો પૃષ્ઠ ૧૦૦-૬૬)

વાહ ! શું કુદરતી કેળવણી છે ! બી કોના અને કૃળ કોના સમાજો ! નિયમ અને ધર્મથી કહેજો કે એજ કેળવણી છે જેને માટે તમે કહ્યા કરો છો કે જ્યાં સાયન્સ જશે ત્યાંજ વેદિક યુગ પેહલો ફરકશે ?

કેમકે સમાજો આ જાતના કુરિવાજોનું અનુસરણ કરનારા છે તેમને ઘણુ લાગી આવ્યું કે દત્તક પુત્રની રસ્મ કેમ બંધ કરવામાં આવી આ બાબતમાં રંગીલા મહાશયે બીવી ઝયનખ (રદિ) માટે જે કંઈ લખ્યું છે તે વાંચવા અને સાંભળવા લાઇક (!) કે વાંચકો અમારા ઉપરોક્ત લખાણને દૃષ્ટી સમક્ષ રાખીને મહા-યજ્ઞની સાંભળો અને ન્યાય કરો. તેમના શબ્દો આ છે :-

“ એક દિન મુહમ્મદ ઝયદકી અદમ મવજૂદગી (ગેર-હાઝરી)મે ઉસકે ઘર જા નિકલા ચલમન (પરદા) કે પીછે ઝયનખ બયદીથી ઉસને રસૂલકી આવાજ સુની તો જલ્દીસે ઉસે અંદર લાનેકા ઇહતિમામ (વ્યવસ્થા) કરને લગી મુહમ્મદ કી નિગાહ (દૃષ્ટી) ઉસકે હુસ્ને જે હિજબ (પરદા વગરના સૌંદર્ય) પર પડી દિલપર બિજલીસી ગિરી મુંહસે નિકલા સુખહાનલાહ ! તું કયસી ખુબસૂતી કી સિઅનત (કારીગરી) કરતા હય.

ઝયનખને યેહ લફઝ (શબ્દો) સુન લીએ અવર દિલહી દિલમે પયગમ્બર કે દિલપર કાબુ પાળનેકી ખુશિયાં મનાને લગી ઝયદસે શાયદ ઉસકી ન બનતીથી લાખ મુહમ્મદકા મુતબન્ના (દત્તક પુત્ર) હો, આખિર

ગુલામ થા. અવર 'યેહુ ખાલિસ કુરયશ, ઝયદ આયા તો ઉસને ઝયદમે યેહુ માજરા (ખનાવ) કા ઝિફ કિયા મુહમ્મદસે અકીદત (શ્રદ્ધા) સમજાડો યા શાયદ ઉસકા દિલ પહેલેસેહી ઝયનખસે ખટટા હો. દવળા દવળા મુહમ્મદકે પાસ ગયા અવર અપની ખીવી કે જિસપઃ મુહમ્મદકા દિલ આ ચુકા થા (મુહમ્મદ આશિક થયો હતો) તલાક દેનેકી આમાદગી (ખુશી) અહિરકી મુહમ્મદને રોઝા અવર કહા આપસમે ખુશી ખુશી ગુઝારા કરો. લેકિન ઝયદ કે ઉસ ખીવીકા ખાવન્ (પતિ) રહેનેસે કયા હાસિલ (શે લાલ) જો ફિલ દુસરેકો દે ચુકી હો? ઉસને ઝયનખકો તલાક દે દિયા.

અખ ઝયનખ મુહમ્મદ કે ગિદ્દા હુઝ કે મુજહે અપની ખિદમતગારો (સેવકો) મં લીજીઅં મુહમ્મદકો પસો પેશ (મંજવણુ) હુઝ કે ખાહ મખાહ ખદનામી હેઃગી આખિર વહી (આકાથવાણી) ને મુશિકલ હલ કરદી (સંકટ નિનારણુ કરી દીધું) અવર સૂરત ઉતરી 'ખુદાને ઇન્સાનોકો દો દિલ નહીં દીએ ન તુમ્હારે ગોદ લિયે (દત્તક) ખેટે અપને ખના દીએ હંય જો તુમ કહેતે હો. યે તુમ્હારે મુંહસે નિકલતા હય. મગર અહ્લાહ હકીકતસે વાકિફ (જાણુકાર) હય. વોહ રાહે રાસ્ત (સીધો માર્ગ) દિખાતા હય. તુમ્હારે મુતખન્નો (દત્તક પુત્રો) કે આહીએ કેવો અપને ખાપકે નામસે મશહુર

(પ્રખ્યાત) હો અવર જળ તુંને એક અપને બહેસે
 જિસપર અલ્લાહકા ભી ફઝલ (કૃપા દર્શી) હય અવર
 તેરા ભી ફઝલ હય, કહા કે તૂ અપની ખીલી અપને
 નાસ રખ અવર અલ્લાહ કા ખવફ કર (કર) અવર તૂને
 અપની છતીમે છુપાયા જો અલ્લાહકી મરજીથી કે
 જાહિર હો અવર તૂ ઈન્સાનસે ડરા હાલાંકે અલ્લાહ
 જિયાદા કામિલ હય ડરમેકે અવર જળ ઝયદને તલાક
 કી રસમ પૂરી કર દી હમને તુજહે ઉસસે જિયાહ
 દિયા (પરણાવી આપ્યે) તાકે (જેથી) મુઅમિનોં કે
 ઇસકે બાંદ અપને મુતબ-મે (દત્તક પુત્રો)કી ખીલીઓસે
 શાદી કરના ખુરા ન હો અશતીકે ઉનકી તલાકકી રસમ
 પૂરી હો ચુકી હો અવર અલ્લાહકા હુકમ જુરર
 પુરા હોગા.

મુહમ્મદ તુમમેંસે કિસીકા બાપ નહીં વો અલ્લાહ
 કા રસૂલ હય અવર ખાતમુલ મુરસલીન (છેલા
 પયગમ્બર, હય અવર અલ્લાહ સબ કુછ જાનતા હય
 (સૂરએ અહઝાબ રૂકુઅ પ) યેહ અલફઝ હમને ઇસ
 લિયે નકલ કિયે કે મુહમ્મદ કે દિલકે હાલાત (સ્થિતિ)
 કાપતા નાજિર (વાંચક) કે લગ સકે ઝયનખકી જિયારત
 (દર્શન) કે બાંદ મુહમ્મદને જુટ મૂટ કા તઅમ્મુલ
 (આનાકાની) કિયા વરના દિલમે ઇરકકી આગ (અગ્નિ)
 અપના અસર કર ચુકીથી. અવર દુન જદમ લગક રહી થી.

વહી (આકાશવાણી) હોતી ગઈ અવર મુહમ્મદને ફવરન (તાત્કાળ) ઝયનબકે જાસ પયગામ લેજ કે પરમાત્માને તુજહે મુજહસે મિલા દિયા ફિરતો નિકાહ (વિવાહ)કી બી ઝુરરત ન રહી. જહાં અદલાહ હિસ મિલાદે વહાં કાઝીઓ અવર નિકાહખાનોં (વિવાહ કરાવનારાઓ) કા બીચમેં પળના ઇસ પાક અકદ (લગ્ન ગાંઠ) કા મખવલા (મશ્કરી) નહીં તો અવર કિયા હય? અવાન (સામાન્ય જને)કી તશક્કી (સંતોષ) કરના લાઝિમ થા સો કર દિયા અદલાહને નિકાહ પઝહા હુબ અવર જિખ્રાઇલ (એક ફરિસ્તાનુ નામ) ગવા હંચ અવર ઇન દો શર્તોં કે ઇલાવા (સિવાય) નિકાહ કી અવર શર્તોં બી કિયા હંચ?

રંગીલે રસૂલ કા યે રંગ નિહાયત અજુબ હય.”

(આશ્ચર્ય જનક છે.) બેટા બેટા ન રહા બહુ બહુ ન રહી.

(નકિઝુબિદ્લાહ)

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૩૧-૩૪)

વિરોધીના આ આખા લખાણનો જવાબ અમે આગળ આપી ચુકયા છીએ. વાંચકો ધ્યાન આપે અને એની પોતાની કબુલાત પાછી એક વાર વાંચી જાય.

“આય શાસ્ત્રોમેં ખાનાદાર (ગૃહ જીવન) કી મીઆદ પચ્ચીસ બરસ મુકર્રર હય. યે મીઆદ મુહમ્મદને નિહાયત પાકીઝગીસે બસરકી ઇસલીએ હમ ઇસે આય ખાનાદાર (ગૃહસ્થ) કહે સકતે હંચ.”

[રંગીલા પૃષ્ઠ ૧૫]

સમાજ સજ્જનો ન્યાયથી કહો કે જે મનુષ્ય પચાસ વર્ષ સુધી એટલી પવિત્ર નિતિ ધરાવતો હોય જેની પવિત્રતા પર તમે ગર્વ કરો તો તેજ (આર્થ ગૃહસ્થ) પચાસથી ઉપર અઠાવન વર્ષની વયે પેહોંચે તો મને અજાઓથા હારી જાય? આ કટલો આશ્રય જનકે ખનાવ

અસલ વાત તેજ છે જે હમો દેખાડી છે કે દેશમાં એક કુરિવાજ કુદરતી નિયમો વિરુદ્ધ પ્રચલિત હતો એટલે ખીજનેના પુત્રને પોતાનો પુત્ર ખનાવવા અને કહેવાના આ કુરિવાજના સુધારા માટે ખુદને પોતાના વખીને તમુનો ખનાવ્યો કેમકે સમાજમાં પણ તેજ બદલે એથી પણ અધિક કુરિવાજના શિકાર છે એ માટે તે આ લખ પર ટીકા કરે છે અને રસૂલ (સવ.) ની મુખ્ય રક સાનમાં એ અદખીના અસબ્ય શબ્દો જીભ અને લેખિણી વાટે કાઢે છે જો કે ખરી વાત તો આ છે.

ઉંઘોને ખુદ ગરજ શકલે કલી દેખી નહી શાયદ,
વો જખ આઈના દેખે જે તો હમકોલી બતા દેજે.

હવે ખુલાસો કરવાની ખાખત એટલીજ છે કે હઝરત ઝયનખના લગ્નની ચર્ચા આ એકજ છે કે મેઢાંથી કહેલો પુત્ર કુદરતી થઈ સકે છે! ઇસ્લામતા અનુયાયીઓ એનો નકાર કરે છે તેમનો ખમાન આ છે કે પિતા પુત્રનો સખ વ કુદરતી છે. એ માટે ખાળક પિતાનો પુત્રનો કહેવાય છે કરણ કાકાનો જો પુત્ર નથી કહેવાતો અને પુત્રની જેમ કાકાનો વારિસદાર નથી થતો એથી વિરુદ્ધ આર્થ સમાજમાં અને ખીજ ઇસ્લામતા વિરોધીઓ કુદરતના

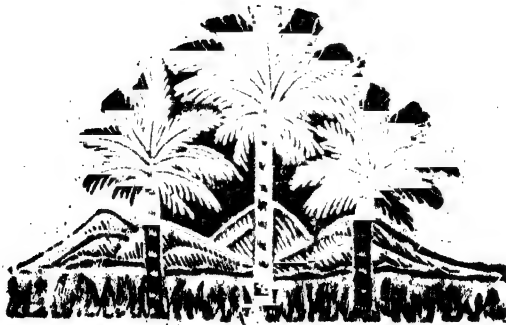
નિયમો વિરૂદ્ધ તેને પુત્રની જેમ સમજે છે. મનમાં નહિ તો ઇસ્લામના મુકાબિલામાં માત્ર વિરોધ દર્શાવવાને માટે એમ કરે છે. એ માટે ન્યાય પ્રિય જનો રહામે અમે આ બાગી ટુટી દલીલને રજૂ કરી કહીએ છીએ કે એવું ક્યાંએ થયું છે, કે નકલી ગુલામનું પુલ એક કુદરતી ગુલામના પુલ જેમ વિશ્રાંતિ આપી સકે છે? જે નહીં તો રંગીલા મહાશયનું આ કહેવું કેટલા ઘોઠા અને ફરેખથી ભરપુર છે કે,

‘બેટા બેટા ન રહા, બહુ બહુ ન રહી.’

હા એમ કહેવું જોઈએ કે કુદરતી અને બનાવટી અને અસલી અને નકલી વહુમાં ફરક થઈ ગયો.

કેટલું ખરું કોઈએ કહ્યું છે.

બસ હો રહેગા ઇશકો હવસમેંલી ધૃમ્તિયાઝ,
આયા હય અબ મિઝાજ તિશ ધૃમ્તિહાનપર.

પ્રકરણ ૭ મું.

આક્ષેપો નવા રંગમાં.

હજરત રયહાના રદિયલ્લાહુ અનહા

રંગીલો મહાશય પેતાની સજન જુની ટેવ મુજબ પોતાના મનના વિચારોને બનાવો રૂપે રજુ કરે છે, જે એક સાચા અને દિયાનતદાર લેખકથી ઘણી વેગળી અમો આ પુસ્તકમાં કેટલાક સ્થળે એવું દેખાડ્યું છે. અને એક વધુ દાખલો તેમના શબ્દોથી મળે છે.

“હિજરત (મકકાથી મદીને રસૂલ (સલ) પ્રવાસ કરી ગયા હતા તે) કે બઅદ મુહમ્મદકે યહુદીઓસે તરહ તરહકી ઉમ્મીદથી (ઘણી આશાઓ હતી) ઈસને ઉનસે દોસ્તીકા રિસ્તા (સંબંધ) માંડા. ઉનકે મઝહબકી તઅરીફ (વખાણ) કી અવર અપને મઝહબકી તઅરીફકી અવર અપને મઝહબકી હકકાનિયત (સત્યતા)કા સરટીફીકેટલી ઉન્હીસે હાસિલ કિયા. બઅદમેં જબ ઈસકે પયરૂવેં [અનુયાયીઓ] કી તઅદાદ [સંખ્યા] બઝહ ગઈ તો વહી યહુદ મુહમ્મદકે લીએ બદઝતી કે બાઈસ હુવે [બદ ગુમાનીના કારણરૂપ થયા] ખાર [કંટક] બનકર

ઇસકી આંખોમેં ખટકને લગે. એક દીન આયા જબ ઉનકા મુહાસિરા [ઘેરો] ક્રિયા ગયા અવર જબ વોહ મુઆફીકે તલબગાર હુવે તો ફયસલા હુવા કે ઉન્હે કતલ કર દિયા જાએ. સેકળોં યહુદી આનકી આનમેં [પળવારમાં] તલવારકી ઘાટ ઉતર ગએ. એક અવરતકોલી ઇસ્કી અપની ઇસ્તિદઆ [હુકમ]પર કતલ ક્રિયા ગયા ”
(રંગીલા પૃષ્ઠ ૩૭.)

વાંચકો એટલા મહાન લાગણી દુખવનાર અને ગંદા આક્ષેપનો હવાલો કોઇ ભરોસા પાત્ર પુસ્તકથી નથી આપ્યો એ માટે એનો અસત્ત જવાબ તો નેજ છે જે તેમના ગુરૂ સ્વામી ધ્યાનંદના (સત્યાર્થ પ્રકાશ પ્રકરણ ૧૦ નંબર ૩ મુજબ) અને એશિયાના નૈનિક ગુરૂ શયખ સઅદી મરહુમે શીખવ્યું છે કે,

જવાબે જાહિલાં બાશદ ખમે શી.

પરંતુ અમે આ જવાબ પરજ ખસ નથી કરતા બલકે એને સ્પષ્ટ કરીને દેખાડીએ છીએ.

ઇસ્લામના પયગમ્બર (સત્ત.) એ યહુદીઓના ધર્મની કદી પ્રસંશા કરી નથી. અને કુરઆને હકીમમાં કે હદીસમાં પણ આવી નથી અને કદી તેમનાથી ભલાઈની આશા પણ ન રાખી બલકે કુરઆને મઝદમાં તો સ્પષ્ટ શબ્દોમાં આહિર થાય છે કે યહુદી મુસલમાનોના કદા શતરૂઓ છે ખ્યાનથી વાંચો. .

“યહુદીઓ અને મુશરિકોને મુસલમાનોના હકમાં કદા શતરૂ જોશો.”

આ છે મહાશય રંગીલાનો પહેલો જુહાણો.

હા આય સમાજીઓના ગુરુ સ્વામી દયાનંદે એવું કામ કર્યું હતું કે પ્રથમ સત્ય થી પ્રકાશમાં હિન્દુઓને ગાંઠવા માટે તેમની શ્રાદ્ધ વિગેરે રીતને સારી દેખાડી હતી, (જુઓ સત્યાર્થ પ્રકાશ ૧૮૭૫ ઇ. સ. માં છપાયેલી) એ પછી જ્યારે સમાજીઓની સંખ્યા વધતી ગઈ તો આ રિવાજનો એકદમ રદ કરવામાં આવ્યો છે. કદાચ મહાશયજીને આરસામાં પોતાના મુખડો દષ્ટી ગોચર થયો હશે.

ધેરાનો ખનાવ એમ છે કે રસૂલ (સલ.) જ્યારે મદીના શરીફ ગયા તો મદીનાના યહુદીઓથી આપસમાં એક બીજાને સહાય કરવાનો કરાર કરવામાં આવ્યો હતો દિજરીના ચોથા વર્ષે પ્રખ્યાત ખન્દનના યુદ્ધ પ્રસંગે મક્કાના મુશરિફોએ જ્યારે મુસલમાનો પર ચઢાઈ કરી તો મદીનાના યહુદીઓની બેઠે કવમો વચન તોડીને તેમનાથી મળી ગઈ જે માટે જાણીતા ઇતિહાસ કાર ઇબ્ને ખલ્દુનના શબ્દો આ છે.

“બનુ કુરયજના યહુદીઓ રસૂલ (સલ.) ને વચન આપી ચુક્યા હતાં. તેમની પાસે એક કળીલો આવ્યો તેણે તેમને ઉશ્કેર્યો તો તેઓએ વચન તોડી નાંખ્યો અને વિરોધીઓના ટોળામાં મળી ગયા.”

[પુસ્તક બીજો પૃષ્ઠ ૨૬]

ઇતિહાસકાર અબુલ ફિઝના શબ્દો આ છે.

“બનુ કુરયજના કળીલાના [યહુદીઓ] રસૂલ (સલ.) થી કરાર કરી ચુક્યા હતા. પછી તેઓએ વચનનો ભંગ કર્યો અને [અહુઝાબના યુદ્ધમાં] વિરોધીઓના ટોળામાં મળી ગયા.” (પૃષ્ઠ ૧૩૫)

આ દગા અને વચન ભંગ કરવાના અને વિરોધીઓમાં ભેળાઈ જઈ યુદ્ધ કરવાની સજામાં રસૂલ (સલ) એ તેમને ઘેરો ઘાલ્યો અને તેમની પોતાની માંગણીથી સઅદ બિન મઆઝ લવાદ નીમાયા જેઓએ ચુકાદો આપ્યો કે આ વચન ભંગીઓને જે સહામે લડવા લાઇક નથી કતલ કરી નાંખવામાં આવે અને સ્ત્રી અને બાળકોને બાંદી ગુલામ બનાવવામાં આવે જે સ્ત્રીના કતલની ચર્ચા મહાશયે લખી છે તેનું નામ બનાના હતું તેનો ગુનાહ આ હતો કે તેણે બનાદ બિન મુવયદ સહાબીના ઉપર ચકકીનો પથર ધરની ઉપરથી ફેંક્યો હતો જેથી તે મરણ પામ્યા હતા ઇબ્ને અન્નદુન ભાગ બીજો પૃષ્ઠ ૩૨) રસૂલ (સલ.)ના ઇચ્છા મુજબ તેને કલ નકરવામાં આવ્યો ન હતો પણ ખુનના બદનામાં કલ થઇ હતી.

હા રચહાના (રાદે.) માટે મહાશયજીને બણી દયા ઉપજે છે પણ અફસોસ કે એની પણ અસલ બાબતને ગુપ્ત રાખી છે નિઃસંદેહ તે એક સારા કુદુંગની છોકરી હતી રસૂલ (સલ.)ના ખાસ ભાગે બાંદી તરીકે તે આવી હતી રસૂલ (સલ.) એ તેની ઇઝઝત વધારવા માટે ફરમાવ્યું કે.

“હું તને સ્વતાંત્ર કરીને તારાથી લગ્ન કરવા ઇચ્છું છું.”
તેણે કહ્યું કે

“હું રસૂલ (સલ.)ની બાંદી તરીકે રહેવા કબુલ કરું છું”
જે માટે તે બાંદી તરીકેજ રહી.”

[ઇબ્ને અસીરનો ઇતિહાસ પુસ્તક બીજો પૃષ્ઠ ૮૯]

વાંચકા આ છે તે ખનાવ જે વિરોધીએ તદ્દન ઊંધો સીધો કરીને પોતાનો અર્થ સાંધવા રજુ કર્યો છે જેથી સ્વામી દયાનંદનો કહોણ સત્ય ઠરે છે.

“ધાર્મિક પક્ષપાતમાં ફસેલાઓ અને અકકલનું દિગ્દર્શન કરાવનારાઓ કહેનારની ઈચ્છા વિરુદ્ધ અર્થ કરી લે છે.”

[સત્યાર્થ પ્રકાશ પ્રસ્તાવના પૃષ્ઠ ૭]

હા આ સાચું (!) કહ્યું કે ચહુદીઓથી સરટિક્રિકેટ મેળવી કૃપા કરીને સરટિક્રિકેટનો લખાણ તો નકલ કરી દેવો હતો !

સમાજીઓ ! જોડુ જોડવું અને જોડું જોડીને દેશમાં અંધડો ફસાદ ફેલાવો.

“કહોણ કવન ધર્મ હય ?”

આગળ ચાલો મહાશયજી ફરમાવે છે.

“જની મુસ્તલ કી મુહમ [ટુકડી] મેં દીગર માલો અસખાળ [સામાન] કે સાથ જીવચરિયા નામી એક ચહુદ અવરત હાથ આઇ ઉરકી કીમત ઉસકે ક્ષાતિહોં [વિજય મેળવનારાઓ]ને જિયાદા લગાઇ અવર વોહ મુહમ્મદકે પાસ કર્યાદન [કર્યાં કરવા] ગઇ. મુહમ્મદને કીમત ઘટાને કી જળાએ [જાહેલો] વોહ પેહલી કીમત ખુદ અદા કરદી અવર ઉસે અપની અવજિયત [પતિ તરીકે]મેં કબૂલ ફરમા લિયા.”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૩૮)

આ બનાવની પણ ખરી હકીકત મહાશયે ગુપ્ત રાખી કિંવા તેને પોતાને ખબર નથી. ખરી વાત આ છે કે આજકાલના જેટલા મહાશય લેખકો ઇસ્લામના વિરુદ્ધ લખે છે તેમનો જ્ઞાન પાંડિત લેખરામ અને ઇસાઈ પાઠરીઓની કૃતિઓ, તવારીખે મુહુમ્મદી, તકઝીખે ખરાહીને અહુમદિયા વિગેરેનો છે. એ માટે એ ખીયારાઓ પોતે પણ ભટકી ગયા છે અને પોતાની કવમ અને વાંચકોને પણ આડે માર્ગે દોરે છે.

જે આ બનાવના ખુલાસાનો એમને જ્ઞાન હોત, એની સાથે ન્યાય પણ હોત તો રસૂલ (સલ) ની ગરીબોની પાલણ પોષણની પ્રસંશા કરતે.

“હે અહલાહ હરફ અને સલામ મોકલ મુહુમ્મદ (સલ.)

ઉપર અને તેમની અવલાદ અને સહાખીઓ ઉપર,”

સાંભળો, ખરો બનાવ તો એમ છે કે ખની. મુસ્તલકની લડાઈમાં બુવયરિયાં કયદ થઈને આવી ને સાખિત ખીન કયસના ભાગે આવી તેણે તેનાથી કિતાબત x કરી. કિતાબતની રકમ અદા કરવા માટે મદદ માંગવા હુજુર (સલ) ની સેવામાં આવી, કેમકે તે વિરોધી પાર્ટના સેનાપતિની પુત્રી હતી. એ માટે હુજુરે ફરમાઈયું કે કિતાબતમાં મદદ આપવા કરતાં સારી વાત દેખાડું તેણીએ અરજ કરી ફરમાવો

x માલિક ગુલામ કે લંવડીથી ઇકરા કરે કે એટલી રકમ મુકવી છે તો હું તને સ્વતંત્ર કરી દઈશ એને ઇસ્લામી રિવાજમાં કિતાબત કહે છે.

આપે ફરમાવ્યું હું તારાથી લગ્ન કરી લઉં? તેણીએ ઘણી ખુશી સાથે હા કહી, હુઝુરે જ્યારે એની સાથે લગ્ન કર્યો તો મુસલમાન લશ્કરમાં વિજળી વેગે ખખર ફેલી ગઈ લશ્કરે કહ્યું કે હેં, ખની મુસ્તલકથી હુઝુર (સલ.) એ સસરાનો સંબંધ જોડ્યો તો અને તેમના કંઈએને લંબડી ગુલામ બનાવી રાખીએ? નહિજ. અ લગ્નનો જે અસર થયો, તે ઇતિહાસકાર અબુલ ફિઝાના શબ્દોમાં નીચે મુજબ છે.

“હુઝુર (સલ.) એ જુવયરિયાની તરફથી તેની કિતા બતની રકમ ચુકવી અને તેની સાથે લગ્ન કર્યો સહાબીઓએ કહ્યું, હવે તો આ લોકો હુઝુર (સલ.)ના સાસરા બની ગયા, માટે હુઝુર (સલ.) ના આ લગ્ન કરવાથી બની મુસ્તલકના એકસો કુટુંબ જે મુસલમાનોના ગુલામ બની ચુક્યા હતા સ્વતંત્ર થઈ ગયા, માટે આ સ્ત્રી જુવયરિયા પોતાની કવમના હકમાં ઘણી ખરકતવાળી પુરવાર થઈ.”

[અબુલફિઝા પુ. ૧ લો. પૃષ્ઠ ૧૩૭ અને ઇબ્ને ખસદુન પુસ્તક ૨ જુ. પૃષ્ઠ ૨૩ અને ઇબ્ને અસીર પૃષ્ઠ ૯૧-૯૨] વાંચકો! શું આ બનાવ હુઝુર (સલ.) ની અત્યંત દયાનો નથી? આહ! શબ્દ સમઘી મરહુમે ખરું કહ્યું છે.

ગુલ અસ્ત સમઘી વધર ચરમે દુશમનાં ખાર અસ્ત.

(અર્થ સમઘી આપણી દષ્ટીએ ગુલામનો કુલ છે પણ શત્રુઓની દષ્ટી એ તો કંટકજ છે.)

પ્રકરણ ૮ મું.

હુઝરત ઉમ્મુલ મુઆમિનીન સંક્રયા રદિયલ્લાહુ અનહા.

મહાશય વિરોધી હુઝરત સફિયા માટે લખે છે.

“અયબરલી યહુદીઓંકી એક બસ્તીથી, ઇસપર મુહમ્મદને છાપા મારા [ચઢાઈ કરી] અવર ફતેહ કર લિયા. ઇસ બસ્તીકા સરદાર કુનઆન મારા ગયા અવર ઉસકી ખીવી હાથ આઈ. મુહમ્મદને ઉસ્સેલી નિકાહકી ખાહિશ [મચ્છા] ઝાહિરકી. વો રાઝી હો ગઈ અબ મદીને વાપિસ જાનેકી તાબ [ધીરજ] કિસે ? મદીકે ઢેર [ઢગલા] લગા લગાકર દસ્તરખાન ખનાએ ગયે અવર ઉનપર ખજૂરોં, મખખન [માખણ] અવર દહીકી દઅવત કી ગઈ. નહ દુહ્નકો સવારા ગયા [શજુગારવામાં આવ્યો] અવર મુહમ્મદ ઉસે ખિલવત [એકાંતવાસ] મેં લે ગયે. અકીદતમંદો [શ્રદ્ધાળુઓ] ને ઇહતિયાતન [રક્ષણાર્થે] રસૂલકે ખીમે [તંબુ]કા પેહરા દિયા કે કહીં બે દીન [અધર્મી] અવરત અપને ખાવિન્દકે કરલકા બદલા ન ચુકાએ. મગર યે ઇહતિયાત ગયર ઝુરરી [નકામી] સાબિત હુઈ.”

[રંગીલા ૫૪૭ ૩૮]

પોતાની સામાન્ય ટેવ મુજબ મહાશયે ખરા બનાવને છુપાવ્યો છે કિંવા મરડી મચડીને દર્શાવ્યો છે જે માટે અમે ખરી હકીકત લોકોને દેખાડીએ છીએ.

ખરે બનાવ એમ છે કે ખયખરના યુદ્ધમાં તેમના સેનાપતિ કુનાનાની પત્નિ સફિયા ખાંદી બનીને મુસલમાનોના કબજે આવી જે વહેંચણીમાં એક સહાબીના ભાગે આવી જ્યારે રસૂલ (સલ.)ને ખખર પડી કે તે સેનાપતિની સ્ત્રી છે તો તેને ખરીદીને આપે સ્વતંત્ર કરી દીધી જ્યારે તેની ઇદત પુરી થઇ તો તેની ઇચ્છા મુજબ તેની કિર્તિ વધારવા તેનાથી વિવાહ કર્યો ઇતિહાસ કાર ઇબને ખલફૂનના જે માટે આ શબ્દો છે.

“બાણ કયદીઓ આવ્યા જેમાં કુનાના સેનાપતિની પત્નિ સફિયા પણ હુતી માટે તેને રસૂલ (સલ.)એ ચકુચા સહાબીને ભેટ આપી દીધી. પછી તેમનાથી ખરીદીને તેણે ખીવી ઉંમે સલમા પાસે રાખી એટલે સુધી કે તેની ઇદત પુરી થઇ ગઇ અને રસૂલ (સલ.) એ સ્વતંત્ર કરી તેનાથી લગ્ન કર્યો.”

[પુસ્તક ૨ જે પૃષ્ઠ ૩૬]

અલ્લાહ અલ્લાહ ! કેટલી કિર્તિને વધારી દીધી એક સ્ત્રી જે કાતુન મુજબ યુદ્ધમાં ખાંદી બનીને એક સામાન્ય સિપાહીના ભાગે આવી અને હિન્દુ ધર્મશાસ્ત્ર (મનુસ્મૃતિ અધ્યાય ૭ મો, શ્લોક ૨૬) મુજબ તેજ સિપાહી પાસે રહેવાને લાચાર કરવામાં આપે તેને તે સમયના આદર્શ ઉપરાંત ગેરિ જગનના સરદાર કૃપા દેખી કરીને

સ્વતંત્ર બનાવી તેની ઇચ્છા મુજબ તેનાથી લગ્ન કરે ! પણ શત્રુ
તો નહિ હોવાની વાતો કરે અને જેને ખુદાનો ડર ન હોય તેને
સમજાવે કોણ ? શ્રદ્ધાળુઓનું પેહરો લેરવું અને પોતાના કતલનો
બદ્દો લેવું અને માથા પર ઝખ્મ કરવું વિગેરેના પુરાવા માટે
વિરોધી જવાબદાર છે જેને માટે આશા નથી કે તે પોતાની આ
ફર્જ બજાવી સકે !

પ્રકરણ ૯ મું.

હઝરત ઉમ્મુલ મુઅમિનીન ઉમ્મે હબીબાં રદિયલ્લાહુ અન્હા.

આગળ ચાલતાં મહાશયજી એ ઉમ્મેહબીબા સંબંધી ઉપલક્ષ
ઉપલક્ષ કંઈ લખ્યું છે પણ તેજ જુની ટેવ મુજબ ગુપ્ત રીતે કામ
કીધું છે. જે માટે તેના શબ્દો જુઓ.

“બયબરસે મદીને વાપિસ [પાછા] આએ. ફિર મુહમ્મદ
ને અબુસુફ્યાનકી લગકી ઉમ્મે હબીબાકો શરફે જવજ
યત બખ્શા [ઉમ્મે હબીબાથી લગ્ન કીધું] ઇસ નિકહકી
પિખ્તો પિઝ [નાંધવું પકાવવું વિગેરે] હબશમે ખુદ શાહે
હબશકી તરફસે હુઈથી.”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૩૬.)

એનો જવાબ આ છે કે આ લગ્નનો ખુલાસો તો યુવતિન પિતાના શબ્દોમાંજ મળે છે. મહુશયજી બલાથી જાણે, તેમને તે આક્ષેપો કરવા જાણવું એટલુંજ બેશ!

સાંભળો ! ઇસ્લામના વિરોધી અરબના કાફિરોમાં અબુ સુફ્યાન એક મ્હોટો સરદાર હતો તેજ ખન્દકના યુદ્ધમાં લશ્કરને સરદાર બનીને આવ્યો હતો આ ઉમ્મે હુખીબા તેની દીકરી હત જે પોતાના પતિની સાથે હબશા દેશમાં ગઇ હતી તેનો પતિ ત્યાં મરી ગયો ત્યાંના બાદશાહે રસૂલ (સલ્વ) ની સાથે તેનો વિવાહ કરી આપ્યો આ વિવાહની ખબર સાંભળીને અબુ સુફ્યાનના મુખે બે ઇખ્તિયાર આ શબ્દો નીકળી પડ્યા.

“આ બહાદુર(નખી)ને ક્યાંએ નિષ્ફળતા નથી મળતી.”
[ઇતિહાસ ઇબ્ને અસીર મિસ્લમાં છપેલી પુસ્તક ૨ જે પૃષ્ઠ ૧૦૨

અબુ સુફ્યાનનો આ વાક્ય રસૂલ (સલ્વ.) ની ભવિષ્યન પોલીટીકલ અને ધાર્મિક સફળતાઓ માટે જાણે ભવિષ્યવાણી હત જે બરાબર પુરી થઇ. અલ્લાહના આભાર !

પ્રકરણ ૧૦ મું.

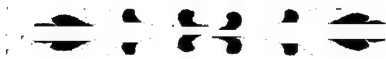
હઝરત ઉમ્મુલ મુઅમિનીન મયમૂના (રદિયલ્લાહુ અન્હા.)

રંગીલા મહાશયે આગળ ચાલતાં હઝરત મયમૂનાના વિવાદની પણ ચર્ચા કરી છે. જેમાં કોઈ ચર્ચવા લાયક આક્ષેપ નથી દેખાયો. જે માટે તેના આ શબ્દો છે.

“મયમૂના નામસે ઉમ્મકે ચચા [કાકા] અબ્બાસકી જેવા બહુ મવજૂદથી. ઈસ લીએ અપને ચચાકે કહને સુન્નેપર મુહમ્મદને ઉસે અપને હરમ [ઘર]મેં લે લિયા મદીનેકી મસ્જિદx મેં જહાં પહેલે નવ હુજરે [કોટડીઓ] થે અબ હસવાં તૈયાર હુવા”

. [રંગીલા પૃષ્ઠ ૪૦]

હા, જણાય છે કે મહાશયના ભેજમાં સ્ત્રીઓની વધારે સંખ્યા તું નાજીઘજ હોવું ભરાઈ બેઠું છે એ માટે આખી શક્તિ એનાજ ઉપર ખર્ચવામાં આવે છે એ માટે અમે પણ આ બાબતનો પુસ્તકના છેડે જગાખ આપશું. (ઇન્શાઅલ્લાહ.)

x મસ્જિદમાં નહતા બહુકે મસ્જિદની આસપાસ હતા. (કતાં.)

પ્રકરણ ૧૧ મું.

હઝરત મારિયા રદિયલ્લાહુ અનહા

મારિયા રસૂલ (સલ.) ની બાંદી હતી. સ્ત્રીઓ સિવાય બાંદીઓ રાખવા પર મહાશયને વાંધો છે. જે માટે તેમના તિવ્ર શબ્દો આ છે

“મારિયાકે મુતઅલ્લિક [સંબંધી] મુહમ્મદપર એક તોહમત લગામ બાંધી હય. મુહમ્મદકે ઘરમે લવડિયા થી. ઉનપર ન મુહમ્મદકી ખીવીયોને ઈઅતિરાઝ કિયા [વાંધો ઉઠાવ્યો] ન મુહમ્મદકે પયગ્ગેવો [અનુયાયીઓ]ને.”

[રંગીલા પૃષ્ઠ ૪૧]

જવાબ-નિઃશક તમે ખરું કહ્યું કે કુરઆનના હુકમે બાંધી છે તે દેશના કાનુન અનુસાર બાંધી હોતો; હા એક શબ્દ તમે તણ ગયા તે આ કે ધર્મશાસ્ત્રના હુકમો અનુસાર પણ બાંધી છે. ખાત્રી ન હોય તો સાંભળો વેદોના પ્રાથમિક ગુરુ વેદિક ધર્મના માનનીય ઋષી મનુષ્ય મહારાજ કહે છે.

“રથ, ઘોડા, હાથી, છત્ર, ધન, ધાન્ય પશુ આદિ સ્ત્રીઓ અને બીજા બંધા મીઠું વિગેરે દ્રવ્યો તથા તાંબુ આદિ જે યુદ્ધમાં જીતે તેનું ધ્યાય છે.”

[મનુસ્મૃતિ અધ્યાય ૭ મો શ્લોક ૬૬]

“ભાઈ, પુત્ર અને દાસ એ ત્રણ નિર્ધન જાણુવા કારણુકે એઓ જે કમાય છે તેનું છે કે જેના તેઓ છે.”

[મનુસ્મૃતિ અ. ૮ મો શ્લોક ૪૧૬]

“કોઈ જાતના વિચાર સિવાય દાસ, શુદ્ધ પાસેથી બ્રાહ્મણને ધન ગૃહણ કરવું કારણુકે તેનું કંઈ પણ પોતાનું નથી કિંતુ તેનું ધન તેના સ્વામીએ લેવું જોઈએ.”

[મનુસ્મૃતિ અ. ૮ મો શ્લોક ૪૧૭]

માટે જે કામ કુરઆનના અને ધર્મશાસ્ત્રના હુકમ અનુસાર જાઇજ હોય તેની ઉપર ટીકા કરવી નાસ્તિકનું કામ છે. કોઈ આસ્તિકનું તો નથીજ.

મહાશયની જાણ માટે અમે તો આરંભથી કહેતા આવ્યા છીએ કે રંગીલા પુસ્તકના કર્તાની પાટી ઇસ્લામી ઇતિહાસથી જાણુકાર નથી તેઓ ઇસ્લામના વિરોધીઓનાં પુસ્તકો તવારીખે મુહમ્મદી, તકઝીએ બરાહીન, ત્રિલિયમ મ્યોરનો ઇતિહાસ વિગેરેથી માહિતગાર છે જે ઇતિહાસો પુણું અને વિશ્વાસપાત્ર નથી. એનો પુરાવો તેની પોતાની લેખિણીનો. અમે અહીં આપીએ છીએ લખે છે.

“એક હફએ [વેળાએ] કહીંસે ત્રીન લાંબંડયાં આઇ તો મુહમ્મદને વો એક એક કરકે અપને ખુસરાં [સસરાઓ] અખુબકર અવર ઉસ્માન અવર અપને અલી હામાદ [જમાઈ] કો ખતવર પેશકશ [લેઈ] અતાકી [અપી] આજ

હુ-યા ઉસે શરમનાક ઢટાઈ કહેગી કે અપને દામાદ
અવર ખુસરોંકે સાથ ચે યારાંને મજલિસકા સુલૂક [વર્તાવ?"]

[રંગીલા પૃષ્ઠ ૪૧]

સમાજીઓ ! ન્યાય પુર્વક અને તમારા ચોથા સિદ્ધાંતને દ્રષ્ટિ
સમક્ષ રાખી કહેજો કે આ દઅવાના પુરાવામાં (કે રસૂલે અણ
બંકર અને ઉસ્માનને બાંદીઓ આપી) તમારા રંગીલા મહાશયે
કોઈ હવાલો આપ્યો છે ?

કહો કે જો તમે કોઈ મેળાવડામાં આ રજુ કરો અને મુસલ-
માનો તમારાથી પુરાવો માંગે અને તમે ન દેખાડી સકો તો તમને
કેટલું નીચું જોવું પડશે !

કોઈ મનુષ્ય સંતાનોત્પત્તિ માટે સ્વામીજીના હુકમ મુજબ
પોતાની સ્ત્રીને કોઈ યુવાન મનુષ્યથી નિયોગ કરાવે તો તે બીચારી
સ્વામીજીના હુકમ મુજબ બે વર્ષ તેની સેવામાં રહે પણ પરમાત્માના
હુકમે સંતાન ન થાય તો તે બીચારા અને બીચારીને કેટલું
નીચું જોવું પડે ?

અરે કહેજો ! તમે વિરોધીની રૂઢામે હવાલા રજુ ન કરવાથી
શરમિન્દા થશો કે નહિ ? પછી શા માટે આવા લેખકો પર તમે
દખાણ નથી કરતા કે દરેક દઅવાનો પુરાવો આણે ? શું તમે નાઇતિક
ગુર શયખ સંઘદીનું કહેવું નથી સાંભળ્યું :—

ન શુક્રતા ગદારદ કસે ખાતૂ કાર,

વલ્લેકિન ચૂ શુક્રતી દલીલશ બિયાર.

(અર્થ :- કોઈની સાથે વાત કરે તો દલીલ અને પુરાવા સાથે કર.)

હ્યો અમે પણ માની લઈએ છીએ કે રસૂલ (સ) એ પોતાના સસરાએને ખાંદીઓ આપી તો શું ગુનાહ કર્યો? તમે સમજો છો કે ખાંદીઓથી માત્ર સ્ત્રીનું કામ લેવામાં આવે છે, જો કે ખાંદી ઘરની સેવિકા પણ હોય છે, વાર સાંભળો! જે મનુજી મહારાજે કહ્યું કે લુટમાં સ્ત્રીને જે લુટે તેનેજ રાજા આપી દે. બલા લુટનાર કોઈ રાજાનો સસરા હો કે જમાઈ બદ્દે પિતા પણ થતો હોય તો તેને પણ શું તે સ્ત્રી આપી દે!

હે રામ ! એટલો પાપ !

આય સજ્જનો:-

સ બલકે રખના કદમ દસ્તે ખારમે મજનૂં,

કે ઇસ નવાહમે સવદા બિરહના પાલી હય.

પ્રકરણ ૧૨ મું.

રંગીલા કર્તાનો નવો રંગ.

“હદીસોંકી રિવાયત હય કે એક દિન જળ હફસાકી બારીથી હફસા મુહમ્મદસે છુટી [રજા] લેકર મયકે [મા બાપને ઘેર] ચલી ગઈ અવર ઉસકે ઘરકો મુહમ્મદને મારિયાસે ખસા લિયા. ઇતનેમે હફસા આ ગઈ વે. ચે દેખકર જલ ભુન [બળી] ગઈ કે ઉસ્કી આરામગાહ [વિશ્રાંતિગૃહ] આજ એક ગચર મનફૂહા [અવિવાહિત] લંવડીકી ખાળગાહ [શયનગૃહ] બની હુઈ હય. ઇસ ગુસ્સકો. મુહમ્મદ તાળ ગયા [જાણી ગયો] અવર કહા. ભગવાન ! અગર મારિયાકે ઇસ મોજરે [બનાવ] કાઢીકર કીસીસે ન કરો. તો મયને ચે આહોદ [સોગંદ] કિયા કે આઈન્દા [ભવિષ્યમાં] મારિયાસે સોહબત નહોગા અવર મેરે બઅદ ખિલાફતકા હક તુમહારે ખાપકા હોગા.”

[ન. બિ]

[રંગીલા પૃષ્ઠ ૪૩]

બેશક કુરઆને કરીમમાં આ આયત છે.

“હે નબી ! જે ખુદાએ તમારા માટે હલાલ કર્યું છે તમે તેને હરામ શા માટે કરો છો ? શું સ્ત્રીઓને ખુશી ફાખવા માટે એમ કરો છો ?”

આ આયત સંબંધી સંખ્યાબંધ રિવાયતો આવી છે કે કદ વસ્તુ રસૂત (સલ.) એ પોતાને માટે હરામ કરી હતી જેની આ આયતમાં અણુપસંદગી દર્શાવવામાં આવી છે. એક રિવાયત છે કે મારિયા લવંડીને હરામ કરી દીધી હતી. બીજી ઘણી છે પણ વધારે સહીહ રિવાયત આ છે કે રસૂત (સલ.) મધનો શરબત પીતા હતા ટાઇએ ભૂલથી કહી દીધું કે આપના મોઢામાંથી મોમની ગંધ આવે છે. આપને દુર્ગંધથી વિકાર હતો. આપે ફરમાવ્યું કે હું મધ કદી નહિ પીશ. એમાં સંદેહ નથી કે એવું કહેનાર સ્ત્રીઓજ હતી આ રિવાયત અત્યંત સાચી છે જે માટે ભરોશા પાત્ર હદીસ વેત્તા અને મુફસિર હાફિઝ ઇબ્ને કસીર ફરમાવે છે.

“ખરી વાત આ છે કે આ આયત મધ પીવા પર ઉતરી છે જેવું કે ઇમામ ખુખારીએ રિવાયત કરી છે.”

બસ અસલ જવાબ તો આવી ગયો, હવે રહ્યો આ પ્રશ્ન કે જ્યારે સ્ત્રીઓએ એવી ખોટી વાત કહી તેમને શું સજા થઈ? એનો જવાબ આ છે કે તેજ સજા જે કુરઆને હકીમમાં છે.

“તમારા અંતરો ખગડી ચુક્યા છે. તવબા (પશ્ચાત્તાપ)

કરશો તો તમારા માટે ઉત્તમ છે.”

મહાશયની એવી આગળની નોટ એથી પણ વધારે ઘોંઝા આપનારી છે જે એજ મારિયાનાના બનાવને મુળ કારણ દેખાડી લખે છે.

“ખાતથી ટલ ગઇ લેકિન હફસાસે અપને ઉપર
કાબુ ન રખા જ સકા ઉસને ઇસ વાકિઆ (ખનાવ)
કા આઈશાસે ઝિક કિયા વાહ ગુયૂર અવરત આઈશા
કે ઝીર સરકઈંગી (પ્રમુખપદ હેઠળ) મુહમ્મદકી ખીવી-
ઓંકી એક ઠાઉન્સિલ હુઇ સખને મુહમ્મદસે મુંહ ફેર
લિયા, મુહમ્મદ પયગમ્મર મહીનેકા મુતલકુલ ઉનાન
ગાહશાહ ! યેહ ખીવિયાં કવન હંય જો ઉસસે રખાઈકા
ખરતાવ કરે ? ફવરન વહી (આકાશ વાણી) નાઝિલ હુઇ
અવર ઉન નાફરમાન ખીવિયોંકા યોયકોટ કર દિયા.
મહીના ભર મારિયા કે ડેરા લગા દિયા (મારિયાને
ત્યાં અડડો જમાવ્યો) કે લો બિગાળ લો જો બિગાડ
સકો. ઇધર અબુખકર નારાઝ, ઉમર નારાઝ, ઉસ્માન
નારાઝ, કે લંવડીકી ખાતિર હમારી બેટિયોંસે તઅલ્લુક
(સંબંધ) છોળ રખા હય મહીને ભરકી જુદાઈ કે બઅદ
મુહમ્મદકા દિલ લી મુલાયમ (નરમ) હુવા, કહા
અલ્લાહને સિક્કારિશ કી હય, હફસા કા કુસૂર મુઆફ
અવર ઉસકે સાથ ઉસ્કી સખ બેહનોંકા કુસૂર મુઆફ.”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૪૪)

આહ ! સ્વામી દયાનંદ હવે તો મહાશયને ધન્યવાદ આપતે કે
આખા હિન્દુસ્તાનમાં અમારી કેળવણીથી આ એકજ લાઇક ચેલો
નીકળ્યો છે જે અમારા મિશન (ઇસ્લામથી તિરસ્તકાર ઉપજવનાર)
ને પુર્ણ કરનાર છે.

સાંભળો ! ખરો બનાવ એમ નથી જેમ તમે લખ્યો છે પણ વાત એમ છે કે અહિં મધનો બનાવ બન્યોને તેજ દિવસે રસૂલ (સલ.)ના પગમાં ધા વાગ્યો જેથી આપ હરીફરી સકવાને અસમર્થ થઇ ગયા એ માટે આપે એક માસ એક બુદ્ધા ઘરમાં એકાંતવાસ ગૃહણ કર્યો પણ આપના એકાંતવાસથી સામાન્ય જનોમાં પ્રસિદ્ધ થયું કે આપે ખીવીઓને તલાક આપી દીધી છે. એથી હઝરત ઉમર આવ્યા અને પુછપરછ કરી તો ખખેર પડી કે ખરી બાબત રસૂલ [સલ.] ની ખીમારી છે ખીબું કંઈ નથી તમે તો સમાજોએને કુમાર્ગે ઘસડી જાનો નક્કી વિચાર કરી લીધો છે એ માટે કોઈ પુસ્તકનો હવાલો આપના નથી પણ અમે તો હવાલો આપ્યા વગર નથી રહી શકતા.

સાંભળો ! હઝરતના સમરા હઝરત ઉમર કહે છે કે,

‘મારી પાસે એક મારો મિત્ર આવ્યો તેણે કહ્યું કે રસૂલ (સલ.) એ ખીવીઓને તલાક આપી છે આ સાંભળીને હું ગભરાયલો બનાવની તપાસાથે નીકળ્યો તો રસૂલ (સલ.)ને એક ઘરમાં એકાંત જોયો કેમકે આપના પગમાં માર લાગી હતી. જે માટે સહીહ બુખારીના શબ્દો આ છે.

રસૂલ (સલ.) સ્ત્રીઓથી વેગળા થયા કેમકે આપના પગમાં ધા થયો હતો જે માટે આપ એકાંતવાસમાં ઓગણત્રાંસ દિવસ બુદ્ધા રહ્યા હતા ’

(બુખારી પુસ્તક ખીબું પૃષ્ઠ ૩૩૪ અને ૭૭૭)

સમાજ ચિત્રો ! તમારા ચોથા સિધ્ધાંત પર તમને જો ખાત્રી છે તો રંગીલા મહાશય અને તેની કમ્પનીના આ દબ્બાનો પુરાવો અમને અપાવી દો કે,

“હંધર અબુજકર નારાજ, ઉમર નારાજ, ઉસ્માન* નારાજ, કે એક લંબડી કી ખાતિર હુમારી બેટિયોંકો છોળ રખા હય.”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૪૩.)

જો તેઓ આ વાતનો પુરાવો ન આપી સકે અને અમે ખાત્રી પુર્વક કહીએ છીએ કે તે નહિજ આપી સકશે તો પછી શું તમારો ફર્જ નથી કે જેવી રીતે ગાંધીજીની વિરૂદ્ધ તમે ઠગવો પર ઠરાવો પસાર કરાવ્યા છે તવીજ રીતે એવા હનીકારક, સમાજને બદનામ કરનારા, તમારા ગજવામાંથી પૈસા કઢાવનારા લેખકો વિરૂદ્ધ ઠરાવો પસાર કરાવો ? યાદ રાખજો કે જો એમ ન કરશો ને તમારી આખી સમાજ બદનામ થશે, જેવી કે હમણા થઈ રહી છે કેમ ?

ચૂઅઝ કવમે ચકે બે દાનિશી કહે

નકેરા મનઝિલત માનદ ન મેહુરા

ન મીબીની કે ગાવે દર અલફ ઝાર

ખિઆ લાયદ હમા ગાવાને દહ રા

* પહેલાં પણ પૃષ્ઠ ૪૧ પર હઝરત ઉસ્માનને જે હઝરતના જમાઇ થાય છે હઝરતની સસરા લખ્યો છે જોઇ મહાશયની ઇતિહાસ જાણ ! (કર્તા)

(અર્થ કોઇ એક કવમમાં એક મનુષ્ય એવકુરી કરે તો તે આખી કવમનો કોઇપણ માણસ પોતાના ઇચ્છિત સ્થળે પોહોંચી શકતો નથી દાખલા તરીકે તું નથી જોતો કે જંગલમાં એક ગાય મસ્તી કરે છે તો દસ ગાયોને પોતાના જેવીજ બનાવવામાં સફળ થાય છે.)

સ્ત્રીઓની વધારે સંખ્યા.

મુહમ્મદ બીવિયોંવાલા.

મરહુમા સગિદ્દે મકકી મદની અલ અરબી

દિલોજાં બાદે ફિદાયત એ અજબ ખુશ લકબી.

(અર્થાત ભણે પધાર્યા હે મકકા મદીના અને અરબના સરદાર મારા તન મન આપના એવા સુંદર લકબો પર કુરબાન થઇ જાય !)

રંગીલા મહાશયે છેવટે પોતાના અંતરની અગ્નિ પુસ્તકના છેવટમાં કાઢી છે. કે આખો ક્રોધ તેને રસૂલ (સલ્લ.)ની સ્ત્રીઓની વધારે સંખ્યા પરજ છે. એટલે તેને જે પરિણામ કાઢ્યું છે તેનાથી ઝાહિર થાય છે કે તેને ન વૃદ્ધ સ્ત્રીનું શોક છે ન યુવાન સ્ત્રીનું દુઃખ પરંતુ સ્ત્રીઓની વધારે સંખ્યાનોજ દુઃખ છે જે માટે તે પોતાના અંતરની લડાસ આ શબ્દો વાટે કાઢે છે.

“મુહમ્મદ કો અયસા કવનસા નામ હું નિસસે મુહમ્મદકી ઝિંદગીકા ફેાદુ આંખોમે ઉતર આએ પચાસ

સાલ કા થા જમ બદીખને ઇન્તકાલ કિયા. ખાસઠ x
સાલ કા થા જમ ખુદ ઇન્તકાલ કિયા (વફાત પામ્યા)
ઈસ ખારા સાલ કે અરસેમે (સમયમાં) દસ અવરતે
કીં યઅની સવા માલમે એક એક ઇત હાલાતમે
અગર મંય અપને રંગીલે રસૂત કો બીવિયોં વાલા
કહેદું તો કયા મવજુ ન હોગ (ઠીક ન દેખાશે)?
બીવિયો વાલા કહા અવર મુહમ્મદ કો પાલિયા
(મેળવ્યો) મુહમ્મદ કે દિતકો પાલિયા. મુહમ્મદકી રૂહ
(આત્મા) કો પાલિયા.”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૪૮-૪૯-૫૧)

સ્ત્રીઓની સંખ્યાનું ખાખતની ફિલસુફી અમે તક્સીરે સનાઇ
પુસ્તક બીજામાં મસના. વ સુલાસની આયત હેઠળ લખી ચુક્યા
છીએ. તેનો ખુલાસો આ છે કે કુદરતી રીતે પુરૂષ અને સ્ત્રીમાં એક
સંબંધ છે કે પુરૂષ, સ્ત્રીને વાપરનાર અને સ્ત્રી વપરાય તેવી વસ્તુ
છે એની સાયન્ટિફિક દલીલો તેજ જગ્યાએ લખેલી છે. માટે જે
વાપરનારને જેટલી અને જેવી વપરાસમાં આવનારી વસ્તુઓનો
ખુશરત પડે, તેટલી શક્તિ મુજબ ગંખી સકે છે પરંતુ આર્થ
સંમાજ મહાશયોને સાયન્ટિફિક દલાલોથી શું કામ? તેમને તો તેમના
ધર્મ શાસ્ત્રોથી સ્ત્રીઓની વધારે સંખ્યા સિધ્ધ કરી દેવી છે સાંભળો!

x મહાશયજી બીજી ઇતિહાસ જાણુ! ત્રેસઠ વર્ષ ને ખાસઠ
દેખાડી રહ્યો છે! (કર્તા)

સમાજો અને હિન્દુઓમાં મનુજી મહારાજ એક એવા માનનીય ધાર્મિક ઋષી ગુરૂયા છે જેમની સેવામાં હાજિર થઈને તે કાળના મોટા મોટા ઋષીઓએ દરખાસ્ત કરી.

૧) એકાન્તમાં બેઠેલા મનુજી પાસે મહર્ષી દોડી જઈને તેમનું યથા યોગ્ય પ્રણામોદિ નિયમાનુસાર પૂજન કરીને આ વચન બોલ્યા કે.

૨) હે ભગવાન ! અમને સર્વ બ્રાહ્મણ હિ વર્ણ તથા વર્ણ શંકરોના ધર્મોનો ક્રમપૂર્વક ઉપદેશ કરવાને આપ યોગ્ય છો.

૩) કારણ કે આ સર્વ અચિન્ત્ય અપ્રમેય, અપૌરુષેય, પરમેશ્વર રચિત વેદ તથા નિત્ય કર્મ જ્યોતિષયેમાદિ કાર્યને તથા જગતને સારી રીતે જાણવાવાલા તમે એકજ છો."

(મનુસ્મૃતિ અ. ૧ શ્લોક ૧-૨-૩)

આર્ય સમાજોમાં મનસ્મૃતિનું એટલું માન છે કે સ્વામી હયાનંદનું સત્યાર્થ પ્રકાશ તેનાજ હવાલાથી ભરપુર છે જે મનસ્મૃતિના હવાલાઓ કાઢી નાંખવામાં આવે તો સત્યાર્થ પ્રકાશના પૃષ્ઠો માત્ર થોડીકે પતંગો અને તેટલાં રહી જશે !

મનુજીની સાંભળો ! એજ મનુ ભગવાન સ્ત્રી સંખ્યાને એવી ખુબી સાથે સમજાવે છે કે કાંઈને ભાગ્યેજ સંદેહ રહેશે રાજા મોટે હુકમ થાય છે.

“(રાજાએ) લોજન કર્યા પછી સ્ત્રીઓના સાથે તેજ અંતપુરમાં થોડો વખત કરવું.”

[અધ્યાય ૭ મો શ્લોક ૨૨૪]

“પ્રથમ વિવાહિત જ્યેષ્ઠ સ્ત્રી માં કનિષ્ઠ પુત્ર ઉત્પન્ન થયો હોય અને પાછળથી વિવાહિત સ્ત્રીમાં પ્રથમ પુત્ર એટલે જ્યેષ્ઠ પુત્ર પેદા થયો હોય તો ત્યાં વિભાગ કેવી રીતે પાડવો એવો સંશય પડે તે બીજા શ્લોકમાં લખ્યું.”

[અ. ૯ મો શ્લોક ૧૨૨]

“જે વિવાહિત પુરૂષ લિક્ષા માંગીને બીજી સ્ત્રીઓ સાથે વિવાહ કરે તો તેને રતિ માત્ર રૂખ થાય છે અને તેને જે સંતતિ થાય છે તે દાન આપનારની કહેવાય છે.”

[અ. ૧૧ મો શ્લોક ૫]

“એક પુરૂષની ઘણી સ્ત્રીઓમાં યદિ એક સ્ત્રી પુત્રવાલી હોય તો તે પુત્ર વડે બધી સ્ત્રીઓ પુત્રવાલી કહેવાય છે એમ મનુએ કહ્યું છે.”

[અ. ૯ મો શ્લોક ૧૮૩]

મહાશય સજ્જનો ! ધર્મ શાસ્ત્રોને માનનારા આ સ્ત્રીઓની વધારે સખ્યાના હુકમ મુજબ વર્તન કરે તો તમે તેને પણ તેજ ઉપદેશ કરશો જે રંગીલા મહાશયે કર્યો છે? તેના કડવા સખ્દો આ છે.

“બોહોત બીવિયાં કરનેવાલો દેખો પયગમ્બરોંકી ઝિન્દ ગિયાં મુરકકએ ઇબરત [બોધદાયક] હંય અગર ઇસ અઝમત [કિર્તી] કે લોગ અપની ગલતકારિયોંકો પુરે

અંજામે [પરિણામે] સે નહીં બચે તો તુમ કવનહો જે
અપને કરતુત [કૃત્યો] કે કળવે ફલોસે અપને આપકો
મહકુઝ [સુરક્ષિત] સમજાડતે હો દશરથકા ઘર બરખાદ
હુવા, મુહમ્મદકા દીન બરખાદ* હુવા કયુ ? ઇસી લીએ
કે બુઢે હોકર નવખેઝોસે [યુવતિઓથી] શાદિયાંકી.”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૨૪.)

કેટલું દિવાનાપાણું છે અદ્વાહની શાન ! ‘એવા લોકો પણ
લેખક બની જાય છે જે બયાન કરવાની બાબત પણ સમજતા
નથી, આરંભમાં સ્વઓની વધારે સંખ્યાને બરખાદીનું કારણ
દર્શાવ્યું છે. છેવટે યુવતિઓથી વિવાહ કરવું એજ બરખાદીનું
કારણ દેખાડ્યું છે પેદલાં બયાન મુજબ જે વૃદ્ધ સ્ત્રી પણ વધારે
સંખ્યામાં હોત તો હાનીકારક હતું છેવટના લેખકા મુજબ એક
યુવતિ પણ હાનીકારક છે; શું એટલા નહાના લખાણમાં એટલો
મતભેદ ટાઈ ઉત્તમ દિમાગનું કામ છે ?

ખર, આ તો લેખકની દિમાગી લિયાકતનું દિગ્દર્શન છે.

સામાન્ય વાત છે કે મનુષ્ય દિવસે જે જે ઇચ્છાઓ ધરાવે છે
રાત્રે તેને તેજ દષ્ટીએ પડે છે પછી તે બનાવ ન હોય. કેમકે
આર્થ સમાજીઓ ઈસ્લમની અંતઃકરણથી બરખાદી ઇચ્છે છે એ
માટે તેમને બરખાદી તાજ સ્વપ્નાઓ આવે છે તેજ તેમના મુખ

* અરબસ્તાનથી ચાલીને પવિત્ર આર્યવૃત (હિન્દ) સુધી
આવ્યો એજ બરખાદી (!)નો પુરાવો છે કે બીજું કંઈ ? (કર્તા)

અને લેખિણિ વટે નીકળે પડે નહિ તો મુહમ્મદ (સલ.)નો દીન જો યુવતિ (આદશા'ના વિવાહથીજ પરબાદ થયો હતો તો હિન્દુ-સ્તાન, અરે ભુલ્યો આર્યવૃત, પવિત્ર ભારત ભૂમિ મુસલમાનોના ચરણોને ચુપ્પન કેમ કરતે? ખરૂં તો આ છે કે તમારા સ્વામીજીને સત્યાર્થ પ્રકાશ જેવા દળદાર પુસ્તકો ઇસ્લામ વિરુદ્ધ લખવાની શી ઝુઝરત પડતે? અને તમે પણ આજે આ લાગણી દુઃખવનારા પુસ્તકો કેમ પ્રસિદ્ધ કરતે? કોઈ પણ મનુષ્ય તમારાથી આ ન કહેતે કે લલા માણસ! ઇસ્લામ તો પયગમ્બર (સલ.)ની પછીજ પરબાદ થઈ ગયો છે પછી તમે આ નાપાક હરકતો શા માટે કરો છો? કેટલી ખરૂં કોઈએ કહ્યું છે

ઇસ સાદગી પે કવન ન મર જાએ યા ખુદા !

લળતે હંચ અવર હાથમે તલવાર ભી નહીં.
હવે મહાશયજીની ઇતિહાસ જાણનો એક ખીજો નમુનો જુઓ.

‘ (મુહમ્મદકી) ઇસ્લી ખાનાજંગી [ધરની લડાઈ] ને મુહમ્મદકી વફાત કે બઅદ ઇસ્લામકી તારીખ [ઇતિહાસ] કે મુતવાતિર ખુનરેઝીઓં [ખુના મરકી] ની તારીખ બના દિયા.”

(ન. બિ)

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૨૪)

શું કહેવું છે? ખિલાફત સંબંધી લડાઈ ન પેહલી ખિલાફતમાં ન ખીજમાં, ન ત્રીજામાં થઈ, હા, ચોથી. ખિલાફત વેળાએ થઈ. તો તેનું કારણ હઝરત ઉસ્માન (રદિ) ત્રીજા ખલીફાનું કતલ હતું કંઈ આપસના મતભેદ કે ધરની લડાઈનું ન હતું !

સોરાંશ એ કે તમે સ્વામી હયાનંદના શિષ્ય છોને ? જેઓએ સત્યાર્થ પ્રકાશ આવૃતિ પડેલીમાં લખી માર્યું હતું કે.

“મહામૂદ ગિજની હિન્દુસ્તાનકે લુટકર મકકે ગયા થા.”
[પૃષ્ઠ ૩૨૧]

જો કે સુલતાન મહામૂદ ન મકકે ગયલો ન મદીને ! એ માટે સમાજોએ સ્વામીજીની આ ભૂલના સુધારાર્થે પહેલી આવૃતિ પછીની સઘળી આવૃતિઓમાં આ વાક્યજ કાઢી નાંખ્યો. ચાલો ઘણું સારું કયું.

ખીજો દાખલો સ્વામીજીની ઇતિહાસ જાણના આ છંદે તેઓએ અમેરિકાના શોધક કોલમ્બસ—જે ઇટાલીનો રહેવાસી હતો. ઇંગ્લંડનો રહેવાસી લખી માર્યો. જે માટે તેમના શબ્દો જુઓ.

“ઇંગ્લિસતાનકે કોલમ્બસ વગયરા લોગ જળતક અમે-
રીકામેં નહીં ગએથે.”

[પૃષ્ઠ ૨૬૮ આવૃતિ પહેલી. ઉદ્ધૃત]

તે માટે આર્થ સમાજોએ ચાલાકી કરી કેમકે તેઓ કેળવણી પામેલા છે તેમને ખબર પડી ગઈ કે સ્વામીજીએ અક્ષરરૂપે લખી માર્યું છે તો આવૃતિ પહેલા પછીની સર્વ આવૃતિઓમાં ઇંગ્લિસતાન ને બદલે એક વિશાળ ખંડ ચૂરપનું નામ રાખી દીધું એટલે એમ લખ્યું.

“યુરોપ કે કોલમ્બસ—”

(આવૃતિ ત્રીજી)

અમારો રંગીલો કુર્તા પણ આખરે સ્વામીજીનોજ ચેલો છે. તેઓએ સુલતાન મહામૂદને મકકે શરીફ પોહોંચાડ્યો તો રંગીલા મહાશયે ખિલાફત પર ઘરની લડાઇનો અસર પોહોંચાડ્યો.

ખરું છે કે

ભુત્કપર ભુત્ક હય આમિલી મંચ મેરે ચાર કે ચાર,
હાથે હુત્તીસે ગદહ લિખતા હય હુવ્વઝસે હમાર.

સ્ત્રીઓની સંખ્યા માટે અમારી હયરાનીની કોઇ હદ નથી રહેતી જ્યારે અમે આ વેદિક ધર્મના અનુયાયીઓથી વિરુદ્ધતા સાંભળીએ છીએ જોકે તેમના માનનીય ધર્મશાસ્ત્રોમાં સ્ત્રીઓની વધારે સંખ્યા રાખવાની છુટ મળે છે જેના પુરાવામાં અમે આગળ થોડાક હવા-લાઓ ટાંકી ચુક્યા છીએ.

આહ! કેવો કળિયુગ છે કે હિન્દુ રક્ષક કહેવાઇને ધર્મશાસ્ત્રના એવા ગ્રંથેનું એટલું અપમાન કરે છે કે ગૌભક્ષકો પણ ન કરે! મનુજી મહારાજ જેમ લખે છે,

“કોઇ એક પુરુષની ઘણી સ્ત્રીઓ હોય.....”

(અ. ૯ મો શ્લોક ૧૮૩)

તે મુજબ તેઓમાં કોઇ સંખ્યા બાંધેલી નથી પણ આર્ય મહાશય છે કે વધારે સંખ્યાથીજ ભય પમાડે છે. આહ! આ સહાયકોની સહાયથી હિન્દુધર્મ એવો દુઃખી થઇ રહ્યો છે કે તેની વર્તમાનકાળની જીભે આ કડી સંભળાઇ રહે છે.

દોસ્તહી દુસ્મને જાં હો ગયા અપના હાકિઝ!

નવશદારોને ક્રિયા અસરે સમ્મ પયદા.

મહાશય સજ્જનો! હવે અમારો ઉદાર દિલ જીઓ કે અમે તમારા અસલ દાવવાની સત્યતા પુરવાર કરીએ છીએ કે અમારા

રસૂલ (સલ.) મહુ મદ્ હતા. મહાનગીના કાર્યો કરતા હતા. કેમકે આપ સમ્પૂર્ણ મદ્ હતા. એ માટે ખચિતજ ખીવીયોંવાલા હતા. કુરઆને મજીદમાં રસૂલ (સલ.) નેજ ફકત ખીવીયોંવાલા નથી કહેવાયો બલકે દરેક રસૂલને ખીવીયોંવાલા કહેવાયો છે.

ધ્યાનથી સાંભળો!

“અમે (ખુદાએ હે નખી) તમારાથી પહેલા ઘણા રસૂલો મોકલ્યા અને તેમને ખીવીયોં અને અવલાદો આપી.”

એ માટે કે રસૂલો (અલ.) ઇન્સાની વંશ માટે નખૂતા રૂપે આવ્યા હતા જે તેઓ સ્ત્રીઓ ન કરશે તો આખી ઉમ્મત (અનુયાયીઓ) ત કરશે, જેથી ઇન્સાની વંશનો અંત આવી જશે. માટે ખીવીઓવાલા હોવું નખી માટે ખુશી છે, નહી તો દુન્યાની તખાલી અને ખરબાદી છે.

હુસ્ને યૂસુફ હમે ઇસા ચહે ખયઝાદારી,

આંચે ખુબાં હમા દારન્દો તૂ તનહાદારી.

પ્રકરણ ૧૩ મું.

દયાનંદ વેદોવાલા.

રંગીલા મહાશયે પોતાના ગુરુ સ્વામી દયાનંદને એક માનનીય ઉપનામ વેદોવાલા આપ્યો છે જે માટે લખે છે

“ઋષી દયાનંદકા નામ પંજાબમે વેદોવાલા પજને લગા હય. ઋષીકા કામ વેદ, ઋષીકા પયગામ વેદ, ઋષી કી હયાત [જીવન] ઋષીકા વક્ષાત [મરણ] વેદકી ઇશાઅત [પ્રચાર]કા વસીલા હુઈ. ઋષીકા સાંસ સાંસ [શ્વાસોશ્વાસ] વેદકી કિરાત [ભણતર] થી. વેદોવાલા મન ભાવના નામ હય. યે નામ લિયા અવર ઋષીકે દિલકો પા લિયા ઋષીકી રૂહકો ભાંપ લિયા.”

(રંગીલા પૃષ્ઠ ૪૮)

આય કર્તા પોતાનો મત દર્શાવવાનો હક ધરાવે છે પણ પબ્લિકનો મત દર્શાવવાનો તેને કોઈ હક નથી. આજ સુધી કોઈ પુસ્તક કે વર્તમાન પત્રમાં સ્વામી દયાનંદને વેદોવાલા નથી લખવામાં આવ્યું. વેદોના વિરોધીઓ (દેવ સમાજ અને શીખો) તરફથી જે મત દયાનંદજી માટે પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યા છે તેને તો અમે ગાળી જોઈને છોડી દીધો છે પણ વેદોના માનનારા હિન્દુઓનો મત દર્શાવવાનો

। લાઘવ અમે થોભારી શકતા નથી કેમકે મહાશયજી તે સર્વ માનનારાઓ તરફથી પ્રતિનિધી તરીકે પોતાને રજુ કરી રહ્યાં છે એજ માટે અમે દેખાડવા માંગીએ છીએ કે આ મત યજીને પોતાનો મત છે, -કવમનો અને દેશનો મત નથી. એ તરફથી જે દયાનંદજી સંબંધી લખાણો નીકળતા રહે છે દેખાડવામાં આવ્યું છે કે સ્વામી દયાનંદજી વેદો ઉપરાંત ધાર્મિક પુસ્તકોના હવાલાઓ પણ ખોટા આપતા હતા. જે સનાતન ધર્મ પ્રચારક (અમૃતસર) તરફથી ટૂંકટોની હાર-માં ટૂંકટ ના. ૨૩ થી અમે દસ પુરાવાઓ નકલ કરીએ છીએ, ખબર પડી જશે કે રંગીલા મહાશયનું દયાનંદજીને વેદોવાંલા પૂં આ કડી મુજબ થશે.

પીરોં નમી પરન્દ મુરીદોં હુમી પરાનંદ.

(મુરુઓ નથી ઉડતા પણ શિષ્યો તેમને ઉડાવે છે.)

મમાજી મિત્રો ! સનાતન ધર્મ પંડિતોના લખાણો વાંચે શાંત ચિત્તે વિચાર કરો.

સનાતન ધર્મી ટૂંકટ નાં. ૨૩.

સ્વામી દયાનંદજીની દસ મહાન ગલતીઓ.

૧ પ્રશ્ન-સૃષ્ટીની આદિમાં એક મનુષ્ય ઉત્પન્ન થયું હતું કે અનેક થયા હતા ?

ઉત્તર-અનેક આધ ઇશ્વર રિપ સૃષ્ટીમાં ઉત્પન્ન થવાને જે જીવોના કર્મો હતા તે જીવનો આદિ સૃષ્ટીમાં ઇશ્વરે જન્મ આપ્યો.

“મનુષ્યા ઋષયશ્ચાયે તતો મનુષ્ય અંગયત એયન્તુ વેદ તથા બ્રાહ્મણ ગ્રંથનું વચન છે.”

(સત્યાર્થ પ્રકાશ સસુદલાસ ૮ મો પૃષ્ઠ ૨૦૦ ગુજરાતી આવૃત્તિ)

આ પ્રમાણુ જે અમે ઉપર સત્યાર્થ પ્રકાશમાંથી ટાંક્યો છે જેને સ્વામીજી લખે છે કે યજુર્વેદમાં છે તે માટે અમારો દાવો છે કે આ શ્લોક યજુર્વેદ તો શું ચારે વેદમાંથી એકે વેદમાં નથી. માટે કિંવા આર્ય સમાજ આ પ્રમાણુ યજુર્વેદમાં દેખાડે નહિ તો સ્વામી સાહેબને જીદું બોલનાર ઠેરવે, માટે સમાજજોને આ પ્રમાણુ યજુર્વેદમાં દેખાડવું પડશે નહિ તો સ્વામી દયાનંદનું વેદ મંત્રના શપ્થોને ઉધું સીધું કરીને એક મંત્ર બનાવી લેવું કયું ઋષીપણું છે? મહર્ષી મનુજી લખે છે કે,

“વેદની નિંદા કરનાર નાસ્તિક છે”

પરંતુ જે વેદના નામે મંત્ર બનાવે છે તે કોણ છે? દાના સમજી લે.

૨ “પ્રશ્ન-મનુષ્યોની આદિ સૃષ્ટી કયા સ્થળમાં થઈ? ઉત્તર.-ત્રિવિદિપમાં એટલે ટિબેટમાં.

(સ. ૮ મો પૃષ્ઠ ૮ મો.)

સ્વામીજીનું આ લખવું કે મનુષ્ય ત્રિવિષ્ટિમાં એટલે ટિબેટમાં જન્મે જોઈએ છે. સમાજજનો આ ખિયાલ છે કે જે વાત વેદમાં લખેલી હશે તે માન્ય યોગ્ય છે માટે અમારો દાવો આ છે કે સૃષ્ટીનું જન્મ પામવું વેદોથી આખ વિચારમણી કરીને કોઈ અમારા ઋષીએ પણ નથી લખ્યું અને ઋષીને પણ તજ હો તો કોઈ પ્રાચીન ઇતિહાસનો પુરાવો જે આપ્ત પુરૂષે કહ્યું હોય સમાજજનો પાસે નથી. બીજી વાત જે સ્વામીજીએ લખી છે તે પણ વિચારવા યોગ્ય છે અને જોઈ જોલવા સિવાય પંડિત દયાનંદ કોષથી પણ અણુ-જાણુ દેખાય છે અમારો દાવો છે કે સર્વ સંમકૃતની કોષોની તપાસ કરી નાંખો તો ત્રિવિષ્ટિપા અર્થ ટિબેટના કોઈ કોષથી નહિ નીકળશે.

૩ પ્રહલાદની કથા ભાગવતથી નકલ કરતાં લખે છે કે, “પછી તેણે અગ્નિમાં એક સ્થંભ ધગાવી પ્રહલાદને કહ્યું કે તારો ઇષ્ટદેવ સામ સાચો હોય તો આને પકડ પ્રહલાદ પકડવા તો ચાલ્યો પણ મનમાં શંકા થઈ કે હું બળવાથી બચીશ કે નહિ? નારાયણે આ સ્થંભ ઉપર ન્હાની ન્હાની કીડીઓની હાર ચલાવી.”

(૫૦૪ ૬૧ સ. ૧૧)

અમારો દાવો છે કે શ્રીમદ ભાગવતમાં એમ આવ્યું નથી કે પ્રહલાદને શંકા થઈ અને નારાયણે ન્હાની

હાની કીડીઓની હાર ચલાવી એથી સ્પષ્ટ જણાય છે કે દયાનંદજીએ કદી શ્રીમદ્ ભાગવતને જોઈ નથી.

૪ થા સ. ૧૧ પૃષ્ઠ ૬૨ પર લખે છે.

“હવે પૂતના અને અકુરૂજના વિષયમાં જુઓ ‘સ્થેન વાયુ વેગેન જગામ ગોકુલંગ પ્રતિ’ નાગરી ભાષાની આવૃત્તિ બીજી ને ત્રીજીમાં સત્યાથા પ્રકાશમાં એકજ શ્લોક છે. ઉર્દુની બીજી ને ત્રીજી આવૃત્તિમાં હવાલો કોઈ નથી ત્રીજી આવૃત્તિ ઉર્દુમાં જુદા જુદા કકડા કરીને હવાલો આપ્યો છે પણ અમારો દાવો છે કે નાગરીની બીજી અને ત્રીજી આવૃત્તિમાં જે શ્લોક ભાગવતના નામે લખ્યો છે તે ભાગવતમાં નથી.

૫ “વેદ પઠહત પ્રહ્યા મરે ચારેં વેદ કહાની નજને પ્રહ્યા જ્ઞાની આપ પરમેશ્વર.”

ગુરૂ નાનકજીને વેદોનો શતરૂ કહેતા દયાનંદજી લખે છે કે ઉપલી કડી તેમની છે પણ અમારો દાવો છે કે ગુરૂ નાનકજીએ આ કદી કહ્યુંજ નથી અને ગુરૂ અથ કિંવા કોઈ ભરોંસા પાત્ર ગ્રંથમાં પણ આ કડી નથી.

૬ ‘વિવિધા જિય ત્તનાનિ વિવિકતે પુપ પાદયેત.’”

(મનુઅધ્યાય ૧૧)

હાના પ્રકારના રત્ન અને સુવર્ણાદિધન સંન્યાસીઓને આપવા (સ. ૫ મો પૃષ્ઠ ૧૧૬)

આ શ્લોક જે મનુજીના નામે લખ્યો છે તે મનુસ્મૃતિ માં છેજ નહિ કેમકે સ્વામી સાહેબ સન્યાસી હતા અને વેદિક ધર્માનુસાર સન્યાસીને દ્રવ્ય વિગેરે રત્ન રાખવું મના છે તે માટે આ શ્લોક લખ્યો પરંતુ અમારો દાવો છે કે આ જાતનો શ્લોક મનુસ્મૃતિમાં છેજ નહિ.

૭ પંચ મહાયુગ બુદ્ધિમાં સ્વામીજી ગાયત્રીમંત્ર સંબંધી લખે છે કે

“આ મંત્ર એજ પ્રકારનો ચાર વેદમાં છે” પણ અમારો દાવો છે કે આ મંત્ર એજ પ્રકારનો અથ-વેદમાં નથી.

૮ “પ્રશ્ન-આર્યવર્તની આવાધક્યાં સુધી છે ?

(પૃષ્ઠ ૨૦૨)

એના ઉત્તરમાં મનુસ્મૃતિના બે શ્લોક આપ્યા છે જેથી આર્યવર્તની ચારે દિશાઓ દેખાડી છે. અક્ષોસ એના બીજા શ્લોકમાં સ્વામીજીએ જુઠાણાથી કામ લીધું છે, વાંચકો જરા શાન્ત ચિત્તે મનુસ્મૃતિ કાઢે અને સ્વાજીનું પુસ્તક કાઢે પહેલો શ્લોક જે આર્યવર્તની હદ દેખાડે છે તે શબ્દે શબ્દ ખરો છે. અને જેમનો તેમ છે પણ આગળનો શ્લોક જે લખ્યો છે તેમાં છેવટનો ભાગ પોતાની તરફથી ઉમેર્યો છે મનુસ્મૃતિમાં શબ્દ “પ્રશ્ના વર્તમ” હતો જેને બદલે સ્વામી દયાનંદે “આર્યવર્તમ”

ખનાવીને આ શ્લોકને આયવર્તની હદ દેખાડનાર
ખનાવી દીધો છે. જેથી સ્વામીજીનો ધર્મ, સત્યતા અને
ઇમાનદારીનો પુરતો પુરાવો મળે છે.

૯ ‘પચ વનિષે’ તતો વર્ષે પુમાન્નારીતુ ષોડશે”

આ સુશ્રતના સુત્રસ્થાન ૩૫ માં અધ્યાયનું વાક્ય છે.

(૫૫૪ ૩૭ સ. ૩ જે)

અમારો આ દાવો છે આ શ્લોક સુપ્રસ્થાનમાં નથી
(૫૫૪ ૩૨૭) પર લખે છે કે,

“જ્યારે વેદ મતને સ્થાપી ચુક્યા અને વિદ્યા પ્રસારવા
નો વિચારજ કરતા હતા કે એટલામાં જે જિની બહારથી
નામના વેદ મતના સાહાયક અને અંદરપેટે પાકા જિની
અર્થાત કપટી મુની હતા શંકરાચાર્ય તેમની ઉપર ઘણા
ખુશ હતા ઉભયે પ્રસંગ જોઈને શંકરાચાર્યને એવી
વિષ પૂર્ણ વસ્તુ ખવરાવી કે તેમની ભૂખ ઓછી થઈ
ગઈ એ પછી તેમના શરીરમાં ફેલ્લા થઈ ગયા જેથી
છ માસની અંદર મરણ પામ્યા”

આ વાત કોઈ ભરોસાપાત્ર ઇતિહાસમાં નથી કોઈ
શંકર દગેજીઆથી આ પુરવાર નથી થતો કે જે જિનો
એ સ્વામી શંકરાચાર્યને વિષપૂર્ણ વસ્તુ ખવાડી આર્ય
સમાજીઓને જોઈએ કે તેઓ એવા કોઈ શંકર દગેજી-

આની તપાસ કરે નહિ તો સ્વામી દયાનંદને જીદુ
બોલનાર બાણીને તેનાથી પોતાનો સંબંધ વેગળો કરી લે.

(લેખક મિહનત ગોકળદાસ

મૈનેજર સનાતન ધર્મ પ્રચારક મંડળ

અમૃતસર)

(સનાતન ધર્મ પ્રેક્ષમાં આ હિંદુઓને છપાવે.)

(અમૃતસર)

આ તો હિંદુઓનો મત છે જેના અમે જવાબદાર નથી હવે
વેદો સંબંધી દયાનંદજીનો વર્તવ અમારી જવાબદારી પર સાંભ-
ળાએ છીએ જેથી ખબર પડી જાય કે મહાશયનો મત કયાં સુધી
ખરો છે.

હિંદુઓમાં પ્રાચીન કાળથી આ શ્રદ્ધા ચાલી આવે છે કે
વેદોના બે ભાગ છે ૧) સંગિતા ૨) બ્રાહ્મણ પણ સ્વામી દયાનંદ
બ્રાહ્મણ ભાગને વેદોથી જીદો કરીને આકાશ વાણી નથી માનતા

(જીઓ ઋગવેદ ભુમિકા દયાનંદજી કૃત)

વેદોના નામોમા ફેરફાર કરવું તો ઠીક શું હિંદુઓની માન્યતા
મુજબ વેદોને અધુરા કરનારા પણ વેદોવાલા કહેવાઈ સકાય છે ?
હા વેદોવાલા શબ્દથી જો વેદોને ખરાબ કરનારનો અર્થ થતો
હોય તો હિંદુઓને કદાચ આ ઉપનામ પર વાંધો નહિ રહેશે.

સ્વામી દયાનંદ કુંવારા એટલે માનુશી વશનો અંત
આણનારા અને ગુસ્સાને વશ થઈ જનારા હતા.

આ તો હિન્દુઓ અને સમાજોની અંદરની હાલત છે હવે અમે અમારી શોધ મુજબ એક નવિન નમુનો સ્વામી દયાનંદ સંબંધી દેખાડીએ છીએ સ્વામીજીના જીવનની વર્ણવા લાઇક બાબત આ છે કે તેઓ આખું જીવન કુવારા રહ્યા ધાર્મિક માર્ગ દર્શકો પોતાનો અનુકરણ માટે નમુના રૂપે હોય છે જો સર્વે આપ સમાજો તેમનું અનુકરણ કરી તેમની જેમ કુવારા રહે તો તેમના વંશનો અંત આવી જાય એ માટે અમારા શિષ્યકો એક ભાગ સર્વાનુમતે માન્ય છે કે સ્વામી દયાનંદ માનુષી વંશનો અંત આણનાર હતા. હવે ખીજા માટે જગ ઝહિર છે કે ધાર્મિક માર્ગ દર્શક તેજ થઇ શકે છે જો પોતાની ઉપર કાબૂ ધરાવી શકે પછી જોઇએ તેટલા ક્રોધનો પ્રમંજ આવે તે વખતે પણ પોતાના નફસ પર કાબુ ધરાવતો હોય અને ખાસ કરીને ધાર્મિક અને નૈતિક કૃત્યોમાં તેનો મત ડગમગ થાય નહિ આજ પ્રસંગ તેની પરિક્ષાનો છે એ અર્થમાં કોઇએ ખરું કહ્યું છે.

દર્યાએ ફરાવાં ન શબ્દ તયરા બસંગ

આરિફ કે બિરન્જદ તંગ આબસ્ત હનોઝ,

(અર્થ જેવી રીતે જોશ મારનાર સમુદ્ર સાધારણ કાંકરીઓ નાખવાથી મેલો થતો નથી તેવીજ રીતે ખુદાને ઝોળખી જનાર આરિફ ક્રોધ અને ગુસ્સામાં ખરડાતો નથી અને જો ખરડાય તો સમજી લો કે તે હજી ઓછા પાણીમાં છે.)

મહાશય સજ્જનો! આવો આ પત્ર સિધ્ધાંત હેઠળ અમે સ્વામી દયાનંદના જીવનની તપાસ કરીએ સ્વામીજીનું મોટું જીવન

રેશમી કાપડની આ સૌથી મોટી આગેવાન પ્રખ્યાત
દુકાનમાં જ્યારે પણ દાખલ થશો ત્યારે હમેશાં
દરેક માલનો ગંજવર સ્ટોક તમે જોશો.

છેલ્લામાં છેલ્લી
વેરાયટીઝ.

આદમદે. ઇસાઅલી

એમ્પાયર
બીલ્ડીંગ,
હોરનબી રોડ, કોટ.

ઇસાઅલી બીલ્ડીંગ,
જામલી મોહલ્લો.

ન્યુ ચનીરોડ, હોસ્પીટલ બીલ્ડીંગ.

રેશમી કાપડની
આગેવાન
વેપારી

લોકો

“સાદિક” માસીકના અંક માટે કેમ અધીરા બની રહે છે?

— કારણ કે :—

- (૧) “સાદિક” આપોને જડબાતોડ જવાબ આપતો રહે છે.
 - (૨) “સાદિક” ધરલાભી ઇતિહાસનું સાહિત્ય પુરું પાડે છે.
 - (૩) “સાદિક” કવચ સુધારાની ગસિક ટુંક તેમજ ચાલુ વાર્તા આપે છે.
 - (૪) “સાદિક” કોમની પણ પરવા કર્યા વગર સત્ય વાતનો સત્ય અભિપ્રાય જ પોતાની નોંધમાં લખે છે.
 - (૫) “સાદિક” કસાયલી કલમના લેખકોના લખાણોથી પ્રભટ થાય છે.
- ત્યારે તમારે પણ એ બધી વાનગીઓનો લ્હાવો લેવો હોય તો આજેજ “સાદિક” ના આહવાનનો વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૨-૬-૦ પોસ્ટેજ સાથે.

લખો:—મેનેજર.

“સાદિક” કાર્યાલય.

રાંદેર, જી. સુરત.

ચરિત્ર ધણા ધ્યાન અને નિયાર પછી લખાયલું છે તો પણ એમાં સ્વામીજીના જીવનતા એ ભાગ દેખાય છે પહેલો ભાગ કેળવણી પહેલાંનો યુવાનીનો છે એ માટે તો કંઈ કહેવાની અગત્ય નથી. એ નૈતિક પાપ છે જે આ વયમાં સ્વામીથી નથી થવા પામ્યો ? મોટું બોલવું ઘુરી સોહાબત એટલે સુધી કે ભંગ વિગેરે પાનનું પીવું પણ દેખાય છે. જે માટે તેઓ કહે છે કે.

“તે જગ્યાએ મહને એક મહોટો અયળ લાગ્યો એટલે મહને ભંગ પીવાની ટેવ પડી ગઈ.”

(જીવન ચરિત્ર મોટું પૃષ્ઠ ૧૯)

રંગીલા મહાશયે રસૂલ (સલ્લ) ની તુમુલ્લત પહેલાની પચીસ વર્ષની ૧ જિન્દગી પર પણ આક્ષેપો કર્યા છે જેનું મુળ તેના મન અને ભેગનું થડેલું છે, પરંતુ અમે તેના ગુરૂની પ્રાથમિક જીવન પર ટીકા નથી કરતા કેમકે તે પોતે સ્વામીજીના અને સમાજજોના હોવા મુજબ ટીકા કરવા લાઘક નથી પરંતુ આ કડી મુજબ છે.

તન હુમા દાગ દાગ શુદ પુખ્ત કુખ કુખ નહમ

(અર્થ શરીરમાં છિદ્ર છિદ્ર થઈ ગયા છે અને રૂની જેમ તેના કડાઓ ઉડી ક્યાં જઈ રહ્યા છે તે પણ સમજાતું નથી) એ માટે અમે આ શિર્ષક હેઠળ તેમના જીવનનું તે ભાગ તપાસાર્થે પાઠ્યે છીએ જે તેમની રિક્તાર્મી અને ધર્મ પ્રચારનો કાળ છે મમારો શિર્ષક આ છે કે સ્વામીજી ગુરૂસાને વશ થઈ જનારા હતા આ દૃષ્ટવાને પુરાવો સાંભળો સ્વામીજીના મોટા જીવન ચરિત્રમાં લખ્યું છે

“બીજી દિ સે સ્વામીજીએ મૂર્તિ પૂજા ખંડન પર વ્યાખ્યાન આપ્યું એમાં મહામૂદ ગિઝનીનું આવલું અને તેના હુમલાઓથી દેશના ધનને હાની પોહોંચવાનું અને મંદિરોમાં સ્ત્રીઓના જવા અને ત્યાંની દુર્દશાનું વિગતવાર વર્ણન કર્યું, જેમાં કોઈ માણસે ઘરની ઉપર પશ્ચિમ બાજુએથી પ્રશ્ન કર્યો કે તમે આ ફરમાવ્યું કે સ્ત્રીને ઉચ્ચિત છે કે એકજ વાર પોતાના પતિ પાસે જાય એટલે વ્યભિચાર ન કરે પણ જેનો પતિ વેશ્યા પાસે જાય તેની પતિન શું કરે તો તેઓએ કહ્યું કે તેની પતિન એક બળવાન પુરૂષ રાખી લે.”

(૫૪ ૩૫૫)

આર્ય સજ્જનો! સ્વામીજીનું આ ઉત્તર ધાર્મિક હુકમ છે કે ક્રોધ દર્શાવ્યો છે? શું કોઈ ધાર્મિક ઋષી, સાચો રિક્ષમર, કવમનો માર્ગ દર્શક, ખુદાનો વહાલો ગુસ્સાના આવેશમાં ધર્મ વિરુદ્ધ એવો અનિતિ ભર્યો હુકમ આપી શકે છે? એ સિવાય અમે નથી જાણી શકતા કે સ્વામીજીને ગુસ્સો કઈ વાત પર આવ્યો? પ્રશ્ન સાધારણ હતો, એથી કંઈ પ્રશ્નો અમ ઉપદેશકો અને મવલવીઓથી થતા રહે છે પણ સ્વામીજી એવા ક્રોધાયમાન થયા કે પેતાનાથી બાહિર થઈ ગયા સ્વામીજીના ક્રોધાયમાન થવાનો દાખલો અમે આ પુસ્તકમાં પણ દેખાડી ગયા છીએ બીજો આ છે. આશ્ચર્ય છે કે સ્વામીજી ક્રોધને કેટલી જલ્દી વશ થઈ જાય છે. અમે હરિદાસ છીએ કે એક પારસા સ્ત્રીને માત્ર તેના પતિની

અજ્ઞાનતા માટે એક બળવાન પુરૂષ રાખવની રજા મળે છે બલકે હુકમ થાય છે. ખયિતજ દુન્યાના રિફેરમરીના ઇતિહાસમાં અમે એક પણ દાખલો એવો નથી જોયો.

કતલે આશિક કિસી મઅશક સે કુછ દુર ન થા.

પર તેરે ઝોહુદસે આગે તો યે હસ્તૂર ન થા.

માટે આ હવાશાઓની પિના પર જો સ્વામી દયાનંદજીને.

માનુષી વંશનો અંત આણુનાર અને ગુસ્સાને વશ થનાર કહેવામાં આવે તો વાંધો નહિ આવશે.

ગુસ્સાવાલા કહ્યું અને સ્વામીજીને મેળવી લીધું
ઉસ નાઝની કેા દેખના જવદત ન છેળના.

ગર રૂઠ લી ગયા તો મનાયા ન જાએગા.

પ્રકરણ ૧૪ મું.

પ્રાર્થના કબૂલ કરનાર ખુદાની દરબારમાં મુનાજાત

હે મુઆફ કરનાર મહા કૃપાળુ! તું જાણે છે કે મારો ઇમાન છે કે રસુલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ) અને તેમની અઝવાજે મુતહિહરાન (પાક ખીવીઓ) સા તારી નઝદીક સાચા જાંદા છે. એ માટે તારા હુકમ.

“અમને મુસલમાનોનું મૃત્યુ આપ અને અમને
સદ સંતો લેગા કર.”

હેઠળ તારીજ સહાયથી તેમના તરફથી રહિયો આપ્યો.
છે માટે હે મારા મનના લેહોને જાણનાર ખુદા ! તું આ
સેવાના બદલામાં મને અને તેઓને જેઓએ આ કાર્યમાં
મારી કેઇપણ પ્રકારની સહાય કરી હોય, સૌને તે
સાચાએ સાથે મેળવી દે.

મન ન ગૂંચમ કે તાઅતમ ખિપજીર

કલમે અફવ બર ગુનાહમ કશ.

(અર્થ : હું નથી કહેતો કે મારી બંદગીને કબુલ કર પણ તારી
ક્ષમાની કલમને મારા પાપો પર ચલાવી દે અર્થાત મુઆફ કરી દે.)
તારી કૃપાનો આશાવાદી

અલ્લાહના દીન ઇસ્લામનો સેવક,

અબુલવકાસનાઉલ્લાહ કશાઉલ્લાહ,

(અમિતસરી)

સમાપ્ત.

☆ ૭૮૬ ☆

સસ્તો અને સારો માલ
દરેક જાતનો મારબલ, સફેઃ
ઈંગ્લીશ ટાઈલ્સ ગાલીયાની
લાઠી મારસેલ્સ લાઠી '૮-૮'
ની વિગેરે દરેક જાતની
લાઠીના વેપારી:

મળેા યા લખો:—

સાજન કું.

કોટ, જીની કશટમની સામે, મુંબઈ.

હેદરાબાદના વડા પ્રધાન,

મહારાજ ૫૨ કૃશ્ણપ્રસાદ બહાદુરનો અભિપ્રાય.

મુકદ્દસ રસૂલને સેવકે બરાબર બાંચી રંગીલા રમ પ્રગટ કરીને આર્ય સમાજે પોતાની સજ્જતાનો જે નમૂનો બાહિર પાડ્યો છે, તે સમાજ સાહિત્યની દિલ દુઃખાવનાર ઉદ્ધત ભાષાની ખુસસિચ્ચતમાનો એક છે. એનાથી આર્ય સમાજના સ્થાપકના નૈતિક શિક્ષણ ઉપર ડાઘ લાગે છે. અ સેવક કળી સકતો નથી કે પોતાના ગુરૂને આ પ્રમાણે બદનામ કરવા માટે તેમના અનુયાયીઓ શેને મંડ્યા છે:-

દુરનામ બમઝહબે કે જાઝહબ બાશદ.

મઝહબ મઅલૂમ વ અહલે મઝહબ મઅલૂમ,

(જે ધર્મમાં આજ ગાળની છુટ હોય તે ધર્મની અને તે ધર્મવાળાઓના રંગ ઢંગ વિષે પુછવા પાણું રહેતુંજ નથી)

આર્ય સમાજ ભાષાની ઉધ્ધતાઈ અને વાણીની એઅદબી પ્રત્યે ઇસ્લામીંગાએ જે ધીરજ અને શાંતિ દેખાડી છે તે હજરત રસૂલ (સલ્વ) ના બોધ ' કે હું નિતિના ધોરણને પરિ પૂર્ણતાએ પોહોંચાડવા આવ્યો છું' બોધ ઉપર પૂરો અને વ્યવહાર અમલ છે. આપે રંગીલા રસૂલનો જવાબ જે નમનતાઈ અને સજ્જતાઈથી લખ્યો છે તે ઇસ્લામના પચામ્પરના નિતિના ધોરણનો ઉચ્ચ આદર્શ છે આપે અસત્યતા, દંભ, ધર્માંવ પણા અને જકકી પણાના તે પરદાઓ ચીરી નાંખ્યા જેમની પાછળ રંગીલા મહાશયે મુકદ્દસ રસૂલના પાવેત્ર અને અપવાદ રહિત જીવનને ઢાંકી દેવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો આપે બનાવોના સંશો ધનમાં જે વિશાળ જ્ઞાન દેખાડ્યું છે તે, ખરું પુછાતો આપનુંજ કામ હતું. આપે ઇસ્લામની આને સેવા કરી છે જેની આ વેળા ખરેખર ગુરૂરત હતી....આર્ય સમાજોના નકામા આધાતોનો જે નિપૂણતાથી જવબ આપ્યો છે તે ખરેખર સંતોષ અને ઉપકાર પાત્ર છે. અદનાહ - આ ની ઇઝઝત અને ઝિન્દગીમાં વૃદ્ધી કરે.

